

**OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU**

**WYNIKI
EGZAMINU GIMNAZJALNEGO**

RAPORT

**WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIE*WIELKOPOLSKIE*ZACHODNIOPOMORSKIE
2008**

Opracowanie:

1. Część humanistyczna: Krystyna Jagodzińska, Katarzyna Jakś
2. Część matematyczno – przyrodnicza: Jolanta Gabryelczyk – Dolata
3. Sprawozdanie z badań: Adela Łabuzińska, Bartosz Mika
4. Opracowanie danych statystycznych: Danuta Kwasizur, Michał Kaczorowski

Redakcja: Krystyna Grykiel, Zofia Hryhorowicz

Nr ISBN 978-83-61106-02-09

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22
61-655 Poznań

Druk i oprawa
DRUKARNIA „Beyga” Glinno 126
64-300 Nowy Tomyśl, tel./fax (0-61) 44 26 033

*Mówienie prawdy jest korzystne
dla tego, komu ją się mówi,
ale niekorzystne dla tych, którzy ją mówią...*

(B. Pascal)

Szanowni Państwo.

Kolejny już raz, z dużą przyjemnością, składam wraz z Pracownikami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej Poznaniu gratulacje oraz podziękowanie wszystkim tym z Państwa, którzy mają wkład pracy w sprawne i rzetelne zorganizowanie oraz przeprowadzenie egzaminu gimnazjalnego 2008 r.

Przekazana Państwu papierowa wersja raportu jest dziś tylko jednym z wielu źródeł informacji o wynikach egzaminu gimnazjalnego. Tekst niniejszego dokumentu, jak i wielu istotnych, przydatnych informacji o wynikach dla szkół i instytucji odpowiedzialnych za oświatę, odnajdą Państwo na stronie internetowej Komisji www.oke.poznan.pl. Chcąc odnieść wyniki konkretnej szkoły do innych szkół w kraju, można skorzystać ze strony internetowej www.scholaris.pl.

Siedem lat funkcjonowania egzaminu gimnazjalnego dało wszystkim odpowiedzialnym za edukację ogromne doświadczenie. Do niedawna negowany przez wielu egzamin gimnazjalny staje się uznawaną, potrzebną diagnozą osiągnięć uczniów, dodajmy, niezbędną diagnozą w planowaniu zmian merytorycznych, strukturalnych, finansowych w szkole, gminie, kraju. Jednocześnie wyniki osiągnięć uczniów stają się oczekiwaną społecznie informacją, poprzez którą efekty szkoły poddane są publicznej ocenie.

Jestem przekonana, że kilkuletnie doświadczenia pozwolą w kolejnym roku szkolnym – 2008/2009 osiągnąć jeszcze większe sukcesy uczniom, ich rodzicom oraz wszystkim, którzy budują polską oświatę.

Dyrektor

Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej
w Poznaniu

Poznań, sierpień 2008 r.

SPIS TREŚCI		Str.
ROZDZIAŁ I. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE GIMNAZJALNYM 2008		
1. Przebieg egzaminu, organizacja sprawdzania prac gimnazjalistów oraz ustalanie wyników ...	5	
2. Rzetelność zastosowanych narzędzi egzaminacyjnych	7	
3. Charakterystyka populacji uczniów przystępujących do egzaminu	8	
ROZDZIAŁ II. WYNIKI UCZNIÓW BEZ DYSFUNKCJI I Z DYSLEKSJĄ ORAZ UCZNIÓW SŁABO WIDZĄCYCH I NIEWIDZĄCYCH		
II.1. ANALIZA STATYSTYCZNA WYNIKÓW OGÓLNYCH		
1. Rozkłady wyników uzyskanych przez uczniów	11	
2. Zróznicowanie średnich wyników punktowych w województwach	12	
3. Średnie wyniki szkół w skali staninowej (dla Okręgu i województw)	14	
4. Odniesienie wyników szkół w województwach do krajowej skali staninowej	15	
II.2. ANALIZA JAKOŚCIOWA – CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ ZDAJĄCYCH		
A. Humanistyczna część egzaminu		
1. Wyniki uzyskane za arkusz oraz obszary standardów	17	
2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności	18	
3. Wnioski	24	
B. Matematyczno-przyrodnicza część egzaminu		
1. Wyniki uzyskane za cały arkusz oraz obszary standardów	26	
2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności	27	
3. Wnioski	32	
C. Osiągnięcia w zakresie całego egzaminu		
1. Wyniki uzyskane za obszary standardów	34	
2. Wnioski ponadprzedmiotowe	35	
ROZDZIAŁ III. WYNIKI UCZNIÓW NIESŁYSZĄCYCH I SŁABO SŁYSZĄCYCH		
III.1. ANALIZA STATYSTYCZNA WYNIKÓW OGÓLNYCH		
1. Liczby szkół oraz uczniów słabo słyszających i niesłyszających	37	
2. Wyniki ogólne	37	
III.2. ANALIZA JAKOŚCIOWA – CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ ZDAJĄCYCH		
A. Część humanistyczna		
1. Wyniki uzyskane za arkusz oraz obszary standardów	39	
2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności	40	
3. Wnioski	42	
B. Część matematyczno-przyrodnicza		
1. Wyniki uzyskane za arkusz oraz obszary standardów	43	
2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności	44	
3. Wnioski	46	
ROZDZIAŁ IV. WYNIKI UCZNIÓW Z TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ		
IV.1. ANALIZA STATYSTYCZNA WYNIKÓW OGÓLNYCH		
1. Liczby szkół oraz uczniów z trudnościami w uczeniu się	47	
2. Wyniki ogólne	47	
IV.2. ANALIZA JAKOŚCIOWA – CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ ZDAJĄCYCH		
A. Część humanistyczna		
1. Wyniki uzyskane za arkusz oraz obszary standardów	49	
2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności	50	
3. Wnioski	53	
B. Część matematyczno-przyrodnicza		
1. Wyniki uzyskane za arkusz oraz obszary standardów	54	
2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności	55	
3. Wnioski	57	
ROZDZIAŁ V. SPRAWOZDANIE Z BADAŃ DOTYCZĄCYCH STANU PRZYGOTOWANIA SZKÓŁ I UCZNIÓW DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO Z JĘZYKÓW NOWOZYTNICH		58
ANEKS		
Załącznik 1. – Okręg poznański	60	
Załącznik 2. - Województwo lubuskie	64	
Załącznik 3. - Województwo wielkopolskie	68	
Załącznik 4. – Województwo zachodniopomorskie	73	

ROZDZIAŁ I

OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE GIMNAZJALNYM 2008

Przekazując Państwu raport z egzaminu gimnazjalnego w sesji wiosennej 2008, opatrzyliśmy go, jak co roku, informacją o przebiegu egzaminu (organizacja sprawdzania arkuszy gimnazjalnych, ustalanie wyników), opisem rzetelności narzędzi zastosowanych w czasie tegorocznego egzaminu oraz charakterystyką populacji uczniów przystępujących do egzaminu. Do minimum ograniczyliśmy te informacje, które znajdują się w tzw. I raporcie oraz na stronie internetowej OKE www.oke.poznan.pl oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej www.cke.edu.pl.

1. Przebieg egzaminu, organizacja sprawdzania prac gimnazjalistów oraz ustalanie wyników

Egzamin gimnazjalny w 2008 roku odbył się 22 kwietnia i 23 kwietnia. W dniach od 23 do 25 kwietnia 2008 roku na spotkaniu koordynatorów ze wszystkich OKE i CKE uzgodniono ogólnopolskie, ostateczne zasady oceniania prac (klucze, modele, kryteria, zasady punktowania).

W dniu 28 kwietnia 2008 r. w OKE w Poznaniu koordynatorzy każdej części egzaminu gimnazjalnego przeprowadzili szkolenie przewodniczących zespołów egzaminatorów oraz weryfikatorów z dziewięciu rejonów naszego Okręgu (Gorzów Wlkp., Kalisz, Konin, Koszalin, Leszno, Piła, Poznań, Szczecin i Zielona Góra) w celu zapoznania ich z procedurami sprawdzania i oceniania prac przez egzaminatorów. Podczas szkolenia przewodniczący i weryfikatorzy zapoznali się ze schematami punktowania zadań otwartych, samodzielnie sprawdzając i oceniając przykładowe (takie same w całym kraju) prace uczniowskie z tegorocznych egzaminów. Jeszcze przed rozpoczęciem pracy zespołów egzaminatorów (w dniach 5-8 maja) przewodniczący i weryfikatorzy sprawdzali wybrane losowo prace uczniów z naszego Okręgu w celu nabycia biegłości w stosowaniu schematów punktowania. Każdy z nich sprawdził i ocenił co najmniej jeden arkusz z prac przeznaczonych dla każdego powołanego egzaminatora (6783 prac).

9 maja przewodniczący zespołów egzaminatorów wspólnie z weryfikatorami odbyli, we wszystkich ośrodkach sprawdzania, spotkania szkoleniowe z egzaminatorami. Podczas szkoleń egzaminatorzy samodzielnie sprawdzali i oceniali przykładowe prace uczniowskie z tegorocznych egzaminów. Na zakończenie szkolenia przeprowadzono test diagnostyczny (identyczny w całym kraju) sprawdzający rozumienie kryteriów oceniania przez wszystkich członków zespołów egzaminatorów. W wyniku analizy testu diagnostycznego doprecyzowano rozumienie kryteriów oceniania konkretnych zadań w poszczególnych zespołach.

Prace gimnazjalistów sprawdzało i oceniało 2261 egzaminatorów zewnętrznych, przeszkolonych przez OKE w Poznaniu. Egzaminatorzy pracowali w 105 zespołach.

Tabela 1. Liczba zespołów egzaminatorów powołanych w poszczególnych województwach

	Część:	
	humanistyczna	matematyczno-przyrodnicza
woj. lubuskie	10	7
woj. wielkopolskie	32	32
woj. zachodniopomorskie	14	10
Okręg	56	49

W Okręgu powołano także 2 zespoły egzaminatorów oceniających prace uczniów z trudnościami w uczeniu się (arkusze GH-8-082 i GM-8-082) oraz uczniów niesłyszących i słabo słyszących (arkusze GH-7-082 i GM-7-082). Arkusze standardowe zapisane powiększoną czcionką: GH-4-082 i GM-4-082 oraz GH-5-082 i GM-5-082 oceniane były w tych samych zespołach, co arkusze GH-1-082 i GM-1-082. Arkusze GH-6-082 i GM-6-082 rozwiązywane przez uczniów niewidomych zostały odczytane przez eksperta druku w piśmie Braille'a, a ocenione przez koordynatorów egzaminu gimnazjalnego w OKE w Poznaniu.

Rzetelność sprawdzania prac uczniowskich na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu była weryfikowana trzystopniowo:

- każdy przewodniczący zespołu egzaminatorów sprawdzał poprawność oceniania, losowo wybranych, 2 prac ocenianych przez każdego egzaminatora. W ten sposób zweryfikowano **4 522** prac uczniowskich (I weryfikacja),
- w każdym zespole powołano dwóch egzaminatorów weryfikatorów. Sprawdzili oni w każdej części egzaminu 16% wszystkich prac uczniowskich - łącznie około **24 660** prac (II weryfikacja),
- koordynatorzy w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu zweryfikowali **około 2400** prac uczniowskich w części humanistycznej i **około 1740** w części matematyczno – przyrodniczej (III weryfikacja).

W obu częściach egzaminu gimnazjalnego zweryfikowano ponad **33 300** prac, co stanowi około 43% wszystkich prac.

Proces sprawdzania był monitorowany na bieżąco w całym kraju, co dawało gwarancję jeszcze większej porównywalności sprawdzania.

Ponadto asystenci techniczni w 100% prac sprawdzili:

1. kompletność zaznaczeń na karcie odpowiedzi,
2. zgodność liczby punktów przyznanych przez egzaminatora za poszczególne zadania/kryteria z liczbą punktów zakodowanych na karcie odpowiedzi,
3. poprawność sumowania liczby punktów i zakodowania sumy punktów na karcie odpowiedzi.

Proces sprawdzania, oceniania i weryfikowania prac egzaminacyjnych zakończył się wydaniem w dniu 12 czerwca 2008:

- zaświadczeń o wynikach egzaminu gimnazjalnego wszystkim uczniom,
- wstępnego raportu z egzaminu gimnazjalnego w wersji papierowej (komentarz dydaktyczny, kartoteki arkuszy i dane statystyczne niezbędne dla wykorzystania wyników).

Ponadto w Internecie¹ Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu udostępnia:

- raport I z egzaminu gimnazjalnego w wersji elektronicznej (komentarz dydaktyczny, oraz kartoteki arkuszy i dane niezbędne dla wykorzystania wyników),
- arkusze egzaminacyjne,
- przykładowe rozwiązania i punktowanie zadań,
- wyniki – średnie punktowe i współczynniki łatwości za cały arkusz dla każdej szkoły oraz dla gmin, powiatów, województw, Okręgu,
- wyniki – średnie punktowe i współczynniki łatwości za poszczególne obszary umiejętności odpowiednio dla każdej szkoły, gminy, powiatu we wszystkich województwach w Okręgu,

---

¹ Adres strony internetowej OKE w Poznaniu: www.oke.poznan.pl

- średnie wyniki punktowe uczniów z podziałem na zadania (odniesienie do struktury arkusza egzaminacyjnego) oraz umiejętności (odniesienie do standardów wymagań egzaminacyjnych),
- arkusz kalkulacyjny pozwalający sporządzić raport dla szkoły,
- tendencje rozwojowe szkół,
- niniejszy raport z egzaminu gimnazjalnego 2008,
- sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego pt. *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w 2008 r.* dostępne na stronie internetowej www.cke.edu.pl.

Dane liczbowe można także znaleźć na stronie internetowej www.scholaris.pl.

2. Rzetelność zastosowanych narzędzi egzaminacyjnych

O tym, czy wyniki egzaminu można uznać za wiarygodną miarę osiągnięć uczniów rozwiązujących zadania z danego arkusza egzaminacyjnego, decyduje rzetelność pomiaru (za której miarę uważa się wartość, jaką przyjmuje współczynnik rzetelności pomiaru) oraz odchylenie standardowe jako miara zróżnicowania wyników (zob. Raport 2004, s. 7.-8.).

Parametry dla arkuszy egzaminacyjnych zastosowanych w czasie egzaminu gimnazjalnego w 2008 r. przedstawiono poniżej.

Tabela 2. Wartości odchylenia standardowego oraz współczynnika rzetelności dla arkuszy wykorzystanych na egzaminie gimnazjalnym w 2008 r.

Rodzaj arkusza egzaminacyjnego	Część					
	humanistyczna - GH:			matematyczno-przyrodnicza - GM:		
	A 1– 082 A4 – 082 A5 – 082 A6 – 082	A7 – 082	A8 – 082	A 1– 082 A4 – 082 A5 – 082 A6 – 082	A7 – 082	A8 – 082
Odchylenie standardowe	9,91	9,79	7,72	10,41	9,90	7,75
Współczynnik rzetelności	0,91	0,88	0,86	0,92	0,90	0,83

Dla wszystkich arkuszy zastosowanych na egzaminie gimnazjalnym 2008 odchylenie standardowe (średnie odchylenie wyników uzyskanych przez uczniów od średniej arytmetycznej wyników) ma wartość zadowalającą, ponieważ jest większe od 1/8 skali punktowania, czyli większe od 6,25 pkt.

Współczynniki rzetelności, oszacowane dla arkuszy egzaminacyjnych, GH - 1,4,5,6-082, GM-1,4,5,6-082, GM-7-082 pozwalają uznać pomiar za bardzo rzetelny (współczynnik rzetelności większy od 0,90), w pozostałych przypadkach – za rzetelny (współczynnik rzetelności mieści się w przedziale 0,80-0,89).

Na podstawie wartości, jakie przyjmuje odchylenie standardowe i współczynnik rzetelności pomiaru, można uznać, że **wyniki egzaminu gimnazjalnego 2008 są wiarygodną miarą osiągnięć uczniów.**

3. Charakterystyka populacji uczniów przystępujących do egzaminu

Tabela 3. Liczba uczniów objętych egzaminem gimnazjalnym - rozwiązujących zadania z poszczególnych arkuszy w 2008 r.

	Część	Liczba uczniów łącznie	Liczba uczniów:							Liczba szkół
			Rodzaj arkusza				Zwolnieni		Nieobecni	
			A1	A4,A5, A6	A7	A8	Laureaci	Decyzją Dyrektora OKE		
Kraj	GH	484 451	473 595	654	1 072	9 130	888	----	----	6 555
	GM	484 202	473 683	651	1 074	8 794	1 788	----	----	
Okręg	GH	79 623	76 855	116	184	1846	81	25	541	1 027
	GM	79 626	76 651	116	184	1845	281	25	549	
woj. lubuskie	GH	13 065	12601	34	27	273	24	5	106	160
	GM	13 066	12575	34	27	272	51	5	107	
woj. wielkopolskie	GH	45 523	44072	51	103	1031	15	12	251	595
	GM	45 525	43946	51	103	1031	145	12	249	
woj. zachodnio - pomorskie	GH	21 035	20182	31	54	542	42	8	184	272
	GM	21 035	20130	31	54	542	85	8	193	

Egzamin gimnazjalny w roku 2008 przeprowadzono na terenie działania OKE w Poznaniu w 1027 szkołach (o 81 szkół mniej niż w 2007 r.); przystąpiło do niego ponad 79,6 tys. uczniów (ok. 5000 uczniów mniej niż w roku ubiegłym). OKE w Poznaniu obejmuje swoim działaniem ok.16,4% polskich gimnazjalistów i prawie 16% wszystkich szkół w kraju. Prawie 58% szkół oraz populacji uczniów naszego Okręgu znajduje się w woj. wielkopolskim.

Około 2,3% populacji zdających w Okręgu stanowili gimnazjaliści z trudnościami w uczeniu się (uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim rozwiązujący zadania z arkuszy A8), 0,23% populacji to uczniowie słabo słyszący i niesłyszący (arkusze A7) oraz uczniowie słabo widzący i niewidzący (arkusze: A4, A5, A6).

Do egzaminu w dodatkowym terminie (w dniach 3 i 4 czerwca br.) przystąpiło 246 uczniów (GH-124, GM-122) spośród nieobecnych podczas egzaminu kwietniowego. Gimnazjaliści, którzy nie przystąpili do egzaminu (przystąpienie jest warunkiem ukończenia szkoły), to uczniowie powtarzający klasę lub ci, którzy nie podlegają obowiązkowi szkolnemu ze względu na osiągniętą pełnoletność.

W zestawieniach ujęci są także uczniowie zwolnieni z całego egzaminu lub z jednej jego części. Jeżeli zwolniony uczeń był laureatem konkursu przedmiotowego, to na zaświadczeniu o wynikach egzaminu otrzymał maksymalną liczbę punktów możliwych do uzyskania. Natomiast jeżeli uczeń został zwolniony z przyczyn losowych, to nie otrzymał zaświadczenia o wynikach egzaminu, tylko decyzję Dyrektora OKE w Poznaniu o zwolnieniu z egzaminu.

W tabelach 4. i 5. podajemy dane liczbowe dotyczące szkół, w których przeprowadzono egzamin w roku 2008, niezbędne do przeprowadzenia analizy zróżnicowania osiągnięć uczniów ze względu na wielkość miejscowości, w których znajdują się szkoły oraz status szkół (publiczne i niepubliczne).

Tabela 4. Liczby uczniów oraz szkół gimnazjalnych w różnych typach miejscowości w Okręgu

	Wieś		Miasto do 20 tys.		Miasto od 20 tys. do 100 tys.		Miasto powyżej 100 tys.		Razem	
	szkół	uczniów	szkół	uczniów	szkół	uczniów	szkół	uczniów	szkół	uczniów
Kraj	3 280	167 791	939	93 579	968	101 454	1 368	110 771	6 555	473 595
Okręg	459	22 378	229	23 056	149	16 979	189	14 526	1 026	76 939
woj. lubuskie	60	2 718	48	4 914	20	2 091	32	2 902	160	12 625
woj. wielkopolskie	308	15 504	116	11 788	82	10 164	88	6 631	594	44 087
woj. zach.-pom.	91	4 156	65	6 354	47	4 724	69	4 993	272	20 227

Warto zwrócić uwagę na fakt, że 28,3% populacji uczniów zdawało egzamin w szkołach zlokalizowanych na wsiach oraz w małych miastach; szkoły te stanowią ok. 45% liczby gimnazjów w Okręgu.

Tabela 5. Liczba gimnazjów publicznych i niepublicznych oraz liczba uczniów zdających w nich egzamin

	Liczba szkół	Liczba uczniów	Publiczne		Niepubliczne	
			Liczba szkół	Liczba uczniów	Liczba szkół	Liczba uczniów
Kraj	6 555	473 595	6 041	462 518	514	11 077
Okręg	1 027	76 936	943	75 087	83	1 849
woj. lubuskie	160	12 625	146	12 291	14	334
woj. wielkopolskie	594	44 087	547	43 021	47	10 666
woj. zachodniopomorskie	272	20 224	250	19 775	22	4 449

Szkoły niepubliczne stanowią 8,1% wszystkich szkół w Okręgu, w których pisano egzamin gimnazjalny; przy czym w woj. lubuskim jest to 8,75%, w woj. wielkopolskim 7,9%, w woj. zachodniopomorskim 8,1%, podczas gdy w kraju szkoły niepubliczne stanowią 7,8% wszystkich szkół.

Oprócz lokalizacji szkół i ich statusu ważnym czynnikiem wpływającym na wyniki w danej populacji jest liczba uczniów z opinią o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksji). Ze względu na różne liczby uczniów przystępujących do egzaminu, np. w poszczególnych województwach, porównuje się nie liczby bezwzględne, lecz procentowe wskaźniki dyslektyków w tych populacjach.

Tabela 6. Procentowy udział dyslektyków w populacji uczniów zdających egzamin

	Kraj	Okręg	Województwo:		
			lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
% uczniów z dysleksją	9,3	8,2	9,9	6,9	9,8
% uczniów bez dysleksji	90,7	91,8	90,1	93,1	90,2
% szkół z powyżej 30% dyslektyków	-----	3,1	4,4	2,0	2,9
% szkół bez dyslektyków	-----	17,2	14,4	19,3	18,0

W województwie lubuskim i zachodniopomorskim uczniów z dysleksją procentowo jest tyle samo. Ponad 14% szkół w województwie lubuskim to gimnazja bez dyslektyków, ale prawie co 22. szkoła w tym województwie ma więcej niż 30% uczniów ze zdiagnozowaną dysleksją. Podobnie zróżnicowane są procentowe wskaźniki dyslektyków w powiatach: od ponad 18% w międzyszeckim i prawie 11% w gorzowskim (w samym Gorzowie ok. 24%) do ok. 4% w powiecie Krosno Odrzańskie. W siedmiu gminach tego województwa dyslektyków nie ma w ogóle.

W województwie wielkopolskim, tak jak w latach ubiegłych, odnotowano najniższy procent uczniów z opinią o dysleksji oraz najniższy procent szkół, w których więcej niż 30% uczniów to dyslektycy; w ponad 19% wielkopolskich gimnazjów w ogóle nie było uczniów z opinią o dysleksji. Tylko w m. Kalisz oraz w powiecie krotoszyńskim liczba dyslektyków przekracza 15%, w pozostałych wskaźniki są kilkuprocentowe (w powiatach: gnieźnieńskim i kolskim są niższe od 2%). Bardziej zróżnicowane niż w powiatach są wskaźniki dysleksji w gminach województwa wielkopolskiego, jednak tylko w nielicznych są wyższe niż 20% (Brzeziny, Ceków-Kolonia, Doruchów, Orchowo). W gminie Sulmierzyce procent dyslektyków jest najwyższy w województwie i sięga prawie 50%.

W województwie zachodniopomorskim najwyższe wskaźniki dysleksji mają powiaty: policki, goleniowski i gryfiński (powyżej 15%), wskaźniki najniższe – drawski (1,5%), łobeski i świdwiński (2,1%), bardziej zróżnicowane są odsetki dyslektyków w gminach: od ponad 25% w Widuchowej, Płotach i Nowogardzie do 0% w gminach Rąbino, Świdwin, Suchań, Ińsko, Dobrzany, Wierzchowo, Ostrowice.

Już od kilku lat zauważalne jest zróżnicowanie wyników uzyskanych za humanistyczną i matematyczno-przyrodniczą część egzaminu przez dziewczęta i chłopców. Te grupy uczniów są zróżnicowane również pod względem liczebności.

Tabela 7. Liczba chłopców i dziewcząt w populacji uczniów zdających egzamin

Liczba:	Kraj	Okręg	Województwo:		
			lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
dziewcząt	233714	38112	6261	21805	10046
chłopców	239881	38940	6398	22333	10209
łącznie	473595	77052	12659	44138	11255

Do tegorocznego egzaminu gimnazjalnego przystąpiło na terenie działania OKE w Poznaniu około 2% więcej chłopców niż dziewcząt; we wszystkich województwach proporcje płci absolwentów są zbliżone (w całej Polsce liczebna przewaga chłopców jest większa – wynosi około 2,6%).

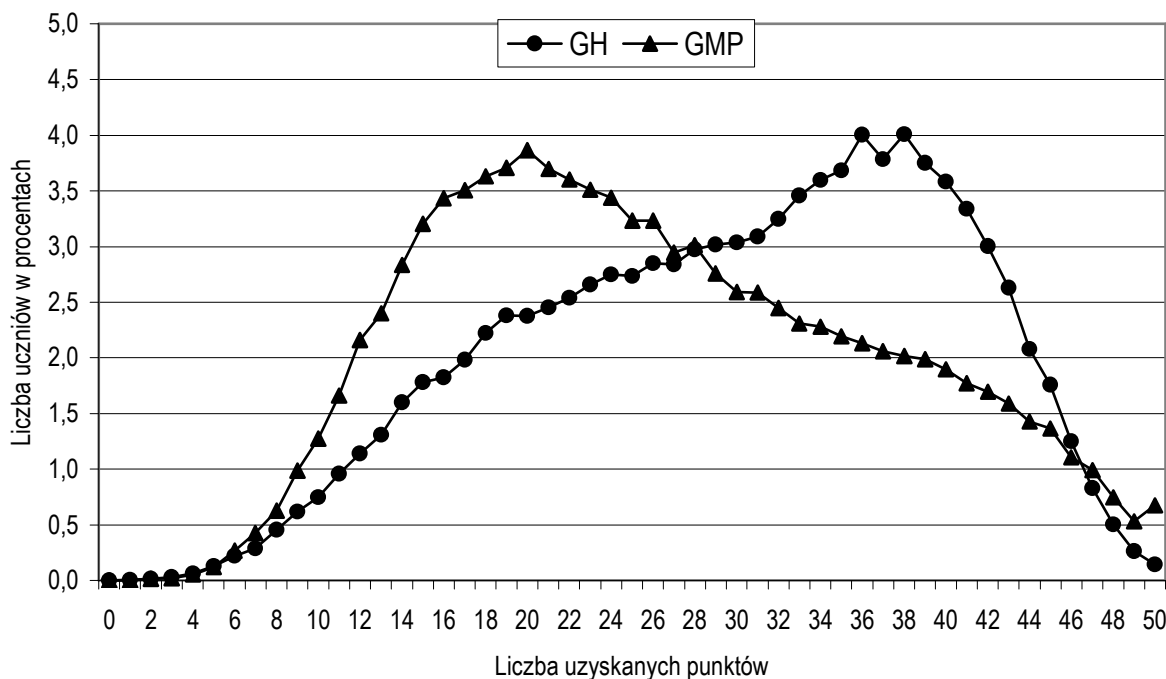
ROZDZIAŁ II

WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW BEZ DYSFUNKCJI I Z DYSLEKSJĄ ORAZ UCZNIÓW SŁABO WIDZĄCYCH I NIEWIDZĄCYCH

II.1. ANALIZA STATYSTYCZNA WYNIKÓW OGÓLNYCH

1. Rozkłady wyników uzyskanych przez uczniów

Graficzną ilustrację poziomu i zróżnicowania wyników punktowych, uzyskanych przez uczniów za cały egzamin oraz jego części: humanistyczną i matematyczno – przyrodniczą, stanowią rozkłady wyników (wykresy: 1. i 2.).

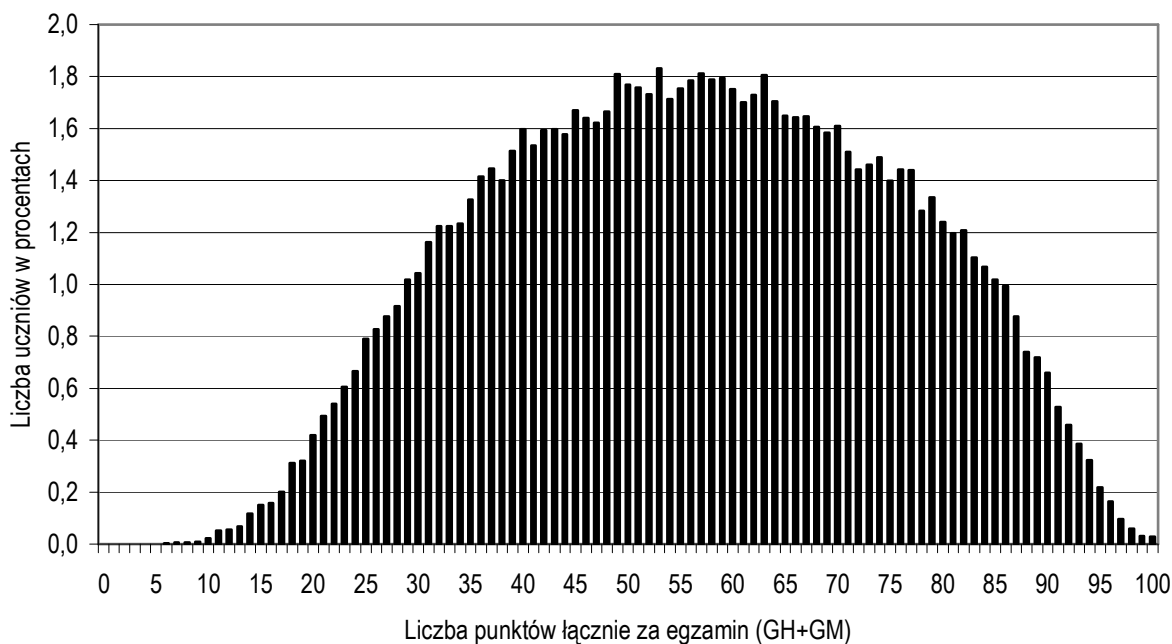

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów w Okręgu za każdą część egzaminu

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów w części humanistycznej jest lewoskośny, a w części matematyczno-przyrodniczej prawoskośny; wniosek: rozwiązanie zadań egzaminacyjnych z przedmiotów humanistycznych sprawiło uczniom wyraźnie mniej trudności niż rozwiązanie zadań matematyczno-przyrodniczych.

Rozkłady wyników punktowych uzyskanych w obu częściach przecinają się w miejscu odpowiadającym około 27 punktom. Oznacza to, że w Okręgu - w każdej części egzaminu - taka sama liczba uczniów uzyskała wynik 27 punktów (nie zawsze to ci sami uczniowie). Wyniki wyższe od 27 punktów w części humanistycznej uzyskało 61% zdających, natomiast w części matematyczno – przyrodniczej stanowią oni 42,2% populacji.

Uczniowie w części humanistycznej najczęściej uzyskiwali 38 punktów (w Okręgu 3090 uczniów), a 20 punktów w części matematyczno – przyrodniczej (2977 uczniów).

Wykres 2. Rozkład sumarycznych wyników uczniów w Okręgu z obu części egzaminu gimnazjalnego.

Rozkład wyników uzyskanych za cały egzamin przez uczniów w Okręgu jest bardzo zbliżony do rozkładu normalnego (krzywej Gaussa). W Okręgu największa liczba uczniów (1410 zdających, tj. 1,83%) uzyskała wynik 53 punktów. Najczęściej uzyskanym wynikiem za cały egzamin było: w woj. lubuskim 59 pkt (250 uczniów, co stanowi 1,97% tej populacji), w woj. wielkopolskim 53 pkt (805 uczniów – 1,82%), w woj. zachodniopomorskim 63 pkt (386 uczniów – 1,91%).

Maksymalny wynik za obie części egzaminu (100 punktów) w woj. lubuskim uzyskało 6 gimnazjalistów, w woj. wielkopolskim 4 uczniów, a w woj. zachodniopomorskim 12 zdających. Wynik najniższy, nie wyższy niż 10 pkt za obie części egzaminu w woj. lubuskim uzyskał jeden uczeń, w woj. wielkopolskim 7 piszących, a w woj. zachodniopomorskim dwóch.

Rozkłady wyników uzyskanych przez uczniów oraz średnich wyników uzyskanych przez szkoły w poszczególnych województwach przedstawiają wykresy zamieszczone na str. 60-76 (w aneksie).

2. Zróźnicowanie średnich wyników punktowych w województwach

Zestawienie średnich wyników punktowych, uzyskanych za cały egzamin oraz części humanistyczną i matematyczno-przyrodniczą w poszczególnych województwach na terenie działania OKE w Poznaniu (z uwzględnieniem podziału populacji na różne warstwy), znajduje się w tabeli 8.² Średnie wyniki uzyskane za cały egzamin w danej populacji uczniów są miarą efektów kształcenia ogólnego w gimnazjach (informują o tym, jaką liczbę punktów statystyczny uczeń otrzymuje podczas naboru do szkoły ponadgimnazjalnej).

² Dane z lat 2002 - 2006 znajdują się w raportach OKE z poprzednich lat oraz na stronie internetowej: www.oke.poznan.pl

Tabela 8. Średnie wyniki punktowe uzyskane podczas egzaminie gimnazjalnego za zadania w arkuszach: GH- 1(4, 5, 6) - 082 oraz GM- 1(4, 5, 6) – 082

Egzamin gimnazjalny 2008	Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów														
	w części :										za cały egzamin				
	humanistycznej					matematyczno – przyrodniczej									
	Kraj	Okreg	Lubuskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	Kraj	Okreg	Lubuskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie	Kraj	Okreg	Lubuskie	Wielkopolskie	Zachodnio-pomorskie
w populacji:	30,75	30,01	29,84	30,20	29,71	27,07	26,30	25,79	26,64	25,90	57,82	56,32	55,65	56,84	55,62
wieś	29,69	29,05	28,59	29,25	28,62	25,9	25,50	24,16	25,92	24,80	-	54,55	52,75	55,17	53,41
miasto poniżej 20 tys.	29,32	29,16	29,04	29,42	28,77	25,6	25,30	25,14	25,67	24,74	-	54,46	54,29	55,09	53,52
miasto 20 tys.-100 tys.	30,19	30,12	30,71	30,40	29,28	26,8	26,48	25,94	26,97	25,67	-	56,62	56,69	57,37	54,96
miasto powyżej 100tys.	31,87	32,72	31,75	33,52	32,22	28,7	28,94	28,33	29,53	28,52	-	61,67	60,08	63,06	60,75
dziewczeta	32,97	32,21	32,05	32,44	31,83	27,27	26,47	26,04	26,78	26,04	-	58,68	58,09	59,22	57,87
chlöpcy	28,58	27,86	27,68	28,02	27,62	26,89	26,15	25,55	26,49	25,76	-	54,01	53,23	54,51	53,38
dyslektycy	31,43	30,31	30,73	30,45	29,82	28,17	26,70	27,30	26,86	26,05	-	56,48	58,03	57,31	55,87
uczniowie bez dysleksji	30,68	29,99	29,75	30,18	29,70	26,96	26,27	25,63	26,62	25,88	-	56,26	55,38	56,80	55,58
publiczne	29,93	29,95	29,82	30,15	29,59	26,23	26,20	25,74	26,54	25,74	-	56,15	55,56	56,69	55,33
niepubliczne	32,90	32,67	30,87	32,36	34,75	30,74	30,58	27,68	30,48	32,97	-	63,25	58,55	62,84	67,72

We wszystkich województwa znajdujących się na terenie działania poznańskiej OKE średnie wyniki uzyskane za każdą część oraz za cały egzamin są niższe od wyników krajowych. W województwach lubuskim i zachodniopomorskim wyniki są niższe o ponad 1 punkt niż w województwie wielkopolskim. W obydwu częściach egzaminu gimnazjalnego uczniowie z województwa wielkopolskiego uzyskali średnio najwięcej punktów. W każdej z wyszczególnionych populacji uczniowie uzyskali około czterech punktów więcej za humanistyczną niż za matematyczno-przyrodniczą część egzaminu, bez względu na lokalizację i status szkół (publiczne, niepubliczne).

W województwie lubuskim i zachodniopomorskim wyraźna jest zależność wyników za cały egzamin od typu miejscowości; średnie wyniki są tym wyższe, im więcej mieszkańców liczy miejscowość, w której zlokalizowana jest szkoła. W tych województwach statystyczny uczeń mieszkający na wsi przy naborze do szkoły ponadgimnazjalnej uzyskał ponad 7 pkt mniej niż jego rówieśnik z dużego miasta. Natomiast w Wielkopolsce i w kraju uczniowie ze szkół wiejskich mają nieznacznie wyższe wyniki od uczniów ze szkół położonych w małych miasteczkach. W województwie wielkopolskim najmniej punktów za cały egzamin uzyskał statystyczny gimnazjalista z małego miasta i jest to wynik o prawie 8 punktów niższy od wyniku gimnazjalisty z dużego miasta w Wielkopolsce.

Ponadto należy stwierdzić, że:

- w obu częściach egzaminu dziewczęta mają wyższe wyniki niż chłopcy,
- uczniowie posiadający opinię/orzeczenie o dysleksji osiągnęli nieznacznie wyższe wyniki od pozostałych gimnazjalistów,
- młodzież ze szkół niepublicznych we wszystkich województwach w Okręgu uzyskała średnie wyniki wyższe od młodzieży uczęszczającej do szkół publicznych.

3. Średnie wyniki szkół w skali staninowej

Skala staninowa³ pozwala na obiektywne porównanie średniego wyniku danej szkoły⁴ z osiągnięciami innych szkół w określonej populacji zdającej egzamin w danym roku.

Aby ułatwić posłużenie się normami staninowymi do interpretacji wyniku uzyskanego przez konkretną szkołę, opracowano uproszczone tabele z przedziałami średnich wyników szkół dla województw (tabela 9.), typów miejscowości (tabela 10.) naszego Okręgu. Określenie miejsca szkoły w skali staninowej zależy od wyników innych szkół, z którymi ją porównujemy.

Przykład: Szkoła X za cały egzamin uzyskała średni wynik 64,25 pkt. Po zaokrągleniu wyniku do całości (64 pkt) i usytuowaniu w skali dla województw możemy odczytać: na tle wyników Okręgu oraz woj. wielkopolskiego i zachodniopomorskiego średnia ta jest wynikiem wysokim; a dla woj. lubuskiego – bardzo wysokim. Jeżeli wynik szkoły X zlokalizujemy w skali staninowej dla różnych typów miejscowości, to na tle wyników szkół: wiejskich jest to wynik bardzo wysoki, z małych miast – najwyższy, z miast średniej wielkości – wysoki, wielkomiejskich – wyżej średni.

Tabela 9. Przedziały staninowe średnich wyników uzyskanych przez szkoły w Okręgu i województwach; arkusze: GH- 1(4, 5, 6) - 082 i GM-1(4, 5, 6) - 082

Stanin	Nazwa stanina (procent szkół)	Wyniki punktowe uzyskane przez szkoły w :											
		Okręgu			województwie lubuskim			województwie wielkopolskim			województwie zachodniopomorskim		
		Całość	GH	GM	Całość	GH	GM	Całość	GH	GM	Całość	GH	GM
1	najniższy (4%)	20-28	10-15	9-13	23-27	13-14	10-12	20-33	10-17	9-15	20-26	11-14	9-12
2	bardzo niski (7%)	29-45	16-23	14-21	28-42	15-23	13-18	34-47	18-24	16-21	28-39	15-21	13-18
3	niski (12%)	46-50	24-26	22-23	43-50	24-26	19-22	48-51	25-27	22-23	40-48	22-26	19-22
4	nижej średni (17%)	51-53	27-28	24	51-53	27-28	23-24	52-53	28	24	49-52	27-28	23-24
5	średni (20%)	54-56	29-30	25-26	54-56	29-30	25-26	54-57	29-30	25-26	53-55	29-30	25
6	wyżej średni (17%)	57-60	31-32	27-28	57-59	31	27	58-60	31-32	27-28	56-60	31-32	26-28
7	wysoki (12%)	61-64	33-34	29-30	60-61	32-33	28-29	61-64	33-34	29-30	61-64	33-34	29-31
8	bardzo wysoki (7%)	65-72	35-37	31-34	62-70	34-36	30-32	65-72	35-37	31-35	65-72	35-38	32-34
9	najwyższy (4%)	73-90	38-45	35-46	71-80	37-41	33-41	73-88	38-45	36-46	73-90	39-44	35-46

³ zob: Raport z egzaminu gimnazjalnego 2004, s. 12.

⁴ Przedziały staninowe wyników uczniów znajdują się w opracowaniu „Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2008” przekazanym szkołom wraz z zaświadczeniami oraz na naszej stronie internetowej: www.oke.poznan.pl

Tabela 10. Przedziały staninowe dla Okręgu średnich wyników uzyskanych przez szkoły w różnych typach miejscowości; arkusze: GH- 1(4, 5, 6)-082 i GM- 1(4, 5, 6)-082

Stanin	Nazwa stanina (charakterystyka a dydaktyczna)	Wyniki punktowe uzyskane przez <u>szkoły</u> w :											
		miejscowościach wiejskich			miastach do 20 tys. mieszkańców			miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców			miastach powyżej 100 tys. mieszkańców		
		Całość	GH	GM	Całość	GH	GM	Całość	GH	GM	Całość	GH	GM
1	najniższy	22-41	11-21	11-18	20-27	11-14	9-12	20-24	10-13	9-10	24-28	10-15	12
2	bardzo niski	42-47	22-24	19-21	28-45	15-23	13-21	25-39	14-20	11-17	29-36	16-20	13-16
3	niski	48-50	25-26	22	46-49	24-26	22	40-50	21-27	18-23	37-51	21-27	17-23
4	niżej średni	51-52	27-28	23-24	50-53	27-28	23-24	51-54	28-29	24	52-58	28-31	24-26
5	średni	53-55	29	25	54-55	29	25	55-58	30-31	25-27	59-62	32-33	27-29
6	wyżej średni	56-58	30-31	26-27	56-58	30-31	26-27	59-62	32-33	28-29	63-69	34-36	30-32
7	wysoki	59-61	32	28-29	59-60	32	28	63-65	34	30-31	70-76	37-40	33-36
8	b. wysoki	62-64	33-34	30-31	61-63	33-34	29	66-75	35-39	32-36	77-83	41-42	37-41
9	najwyższy	65-79	35-42	32-40	64-69	35-37	30-32	76-83	40-41	37-44	84-90	43-45	42-46

Analogicznie można zinterpretować staniny dla średnich wyników gmin w poszczególnych województwach.

Tabela 11. Przedziały staninowe średnich wyników uzyskanych przez gminy w Okręgu i województwach; arkusze: GH- 1(4, 5, 6) - 082 i GM-1(4, 5, 6) -082

Stanin	Nazwa stanina (charakterystyka dydaktyczna)	Wyniki punktowe uzyskane przez <u>gminy</u> w :											
		Okręgu			województwie lubuskim			województwie wielkopolskim			województwie zachodnio-pomorskim		
		Całość	GH	GM	Całość	GH	GM	Całość	GH	GM	Całość	GH	GM
1	najniższy	42-47	22-24	19-21	43-47	23-24	20-21	45-47	23-24	20-22	42-46	22-23	19-20
2	bardzo niski	48-49	25-26	22	48-49	25-26	22	48-50	25-26	23	47-48	24-25	21
3	niski	50-51	27	23	50	27	23	51-52	27	24	49-50	26-27	22
4	niżej średni	52-53	28	24	51-53	28	24	53-54	28	25-26	51-53	28	23-24
5	średni	54-55	29	25-26	54-55	29	25-26	55-56	29	27	54	29	25-26
6	wyżej średni	56-57	30	27-28	56-57	30	27	57-58	30	28	55-57	30	27
7	wysoki	58-59	31	29	58-59	31	28	59	31	29	58-59	31	28-29
8	bardzo wysoki	60-61	32-33	30	60	32	29-30	60-61	32	30	60-62	32-33	30
9	najwyższy	62-68	34-36	31-38	61-62	33-34	31-33	62-68	33-36	31-38	63-68	34-36	31-35

4. Odniesienie wyników szkół w województwach do krajowej skali staninowej

Bardzo ważnym punktem odniesienia dla osiągnięć szkół w poszczególnych województwach na terenie działania OKE w Poznaniu są osiągnięcia szkół w całym kraju.

W celu dokonania obiektywnej oceny średnich wyników szkół w województwach na tle wyników w całym kraju stosujemy znormalizowaną skalę staninową, określając, ile procent wyników szkół z danego województwa mieści się w każdym przedziale krajowej skali staninowej w porównaniu z właściwym dla tego przedziału procentem szkół w kraju.

Tabela 12. Procentowy udział wyników szkół w krajowej skali staninowej część humanistyczna egzaminu gimnazjalnego

Stanin	Nazwa stanina (charakterystyka dydaktyczna)	Przedział punktowy	Procentowy udział szkół w:				
			kraju	Okręgu	lubuskim	wielkopolskim	zachodnio-pomorskim
1	najniższy	4,0-18,4	4,01	5,36	7,52	3,70	7,21
2	bardzo niski	18,5-25,2	6,97	9,64	9,38	8,40	12,5
3	niski	25,3-27,6	11,78	21,81	18,13	23,53	20,22
4	niżej średni	27,7-29,5	17,56	10,91	11,88	10,42	11,40
5	średni	29,6-31,3	19,62	22,30	25,63	22,35	20,22
6	wyżej średni	31,4-33,1	17,54	15,01	14,38	16,47	12,13
7	wysoki	33,2-35,3	11,66	7,70	6,25	8,07	7,75
8	bardzo wysoki	35,4-39,2	6,82	3,51	3,75	3,20	4,04
9	najwyższy	39,3-46,8	4,04	3,80	3,13	3,87	4,04

Tabela 13. Procentowy udział wyników szkół w krajowej skali staninowej część matematyczno – przyrodnicza egzaminu gimnazjalnego

Stanin	Nazwa stanina (charakterystyka dydaktyczna)	Przedział punktowy	Procentowy udział szkół w:				
			kraju	Okręgu	lubuskim	wielkopolskim	zachodnio-pomorskim
1	najniższy	7,0-15,2	4,03	5,16	7,50	3,36	7,72
2	bardzo niski	15,3-21,8	7,08	6,13	6,25	4,37	9,93
3	niski	21,9-23,8	12,26	15,78	17,50	14,96	16,55
4	niżej średni	23,9-25,5	16,97	22,88	21,88	23,03	23,16
5	średni	25,6-27,3	19,84	18,89	23,13	21,34	11,03
6	wyżej średni	27,4-29,2	17,19	14,41	12,50	15,13	13,97
7	wysoki	29,3-32,0	11,96	7,40	5,00	8,91	5,51
8	bardzo wysoki	32,1-37,9	6,71	7,11	4,99	6,72	9,19
9	najwyższy	38,0-47,9	3,94	2,24	1,25	2,18	2,94

Wniosek ogólny:

Porównawczą analizę procentowych udziałów w krajowej skali staninowej średnich wyników szkół w województwach na terenie działania OKE w Poznaniu przedstawia poniższa tabela. Wyniki zamieszczone w tabeli potwierdzają **zjawiska ogólnie niekorzystne – w każdym z województw, w obu częściach egzaminu.**

Przedział wyników	Procentowy udział szkół w:									
	kraju		Okręgu		lubuskim		wielkopolskim		zachodnio-pomorskim	
	GH	GM	GH	GM	GH	GM	GH	GM	GH	GM
niskich	22,76	23,37	36,81	34,20	35,03	27,07	35,63	31,25	39,93	22,69
średnich	54,72	54,00	48,22	48,16	51,89	56,18	49,24	57,51	43,75	59,50
wysokich	22,52	22,61	15,01	17,64	13,13	16,75	15,14	11,24	15,83	17,81

Należy stwierdzić, że:

- **znacznie większy niż w kraju procent szkół w Okręgu ma średnie w przedziale wyników niskich,**
- **tym samym w Okręgu w przedziałach wyników średnich i wysokich jest procentowo mniej szkół niż w kraju.**

II.2. ANALIZA JAKOŚCIOWA – CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ ZDAJĄCYCH

A. Część humanistyczna egzaminu

1. Wyniki uzyskane za arkusz oraz obszary standardów

Punktem wyjścia dla interpretacji poziomu i zróżnicowania wyników, uzyskanych przez uczniów w kraju, w Okręgu, w poszczególnych województwach oraz wsiach i różnej wielkości miastach za umiejętności odpowiadające głównym obszarom standardów wymagań egzaminacyjnych (I obszar - czytanie i odbiór tekstów kultury oraz II obszar - tworzenie własnego tekstu) będzie analiza danych zamieszczonych w tabeli 14. Wyniki dla Okręgu ukazano dodatkowo poprzez konteksty: płci (dziewczeta, chłopcy), ze względu na dysleksję (uczniowie bez dysfunkcji i dyslektycy) oraz status szkoły (publiczne, niepubliczne).

Tabela 14. Średnie wyniki punktowe oraz współczynniki łatwości uzyskane za główne umiejętności (obszary standardów) w części humanistycznej

Arkusze GH- 1(4, 5, 6)-082	Średnie wyniki ucznia dla:			Współczynniki łatwości dla:		
	całego arkusza (max. 50 p.)	w tym za:		całego arkusza	w tym za:	
		obszar I (max. 25 p.)	obszar II (max. 25 p.)		obszar I	obszar II
Kraj	30,75	19,09	11,66	0,62	0,76	0,47
Okręg (OKE w Poznaniu)	30,01	18,78	11,23	0,60	0,75	0,45
woj. lubuskie	29,84	18,76	11,08	0,60	0,75	0,44
woj. wielkopolskie	30,20	18,80	11,40	0,60	0,75	0,46
woj. zachodniopomorskie	29,71	18,77	10,94	0,59	0,75	0,44
wieś	29,05	18,27	10,78	0,58	0,73	0,43
miasto poniżej 20 000	29,16	18,38	10,78	0,58	0,74	0,43
miasto 20 000 - 100 000	30,12	18,92	11,20	0,60	0,76	0,45
miasto powyżej 100 000	32,72	20,05	12,67	0,65	0,80	0,51
dziewczeta	32,21	19,42	12,79	0,64	0,78	0,51
chłopcy	27,86	18,16	9,70	0,56	0,73	0,39
dyslektycy	30,31	18,73	11,58	0,61	0,75	0,48
niedyslektycy	29,99	18,79	11,20	0,60	0,75	0,45
szkoły publiczne	29,95	18,76	11,19	0,60	0,75	0,45
szkoły niepubliczne	32,67	19,85	12,82	0,65	0,79	0,51

Na podstawie danych można stwierdzić, że umiejętności czytania i odbioru tekstów kultury (z I obszaru standardów) są łatwe – zostały przez gimnazjalistów opanowane na poziomie zadowalającym, natomiast umiejętności tworzenia własnych tekstów (z II obszaru standardów) były dla nich trudne.

Warto zwrócić uwagę na zróżnicowanie wyników uzyskanych przez poszczególne grupy uczniów gimnazjów.

Za czytanie tekstów uzyskano we wszystkich województwa wynik zadowalający, uczniowie z wielkopolskiego uzyskali nieznaczną przewagę w dziedzinie tworzenia tekstów.

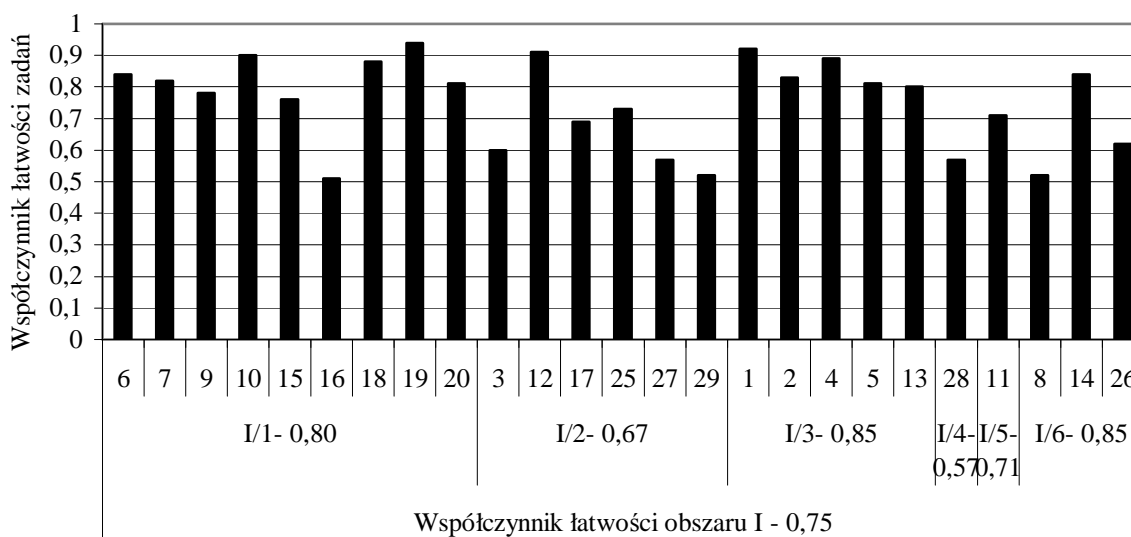
Utrzymuje się różnica między wynikami uzyskanymi w szkołach publicznych i niepublicznych na korzyść tych ostatnich. W pierwszym obszarze różnica ta wynosi 1 punkt, natomiast w obszarze drugim około 2 punktów.

Warto natomiast odnotować **wyraźną przewagę dziewcząt nad chłopcami;** w zakresie czytania i odbioru tekstów kultury różnica ta wynosi ponad 1 pkt, a w zakresie tworzenia własnego tekstu – ponad 3 pkt.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uzyskali za cały arkusz o ok. **0,4 pkt więcej niż uczniowie bez dysleksji;** różnica ta dotyczy wyłącznie obszaru tworzenia tekstów, gdzie funkcjonują kryteria oceny zapisu wypracowania przystosowane dla dyslektyków, podczas gdy w obszarze czytania tekstów (zadania w większości zamknięte) osiągnięcia uczniów są na takim samym poziomie.

2. Osiągnięcia uczniów w Okręgu w zakresie sprawdzanych umiejętności⁵

Interpretację poziomu opanowania przez uczniów umiejętności z zakresu czytania i odbioru tekstów kultury (obszar I) umożliwia wykres 3. Służy temu analiza współczynników łatwości uzyskanych w Okręgu za umiejętności sprawdzane przez poszczególne zadania.

Wykres 3. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z I obszaru

Umiejętności czytania i odbioru tekstów kultury (z I obszaru standardów wymagań) zostały opanowane na poziomie zadowalającym; łatwe dla uczniów były: wyszukiwanie informacji (I/3), dostrzeganie kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury (I/6), czytanie tekstów kultury na poziomie dosłownym (I/1) oraz dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych (I/5); natomiast interpretowanie tekstów (I/2), dostrzeganie środków wyrazu i określanie ich funkcji (I/4) były umiarkowanie trudne dla zdających.

Wyniki 77 050 zdających uzyskane za zadania sprawdzające umiejętności czytania i odbioru tekstów kultury, określone w poszczególnych standardach wymagań, są następujące:

⁵Dane dla poszczególnych województw oraz różnych typów miejscowości znajdują się w Internecie – www.oke.poznan.pl

I/1 - czytanie tekstów kultury na poziomie dosłownym i przenośnym.

Bardzo łatwe było dla uczniów zadanie 19. sprawdzające umiejętność odczytywania sensu fragmentu tekstu oraz zadanie 10. sprawdzające umiejętność odczytania znaczenia wyrażenia z kontekstu. Łatwe dla zdających były zadania: 18., 6., 9., 15., które także sprawdzały umiejętność odczytywania sensu fragmentu tekstu literackiego oraz zadanie 7. sprawdzające umiejętność odczytania przenośnego znaczenia wyrazu, a także zadanie 20., które sprawdzało umiejętność rozpoznawania zdania zawierającego przypuszczenie. Natomiast umiarkowaną trudność sprawiło uczniom zadanie 16. sprawdzające umiejętność rozpoznania narratora.

Poniższe zestawienie ilustruje liczbę uczniów w Okręgu, którzy za wykonanie wyżej wymienionych zadań uzyskali 0 lub 1 punkt (zadania oceniane w systemie 0 – 1).

Liczba punktów	Zadania:								
	6.	7.	9.	10.	15.	16.	18.	19.	20.
0	12031	14227	16940	7881	18627	37653	8874	4510	14425
1	65019	62823	60110	69169	58423	39397	68176	72540	62625

I/2 - interpretowanie tekstów kultury z uwzględnieniem intencji nadawcy.

Umiejętność tę sprawdzano poprzez trzy zadania zamknięte i trzy zadania otwarte; bardzo łatwe okazało się zamknięte zadanie 12. polegające na odczytaniu intencji autora tekstu; otwarte zadanie 25. sprawdzające umiejętność określenia nadawcy i odbiorcy wiersza było łatwe dla uczniów, natomiast zamknięte zadania 3. i 17. polegające na odczytaniu wymowy fragmentu tekstu oraz intencji nadawcy okazały się umiarkowanie trudne. Otwarte zadania 27. i 29. okazały się dla uczniów także umiarkowanie trudne, wymagały dostrzeżenia cechy świata przedstawionego w wierszu i zinterpretowania końcowego fragmentu utworu.

Poniższe zestawienie ilustruje liczbę uczniów w Okręgu, którzy za wykonanie wyżej wymienionych zadań uzyskali 0 lub 1 punkt.

Liczba punktów	Zadania:					
	3.	12.	17.	25.	27.	29.
0	30 713	6 693	23 556	21 160	32 811	36 627
1	46 337	70 357	53 494	55 890	44 239	40 423

I/3 - wyszukiwanie informacji zawartych w różnych tekstach kultury.

Bardzo łatwe i łatwe okazały się wszystkie zadania zamknięte, za pomocą których sprawdzono umiejętność wyszukiwania informacji w tekście popularnonaukowym (z. 1., 2., 4., 5., 13.).

Poniższe zestawienie ilustruje liczbę uczniów w Okręgu, którzy za wykonanie wyżej wymienionych zadań uzyskali 0 lub 1 punkt.

Liczba punktów	Zadania:				
	1.	2.	4.	5.	13.
0	6 063	13 020	8 226	14 788	15 653
1	70 987	64 030	68 824	62 262	61 397

I/4 - dostrzeganie w tekstach środków wyrazu i określanie ich funkcji.

Otwarte zadanie 28., które polegało na dostrzeżeniu funkcji zdrobnień, okazało się umiarkowanie trudne dla zdających. W Okręgu 0 punktów za to zadanie otrzymało 43 265 uczniów.

I/5 - dostrzeżenie w tekstach związków przyczynowo-skutkowych.

Zamknięte zadanie 11., które posłużyło sprawdzeniu tej umiejętności, okazało się dla zdających łatwe (54 447 gimnazjalistów wykonało je poprawnie, 0 punktów za to zadanie otrzymało 22 603 zdających). Polegało ono na dostrzeżeniu skutków wydarzenia historycznego dla postaci biorącej w nim udział.

I/6 - dostrzeżenie kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury.

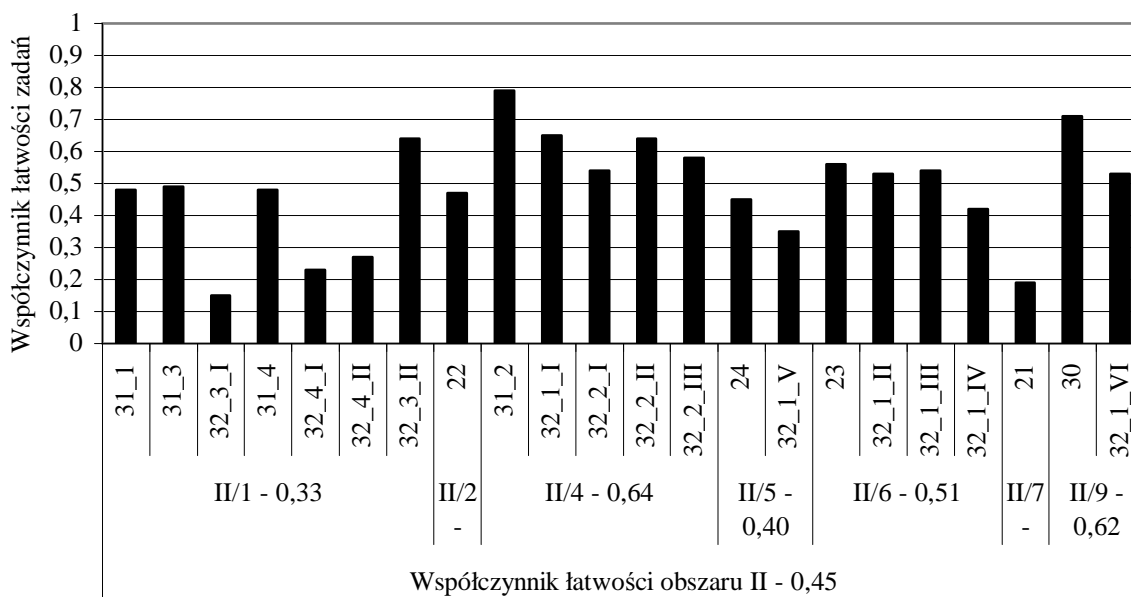
Dwa zadania, za pomocą których sprawdzono umiejętność dostrzegania kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury, sprawiły uczniom umiarkowaną trudność: zamknięte zadanie 8. polegało na rozpoznaniu dynastii, o której mowa w tekście, natomiast otwarte zadanie 26. wymagało rozpoznania wydarzenia historycznego mającego wpływ na dorastanie bohatera utworu wiersza. Łatwe dla uczniów okazało się zadanie 14., które sprawdzało umiejętność przywoływania kontekstu historycznego dla odczytania znaczenia wyrazu. Do poprawnego rozwiązania wszystkich wymienionych zadań niezbędna była wiedza z dziedziny historii.

Poniższe zestawienie ilustruje liczbę uczniów w Okręgu, którzy za wykonanie wyżej wymienionych zadań uzyskali 0 lub 1 punkt.

Liczba punktów	Zadania:		
	8.	14.	26.
0	36 716	12 557	29 314
1	40 334	64 493	47 736

Uczniowie uzyskują lepsze wyniki za zadania zamknięte, sprawdzające umiejętności czytania i interpretowania tekstów, niż zadania otwarte, reprezentujące te same standardy wymagań.

Stopień opanowania przez uczniów umiejętności związanych z tworzeniem tekstów (z zakresu II obszar standardów egzaminacyjnych) ilustruje wykres 4.

Wykres 4. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z II obszaru standardów - dane dla Okręgu

Umiejętności tworzenia własnego tekstu (II obszar standardów wymagań egzaminacyjnych) okazały się trudne dla zdających, natomiast poziom osiągnięć uczniów w zakresie umiejętności odpowiadających poszczególnym standardom wymagań z tego obszaru jest zróżnicowany.

Umiarkowanie trudną dla zdających umiejętnością, z zakresu tworzenia własnych tekstów, okazało się **stosowanie zasad organizacji tekstu – tworzenie tekstu na zadany temat, spójnego pod względem logicznym i składniowym** (standard II/4) oraz **wypowiadanie na temat sytuacji problemowej przedstawionej w tekstach kultury** (standard II/9). Trudność sprawiły gimnazjalistom umiejętności: **analizowania, porządkowania, porównywania i syntetyzowania informacji zawartych w tekstach kultury** (standard II/6), **posługiwania się kategoriami i pojęciami swoistymi dla przedmiotów humanistycznych** (standard II/2), **formułowania argumentów uzasadniających stanowisko własne lub cudze** (standard II/5).

Do trudnych należało również **budowanie wypowiedzi poprawnych pod względem językowym i stylistycznym w formach: ogłoszenie i charakterystyka** (standard II/1). Bardzo trudne okazało się **dokonywanie celowych operacji na tekście** (standard II/7), tzn. przekształcanie fragmentu kroniki w tekst niezawierający opinii.

Wyniki uzyskane przez gimnazjalistów za umiejętności z zakresu tworzenia własnych tekstów okazały się zróżnicowane ze względu na zadania otwarte, które posłużyły sprawdzeniu tych umiejętności.

W arkuszu egzaminacyjnym umiejętności z II obszaru standardów wymagań sprawdzono między innymi za pomocą pięciu zadań otwartych KO (wymagających od zdającego sformułowania zwięzłej i ściśle związanej z poleceniem odpowiedzi). **Zadania te należały do najtrudniejszych**: tylko zadanie 30., w którym uczeń miał wyjaśnić, na czym polegał tragizm sytuacji, w jakiej znaleźli się bohater wiersza i jego rówieśnicy, było dla uczniów łatwe.

Umiarkowanie trudnym zdaniem okazało się zadanie 23. – uczeń miał porównać sytuacje ukazane w tekście II i na obrazie.

Do trudnych należały natomiast zadania, które wymagały od uczniów umiejętności: posłużenia się terminami z zakresu wiedzy o sztuce dla wyjaśnienia działań podjętych przez artystę (z. 22.) oraz sformułowanie argumentu uzasadniającego podane stwierdzenie (z. 24.).

Bardzo trudnym okazało się zadanie 21. polegające na przekształceniu fragmentu kroniki w tekst niezawierający opinii.

Poniższe zestawienie ilustruje liczbę uczniów w Okręgu, którzy za wykonanie wyżej wymienionych zadań uzyskali 0 lub 1 punkt.

Liczba punktów	Zadania:			
	21.	23.	24.	30.
0	62 436	33 966	42 154	22 057
1	14 614	43 084	34 869	54 993

Nie podjęło lub wykonało nieprawidłowo zadanie 21. 81% uczniów. Udzielenie poprawnej odpowiedzi było uwarunkowane **dokładnym przeczytaniem polecenia i znajdującego się pod nim fragmentu tekstu**. Przekształcenie tego fragmentu wymagało odróżnienia opinii od faktów i następnie napisania ciągłego spójnego tekstu zbudowanego z kilku zdań, zawierającego co najmniej cztery informacje.

Warto zwrócić uwagę na wyniki, uzyskane przez gimnazjalistów za zadania rozszerzonej odpowiedzi, wymagające samodzielnego zredagowania dłuższych wypowiedzi pisemnych na określony temat i w określonej formie: ogłoszenia (z. 31.) i charakterystyki (z. 32.)

Stopień realizacji zadania 31. (ogłoszenie) z podziałem na poszczególne umiejętności niezbędne do zredagowania poprawnego treściowo i językowo tekstu użytkowego ilustruje tabela 15.

Tabela 15. Współczynniki łatwości za zadanie 31. (ogłoszenie)

Nr i treść kryterium	Uwzględnienie potrzebnych informacji	Zachowanie spójności wypowiedzi	Poprawność językowa	Poprawność ortografii i interpunkcji	Łącznie za ogłoszenie
Nr standardu	II/1	II/4	II/1	II/1	
Współczynnik łatwości	0,48	0,79	0,49	0,48	0,56

Zredagowanie tekstu w formie użytkowej – ogłoszenia o odczycie na temat problemów dorastającej młodzieży – było dla gimnazjalistów umiarkowanie trudne. Największą trudność sprawiło zdającym uwzględnienie wszystkich informacji niezbędnych w ogłoszeniu (miejsca; czasu – dzień, miesiąc, godzina; tematu odczytu oraz wskazanie osoby wykładowcy). Gimnazjaliści najczęściej zapominali o wskazaniu wykładowcy, błędnie określali miejsce odczytu.

Łatwa była dla uczniów umiejętność napisania wypowiedzi zwięzłej i uporządkowanej (napisanie tekstu spójnego dostosowanego do sytuacji komunikacyjnej tj. zredagowanie tekstu na wskazany temat i zgodnie z wymogami typowymi dla ogłoszenia).

Trudne okazało się zachowanie poprawności językowej oraz ortograficznej i interpunkcyjnej.

Poniższe zestawienie ilustruje liczbę uczniów (procent) w Okręgu i poszczególnych województwach, którzy za zadanie 31. (ogłoszenie) otrzymali najniższą i najwyższą liczbę punktów.

	liczba/procent uczniów, którzy otrzymali 0 punktów		liczba/procent uczniów, którzy otrzymali 4 punkty	
Okręg	13 715	17,8%	16 149	21%
woj. lubuskie	2 064	15,8%	2 474	19%
woj. wielkopolskie	7 915	17,4%	9 161	20%
woj. zachodniopomorskie	3 736	17,8%	4 514	21,5%

Zarówno najniższe, jak i maksymalne wyniki uzyskane przez uczniów za napisanie ogłoszenia w poszczególnych województwach Okręgu są porównywalne – wskazują na niezadowalające opanowanie tej umiejętności. Poprawnie tę krótką formę napisał co piąty gimnazjalista.

Rozwiązując zadanie 32. uczniowie musieli wykazać się znajomością określonych lektur wskazanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i na ich podstawie zredagować charakterystykę. Zadanie to okazało się ogromną niespodzianką dla uczniów i nauczycieli.

Tabela 16. Współczynniki łatwości za zadanie 32. (treść charakterystyki)

Kryterium	Wybór postaci	Przedstawienie postaci	Podanie cech bohatera	Cechy bohatera świadczące o dorastaniu	Omówienie cech bohatera	Podsumowanie (np. ocena postaci, refleksje, wnioski)	Razem za treść
Numer standardu	II/4	II/3	II/3	II/5	II/5	II/6	
Wskaźnik łatwości	0,65	0,53	0,54	0,42	0,35	0,53	0,50

Tabela 17. Współczynniki łatwości za zadanie 32. (kompozycja, poprawność językowa, ortograficzna, interpunkcyjna)

Kryterium	Trójdzielność kompozycji	Spójność tekstu	Logiczność	Poprawn. językowa	Funkcj. stylu	Poprawn. ortograf.	Poprawn. interpun.	Razem za charakt.
Numer standardu	II/4	II/4	II/4	II/1	II/3	II/1	II/1	
Wskaźnik łatwości	0,54	0,64	0,58	0,15	0,64	0,23	0,27	0,46

Napisanie charakterystyki wybranego bohatera *Szyfowych prac* Stefana Żeromskiego albo *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego, w której należało przywołać cechy świadczące o dorastaniu charakteryzowanej postaci, okazało się zadaniem trudnym dla gimnazjalistów.

W zakresie treści umiarkowanie trudny dla większości z nich był wybór postaci, podanie cech bohatera (charakterystyka wewnętrzna), przedstawienie postaci a także podsumowanie rozważań. **Natomiast podanie cech bohatera – świadczących o jego dorastaniu i omówienie tych cech okazało się trudne.** Te wyniki, zwłaszcza dotyczące przedstawienia bohatera i omówienia cech, wskazują, że wiedza uczniów wynikająca ze znajomości lektur jest powierzchowna, ponadto nie potrafią w sposób twórczy jej wykorzystać. W stopniu niezadowolającym uczniowie opanowali umiejętności z zakresu formułowania argumentów uzasadniających własne stanowisko.

W tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym powinni wykazać się tą umiejętnością poprzez odwołanie się do konkretnych bohaterów i ich cech. **Nieznajomość treści lektur im to uniemożliwiła.** Ta sama sytuacja dotyczy analizowania, porównywania i porządkowania informacji zawartych w tekstach kultury. Trudno jest eksponować cechy bohatera, jeżeli nie wiadomo, czy je posiada.

Znajomość lektur powinna być podstawą kształcenia umiejętności z zakresu drugiego obszaru standardów egzaminacyjnych.

Umiarkowanie trudne dla zdających było dostosowanie stylu do tematu i formy wypowiedzi, a więc posłużenie się słownictwem charakteryzującym i oceniającym, a także właściwe skomponowanie charakterystyki, czyli zachowanie trójdzielnego układu oraz właściwych proporcji między: wstępem, rozwinięciem i zakończeniem, a także napisanie tekstu spójnego i logicznie uporządkowanego.

Największą jednak trudność nadal sprawia gimnazjalistom posługiwanie się poprawnym językiem literackim oraz poprawny zapis tekstu. Utrzymuje się niski poziom opanowania umiejętności przestrzegania reguł doboru wyrazów, ich odmiany oraz łączenia w zdania a także przestrzegania reguł ortograficznych i interpunkcyjnych.

Zdający mieli trudności z napisaniem charakterystyki. Ta forma wypowiedzi powinna być kształcona już na etapie szkoły podstawowej, zatem można by oczekiwać, że stopień jej opanowania będzie na poziomie wyższym aniżeli ten, który uzyskano w tym roku. Wyniki również wskazuje na niewystarczającą pracę szkół w oparciu o lektury szkolne i skupianiu się na formie wypowiedzi dominującej w dotychczasowych arkuszach egzaminacyjnych.

Poniższe zestawienie ilustruje liczbę uczniów (procent) w Okręgu i poszczególnych województwach, którzy za zadanie 32. (charakterystyka) otrzymali najniższą i najwyższą liczbę punktów.

	Liczba/procent uczniów, którzy otrzymali 0 punktów		Liczba/procent uczniów, którzy otrzymali 16 punktów	
Okręg	18 784	24,4%	1 107	1,4%
woj. lubuskie	3 102	23,7%	145	1,1%
woj. wielkopolskie	10 093	17,4%	986	2,2%
woj. zachodniopomorskie	5 589	26,6%	276	1,3%

Wynik 0 punktów za napisanie charakterystyki wskazuje, iż uczniowie nie podjęli tego zadania lub wykonali je nieprawidłowo (wskazywali innego bohatera, przywoływali inne lektury). Świadczy to o braku znajomości podanych w temacie zadania 32. lektur, zapisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Liczba tych uczniów, szczególnie w województwie zachodniopomorskim, jest bardzo wysoka. **Zaledwie 1,3% uczniów z tego województwa napisało poprawnie charakterystykę.**

3. Wnioski

Interpretacja przedstawionych w niniejszym raporcie wyników, uzyskanych w humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego 2008 r., w kontekście wniosków wynikających z analizy wyników z lat ubiegłych, pozwala na potwierdzenie pewnych prawidłowości, a także na dostrzeżenie postępu w zakresie niektórych umiejętności uczniów:

1. **Gimnazjaliści na ogół dobrze radzą sobie z rozumieniem czytanych tekstów, zwłaszcza popularnonaukowych.** Na zadowalającym poziomie opanowali umiejętności wyszukiwania w tekście potrzebnych informacji, odczytywania dosłownego sensu fragmentu tekstu oraz określania intencji autora tekstu. **Większą trudność sprawiało zdającym analizowanie i interpretowanie tekstu poetyckiego.** Ten egzamin potwierdził konieczność zwrócenia uwagi w edukacji humanistycznej na odwoływanie się do kontekstów, np. kulturowych, historycznych.

2. **Podobnie jak w poprzednich latach, duże trudności sprawia gimnazjalistom rozwiązywanie tych zadań, które, oprócz umiejętności odczytywania tekstu, wymagają wiedzy.** Trudne okazały się zadania wymagające posłużenia się wiadomościami ze sztuki, jak i zadania, do których rozwiązania niezbędna okazała się wiedza z historii. **Niemożliwe jest kształcenie umiejętności uczniów bez wyposażenia ich w elementarną wiedzę.**
3. Po raz kolejny potwierdził się brak umiejętności uczniów w zakresie samodzielnego formułowania wypowiedzi, i to zarówno zwięzłych, jednozdaniowych, jak i form użytkowych oraz wypracowań. **W humanistycznym kształceniu uczniów warto zatem poświęcić czas i uwagę na ćwiczenia w zakresie samodzielnego redagowania wypowiedzi pisemnych, zwracając szczególną uwagę na ich zgodność z tematem, której warunkiem jest rozumienie poleceń i właściwa selekcja informacji.**
4. **Osiągnięcia zdających w zakresie dłuższych form: ogłoszenia i charakterystyki prowadzą do wniosku o słabszym, w porównaniu z latami ubiegłymi, opanowaniu zasad formalnych: poprawnej kompozycji tekstu, przestrzeganiu wymogów właściwych tym formom wypowiedzi (np. wybór i opis postaci, podsumowanie rozważań) oraz ich dostosowaniu do sytuacji komunikacyjnej (np. elementy formalne ogłoszenia, posłużenie się słownictwem charakteryzującym i oceniającym w charakterystyce).**
5. **Niedostatek osiągnięć uczniów w zakresie treści ogłoszenia (niewzględnienie nawet niezbędnych informacji warunkujących komunikatywność tekstu) jest zapewne spowodowany nieuważnym czytaniem polecenia.**
6. **Brak umiejętności podania trafnie dobranej przykładowej postaci bohatera we wskazanych lekturach i wykorzystania jego cech w funkcji opisującej i oceniającej (zastępowanie opisu streszczeniem często z rażącymi błędami rzeczowymi) – to efekty braku znajomości lektur a także braków w dziedzinie logicznego myślenia i selekcjonowania informacji.**
7. **Poziom sprawności językowych tegorocznych absolwentów gimnazjów jest niższy niż w latach ubiegłych (nieco wyższe są wyniki uzyskane za poprawność ortograficzną oraz interpunkcyjną). Potwierdza to konieczność ćwiczeń stylistycznych, ortograficznych oraz interpunkcyjnych w kształceniu gimnazjalistów i to nie tylko w kształceniu polonistycznym. Szczególnie ważne są ćwiczenia pisemne np. redagowanie przez uczniów wypowiedzi w różnych formach i systematyczne sprawdzanie wypowiedzi przez wszystkich nauczycieli.**

B. Matematyczno-przyrodnicza część egzaminu

1. Wyniki uzyskane za arkusz oraz obszary standardów

Sprawdzane umiejętności i wiadomości są ujęte w cztery obszary standardów wymagań egzaminacyjnych. W tabeli 18. zamieszczono dane umożliwiające scharakteryzowanie poziomu opanowania przez uczniów tych głównych umiejętności. Dane dla Polski dotyczą całej populacji zdających gimnazjalistów. Wyniki dla Okręgu ukazano całościowo, ale poprzez różne konteksty: terytorialny (podział na województwa), położenie szkoły (wieś, małe, średnie i wielkie miasto), płci (dziewczeta, chłopcy), dysleksję oraz status szkoły (publiczne, niepubliczne).

Tabela 18. Średnie wyniki punktowe oraz współczynniki łatwości uzyskane w części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego

Arkusze GM- 1(4, 5)	Średnie wyniki ucznia dla:					Współczynniki łatwości dla:				
	całego arkusza (max.50p.)	w tym za obszar:				całego arkusza	w tym za obszar:			
		I (max.15p.)	II (max.12p.)	III (max.15p.)	IV (max.8p.)		I	II	III	IV
Kraj	27,07	7,41	8,52	8,17	2,97	0,54	0,49	0,71	0,54	0,37
Okręg (OKE w Poznaniu)	26,30	7,08	8,36	8,00	2,87	0,53	0,47	0,70	0,53	0,36
woj. lubuskie	25,79	6,91	8,30	7,81	2,78	0,52	0,46	0,69	0,52	0,35
woj. wielkopolskie	26,64	7,18	8,40	8,11	2,95	0,53	0,48	0,70	0,54	0,37
woj. zachodniopomorskie	25,90	6,95	8,32	7,88	2,74	0,52	0,46	0,69	0,53	0,34
wieś	25,50	6,80	8,21	7,78	2,70	0,51	0,45	0,68	0,51	0,34
miasto poniżej 20 tys.	25,30	6,73	8,18	7,71	2,68	0,51	0,45	0,68	0,51	0,33
miasto 20 – 100 000 tys.	26,48	7,16	8,40	8,03	2,89	0,53	0,48	0,70	0,54	0,36
miasto powyżej 100 tys.	28,94	7,94	8,85	8,76	3,39	0,58	0,53	0,74	0,58	0,42
dziewczeta	26,47	7,17	8,17	8,04	3,09	0,53	0,48	0,68	0,54	0,39
chłopcy	26,15	6,98	8,56	7,96	2,65	0,52	0,47	0,71	0,53	0,33
dyslektycy	26,70	7,19	8,59	8,05	2,87	0,53	0,48	0,72	0,54	0,36
niedyslektycy	26,27	7,07	8,34	7,99	2,87	0,53	0,47	0,70	0,53	0,36
szkoły publiczne	26,20	7,04	8,35	7,97	2,84	0,52	0,47	0,70	0,53	0,36
szkoły niepubliczne	30,58	8,52	9,03	9,27	3,76	0,61	0,57	0,75	0,62	0,47

Wyniki w Okręgu są niższe o 0,77 pkt od wyników krajowych, z niewielką przewagą województwa wielkopolskiego na tle dwóch pozostałych województw.

W trzech województwach naszego Okręgu, na których terenie działa Komisja, **najwyższe średnie wyniki uzyskano za umiejętność wyszukiwania i stosowania informacji (obszar II)**; umiejętności z tego obszaru uczniowie opanowali **na poziomie zadowalającym** (ok. 70%).

Umiarkowanie trudne były dla gimnazjalistów **umiejętności z zakresu wskazywania i opisywania faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (III obszar).**

W skali kraju, Okręgu i poszczególnych województw za **stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (obszar I)** uzyskano wyniki nieco wyższe niż w roku ubiegłym, ale wciąż świadczące o tym, że umiejętności i wiadomości z tego obszaru są dla uczniów **trudne.**

Najsłabszą stroną dla zdających (tak jak w poprzednich latach) było **stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (IV obszar).**

Średnie wyniki uzyskane za cały arkusz najniższe są w małych miastach. Najwyższe wyniki osiągnęli uczniowie ze szkół wielkomiejskich i są one wyższe od średniego wyniku krajowego dla tych szkół (w kraju - 28,65 pkt). Należy zauważyć, że pod względem wyników egzaminacyjnych różnice między gimnazjami na wsi i w dużych miastach ciągle się zmniejszają. Podobnie jak w ubiegłym roku szkoły wiejskie nieznacznie wyprzedzają szkoły z małych miasteczek.

W bieżącym roku, inaczej niż w poprzednich latach, **średnie wyniki dziewcząt są wyższe od wyników uzyskanych przez chłopców.** Chociaż w zakresie odczytywania i stosowania informacji wyniki chłopców są wyższe od wyników dziewcząt; umiejętności odczytywania i przetwarzania informacji obie grupy opanowały na poziomie zadowalającym.

Uczniowie ze zdiagnozowaną dysleksją (ponad 9% populacji w Okręgu) mają **nieznacznie wyższe średnie wyniki punktowe od uczniów bez dysleksji;** za cały arkusz różnica ta wynosi około 0,43 pkt, ale za IV obszar obie grupy uzyskały identyczne wyniki.

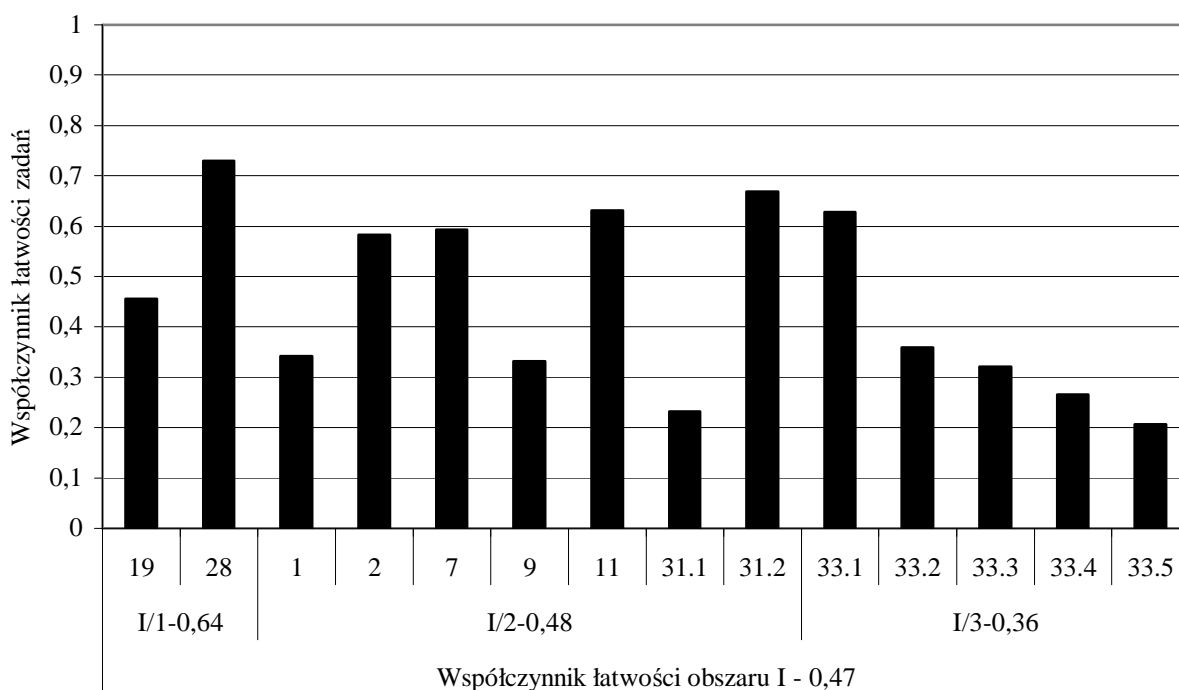
Nadal utrzymuje się znaczna różnica (ok. 4,4 pkt) między średnim wynikiem uczniów gimnazjów niepublicznych (około 2% populacji w Okręgu – tj. 1849 uczniów – uczęszcza do szkół niepublicznych) od wyników uczniów gimnazjów publicznych. Na podstawie obliczonych współczynników łatwości należy stwierdzić, że zarówno dla uczniów szkół niepublicznych jak i publicznych test egzaminacyjny okazał się umiarkowanie trudny.

2. Osiągnięcia uczniów w Okręgu w zakresie sprawdzanych umiejętności

Analiza współczynników łatwości, uzyskanych w Okręgu za zadania, umożliwia ocenę poziomu opanowania przez uczniów umiejętności określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

Na kolejnych stronach graficznie zilustrowano osiągnięcia uczniów naszego Okręgu ujęte w cztery obszary standardów wymagań egzaminacyjnych.

Wyniki osiągnięte przez uczniów za umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych z zakresu **stosowania terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (obszar I)**, a sprawdzane poprzez poszczególne zadania w arkuszu egzaminacyjnym przedstawiono na wykresie 5.

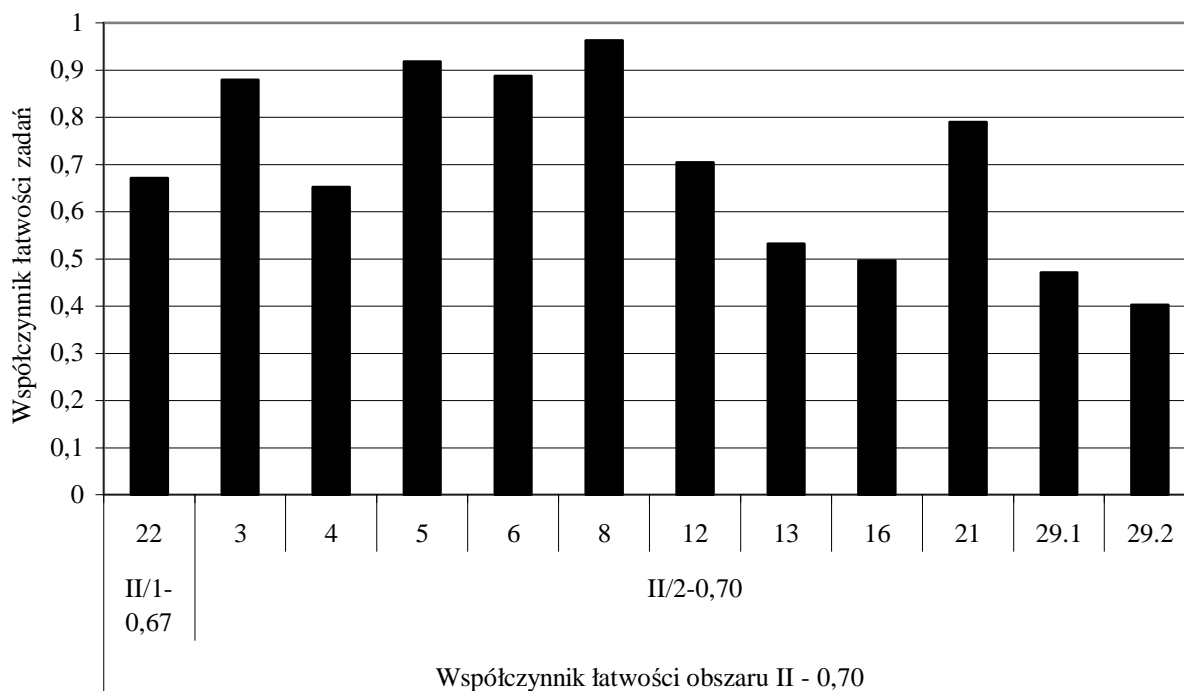
Wykres 5. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z I obszaru standardów – dane dla Okręgu

Bardzo zróżnicowany jest poziom opanowania przez uczniów szczegółowych umiejętności sprawdzanych w ramach I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych.

I tak w zakresie:

- **standardu I/1 – stosowanie terminów i pojęć matematyczno – przyrodniczych.** Znaczną trudność mieli uczniowie z nazwaniem procesu uwalniania się energii w mitochondriach (z.19.). Łatwe było wpisanie do tabeli w określony sposób podanych informacji i przykładów procesów geologicznych (z. 28.);
- **standardu I/2 - wykonywanie obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych.** Żadna badana podczas egzaminu umiejętność z tego zakresu nie została opanowana na zadowalającym poziomie. Trudne dla zdających było: obliczanie procentu danej liczby (z.1.), wskazanie wyrażenia arytmetycznego, za którego pomocą można obliczyć energię zużywaną w Indiach na podstawie danych z tabeli (z. 9.) oraz obliczenie odległości słupa od domu (z.31.1.). Jednocześnie aż trzykrotnie więcej uczniów potrafiło wskazać daną, która była zbędna do obliczenia tej odległości (z. 31.2.). Umiarkowanie trudne okazała się umiejętność obliczania średniej arytmetycznej (z.11.), zastosowanie notacji wykładniczej do zapisu dużych liczb (z.7.) oraz obliczenie miary kąta wskazanego wycinka kołowego (z. 2.);
- **standardu I/3 - posługiwanie się własnościami figur.** Umiejętność stosowania własności trójkątów sprawdzano poprzez zadanie 33. Obliczenie miar kątów w trójkącie równoramiennym (z. 33.1.) sprawiło uczniom mniejszą trudność niż obliczenie długości wskazanych boków (z. 33.2. – 33.5.).

Wyniki, przedstawione za pomocą współczynników łatwości zadań, uzyskane przez uczniów za umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych z zakresu **wyszukiwania i stosowania informacji (obszar II)**, ilustruje wykres 6.

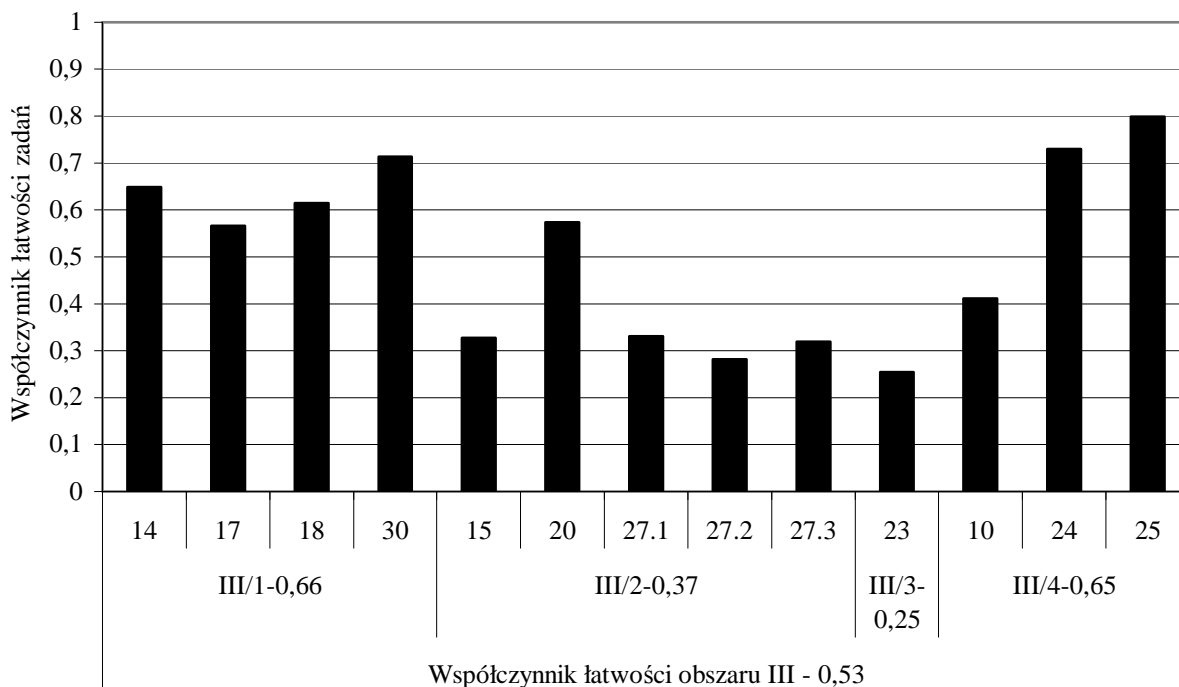
Wykres 6. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z II obszaru standardów - dane dla Okręgu

Rozpiętość wyników uzyskanych za zadania, poprzez które sprawdzano umiejętności szczegółowe w zakresie poszczególnych standardów, świadczy o bardzo nierównym poziomie opanowania badanych umiejętności.

W ramach II obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych sprawdzano poziom opanowania następujących umiejętności w zakresie:

- **standardu II/1 - odczytywanie informacji przedstawionej w różnej formie.** Umiarkowaną trudność sprawiło zdającym wybranie, na podstawie wykresu, wzoru węglowodoru wrzącego we wskazanym przedziale temperatur (z. 22.);
- **standardu II/2 - operowanie informacją.** Spośród umiejętności szczegółowych z zakresu operowania informacją bardzo łatwe było dla zdających porównanie informacji z wykresu (z. 5.) oraz porównywanie danych liczbowych z tabeli (z. 8.). Łatwe okazało się porównanie danych liczbowych z mapy (z.3.), przeanalizowanie zgodności podanych stwierdzeń z danymi przedstawionymi w formie diagramu słupkowego (z.6.), oszacowanie, w której piramidzie wiekowej iloraz liczby ludności we wskazanych przedziałach wiekowych jest największy (z.12.) oraz wskazanie wzoru strukturalnego węglowodoru nasyconego na podstawie informacji z tekstu (z.21.). Umiejętności umiarkowanie trudne to: przetworzenie informacji z mapy i połączenie z wiedzą dotyczącą położenia państw w Europie (z. 4.) oraz oszacowanie średniej wieku populacji na podstawie piramid wiekowych (z.13.). Trudne było rozpoznanie w przedstawionej sieci zależności pokarmowych organizmów należących do więcej niż jednego poziomu troficznego (z.16.) oraz przeanalizowanie schematu obwodu elektrycznego, aby określić warunki pracy poszczególnych jego części (z. 29.).

Poziom i zróżnicowanie łatwości zadań sprawdzających umiejętności **wskazywania i opisywania faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (obszar III)** przedstawiono na wykresie 7.

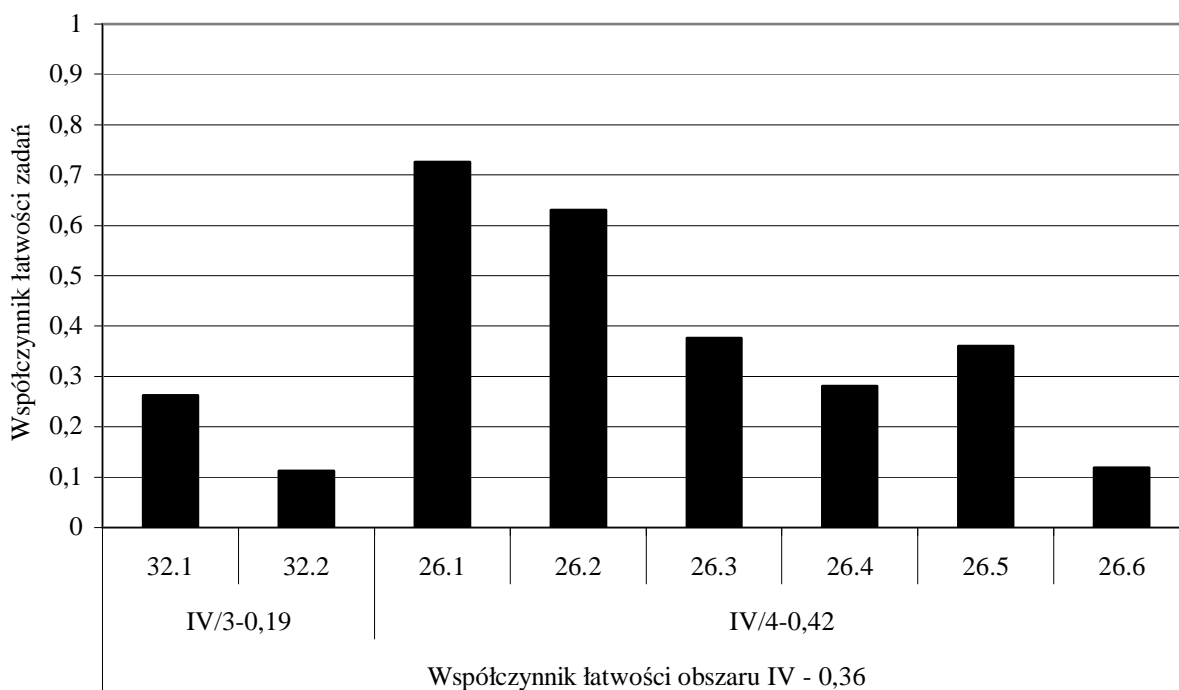
Wykres 7. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z III obszaru standardów – dane dla Okręgu

W ramach III obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych sprawdzano poziom opanowania następujących umiejętności:

- **standard III/1 - wskazywanie prawidłowości w procesach.** Spośród czterech zadań, poprzez które sprawdzano tę umiejętność, na poziomie zadowalającym uczniowie potrafili zakwalifikować energię wody do źródeł odnawialnych i ustalić kolejność przemian energii w elektrowniach wodnych (z. 30.). Umiarkowaną trudność w tym zakresie sprawiły zdającym pozostałe umiejętności. Były to: dobranie kształtu piramidy wiekowej do podanych warunków dotyczących populacji (z.14.), wskazanie konsekwencji zaburzeń równowagi w biocenozie (z.17.) oraz powiązania podanej funkcji mitochondriów z aktywnością komórek (z.18.).
- **standard III/2 - posługiwanie się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych.** 58% zdających gimnazjalistów potrafiło ustalić liczbę atomów węgla w cząsteczce węglowodoru na podstawie ogólnego wzoru alkanów (z. 20.). Natomiast tylko około 30% trzecioklasistów poprawnie uzupełniło luki w reakcjach chemicznych (z. 27.) i tyle samo zdających wskazało poprawnie wyrażenie algebraiczne, odpowiadające warunkom zadania (z.15.).
- **standard III/3 - posługiwanie się funkcjami.** Trudną umiejętnością było dla uczniów wybranie poprawnego wniosku na podstawie analizy wykresu przedstawiającego zależność temperatury wrzenia węglowodorów nasyconych od liczby atomów węgla w ich cząsteczkach (z. 23.).

- **standard III/4 - stosowanie zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych.** Znaczną trudność sprawiła zdającym ocena prawdziwości wniosków na podstawie danych z tabeli (z.10.). Zdecydowanie łatwe okazało się wskazanie wniosku ogólnego wynikającego z obserwacji parowania wody i denaturatu (z. 24.) oraz wskazanie przyczyn związania się zwierząt w kulkę podczas snu zimowego (z. 25.).

Graficznym obrazem wyników uzyskanych przez uczniów za umiejętności opisane w standardach wymagań z zakresu **stosowania zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (obszar IV)**, sprawdzanych poprzez poszczególne zadania w arkuszu, jest wykres 8.

Wykres 8. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z IV obszaru standardów – dane dla Okręgu

W zakresie IV obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych sprawdzano poziom opanowania następujących umiejętności:

- **standard IV/3 - tworzenie modeli sytuacji problemowej.** Stopień opanowania tej umiejętności sprawdzano poprzez zadanie 32, w którym należało obliczyć długość chodnika ułożonego z płytek o określonym kształcie. Dla uczniów obliczenie długości chodnika ułożonego z sześciu płytek (z. 32.1) było trudne, a ułożonego z n płytek (z. 32.2) okazało się bardzo trudne;
- **standard IV/4 - tworzenie i realizacja planu rozwiązania.** Rozwiązanie zadania 26. (poprzez które sprawdzano opanowanie tej umiejętności) polegało na obliczeniu, ile razy pole powierzchni prostopadłościanu jest większe od pola powierzchni kuli, jeśli objętości obu brył są równe. Poprawne rozwiązanie wymagało od gimnazjalistów zaplanowania i zrealizowania sześciu kroków (kryteria 26.1 – 26.6), co sprawiło im znaczną trudność. Łatwe dla zdających było zastosowanie jednego z podanych wzorów, aby obliczyć pole

powierzchni kuli (z. 26.1). Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom obliczenie objętości kuli, przy pomocy drugiego z podanych wzorów (z. 26.2). Trudne okazało się wyznaczenie długości trzeciej krawędzi prostopadłościanu (z. 26.3). Jeszcze trudniejsze było obliczenie pola powierzchni prostopadłościanu (z. 26.4); pomimo rysunku uczniowie często mylili kształt podstawy tej bryły. Zaledwie 36% zdających wykazało się umiejętnością stosowania porównania ilorazowego (z. 26.5). Największą trudność w tym zadaniu sprawiło gimnazjalistom udzielenie odpowiedzi z odpowiednim zaokrągleniem (z. 26.6).

3. Wnioski

Na podstawie przedstawionej powyżej szczegółowej analizy wyników uzyskanych przez gimnazjalistów bez dysfunkcji, z dysleksją rozwojową oraz słabo widzących naszego Okręgu podczas egzaminu w kwietniu 2008 roku można ocenić stopień opanowania umiejętności międzyprzedmiotowych zawartych w standardach wymagań egzaminacyjnych z zakresu przedmiotów matematyczno – przyrodniczych.

W odniesieniu do lat ubiegłych wyniki uzyskane na tegorocznym egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno – przyrodniczej są nieznacznie wyższe.

Ze względu na nieznaczne różnice między wynikami uzyskanymi w trzech województwach naszego Okręgu poniższe wnioski odnoszą się do każdego województwa.

1. **Gimnazjaliści najmniej trudności mają z odczytywaniem, porównywaniem i przetwarzaniem informacji przedstawionych graficznie lub tabelarycznie.** Umiejętności z tego zakresu na poziomie zadowalającym opanowali w Wielkopolsce, a w pozostałych województwach niewiele im brakuje do tego poziomu. **Nauczyciele wszystkich przedmiotów powinni więc tak jak dotychczas kształcić i doskonalić umiejętności: analizowania, interpretowania i przetwarzania informacji podanych w różnej formie.**
2. **Wyższe od ubiegłorocznych, choć jeszcze niezadowalające, są wyniki uzyskane za opisywanie prawidłowości w procesach i w funkcjonowaniu systemów, wykorzystywanie poznanych praw i zasad do objaśnienia zjawiska oraz stosowanie zintegrowanej wiedzy do analizowania przyczyn i skutków zagrożeń cywilizacyjnych.** Można przypuszczać, że w codziennej dydaktyce szkolnej więcej czasu poświęcano na ćwiczenia ukazujące praktyczne wykorzystywanie praw i zasad przyrodniczych w codziennym życiu oraz rozpoznawanie sytuacji dotyczących środowiska przyrodniczego w szerszym kontekście społecznym. **Aby poziom opanowania tych umiejętności był zadowalający, warto jeszcze udoskonalić metody pracy w tym zakresie.**
3. **Zdającym brakuje elementarnej wiedzy przedmiotowej** (np. często mylili objętość z polem powierzchni bryły). Niepowodzenia przy rozwiązywaniu zadań otwartych zwiększa również **brak umiejętności zapisania przeprowadzonego rozumowania. Rozwiązania zapisywane są chaotycznie, niestarannie, nieczytelnie. Należy wymagać od uczniów zapisywania wszystkich etapów pracy i wszystkich, nawet lapidarnych, obliczeń.**

4. **Znaczący wpływ na uzyskane wyniki miały często popełniane elementarne błędy rachunkowe, znaczne braki w stosowaniu i interpretacji porównania ilorazowego.** Aby absolwenci gimnazjów osiągalni wyższe wyniki podczas egzaminu, **należy przeprowadzać bardzo wiele ćwiczeń, których istotą będzie rozumienie działań i szacowań matematycznych (np. o ile mniej, ile razy więcej, więcej niż..., około).**
5. Podobnie jak w latach ubiegłych zdający nie radzą sobie z ułożeniem wyrażenia algebraicznego stosownie do sytuacji opisanej w treści zadania. Wciąż nieudolnie posługują się symbolami i równaniami chemicznymi. **Trzeba konsekwentniej egzekwować zapisywanie związków za pomocą symboli i wyrażeń algebraicznych.**
6. Uczniowie nadal mają znaczne problemy z wykonywaniem obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych. **Niezbędne jest zatem ustawiczne ukazywanie uczniom praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy.**
7. Po raz kolejny potwierdza się, że trzecioklasiści mają znaczne braki w wiedzy geometrycznej, co pociąga za sobą niemożność posługiwania się własnościami figur np. stosowania własności trójkątów. **Konieczne jest rozwiązywanie bardzo wielu zadań o treściach geometrycznych, w których znane wzory i zależności należy wykorzystywać w sytuacji praktycznej.**
8. **Słabą stroną zdających jest stosowanie zintegrowanej wiedzy w rozumowaniu matematycznym.** Gimnazjaliści nie poradzi sobie z utworzeniem modelu sytuacji zilustrowanej konkretnym przykładem (podaniem wzoru ogólnego). Podobnie jak w latach ubiegłych, duże trudności sprawia uczniom ułożenie i zrealizowanie tego planu, mierzone w tym roku zadaniem wymagającym zastosowania porównania ilorazowego (po wykonaniu niezbędnych obliczeń pól powierzchni), aby obliczyć, ile razy pole powierzchni prostopadłościanu jest większe od pola powierzchni kuli, jeśli objętości obu brył są równe. Zaledwie 11% gimnazjalistów zrealizowało wszystkie zaplanowane obliczenia i właściwie zinterpretowało otrzymany wynik (zastosowało poprawne zaokrąglenie). **Niezbędne jest wymaganie od uczniów samodzielnego planowania kolejnych kroków rozwiązania zadania, a następnie poprawnej realizacji tego planu.**

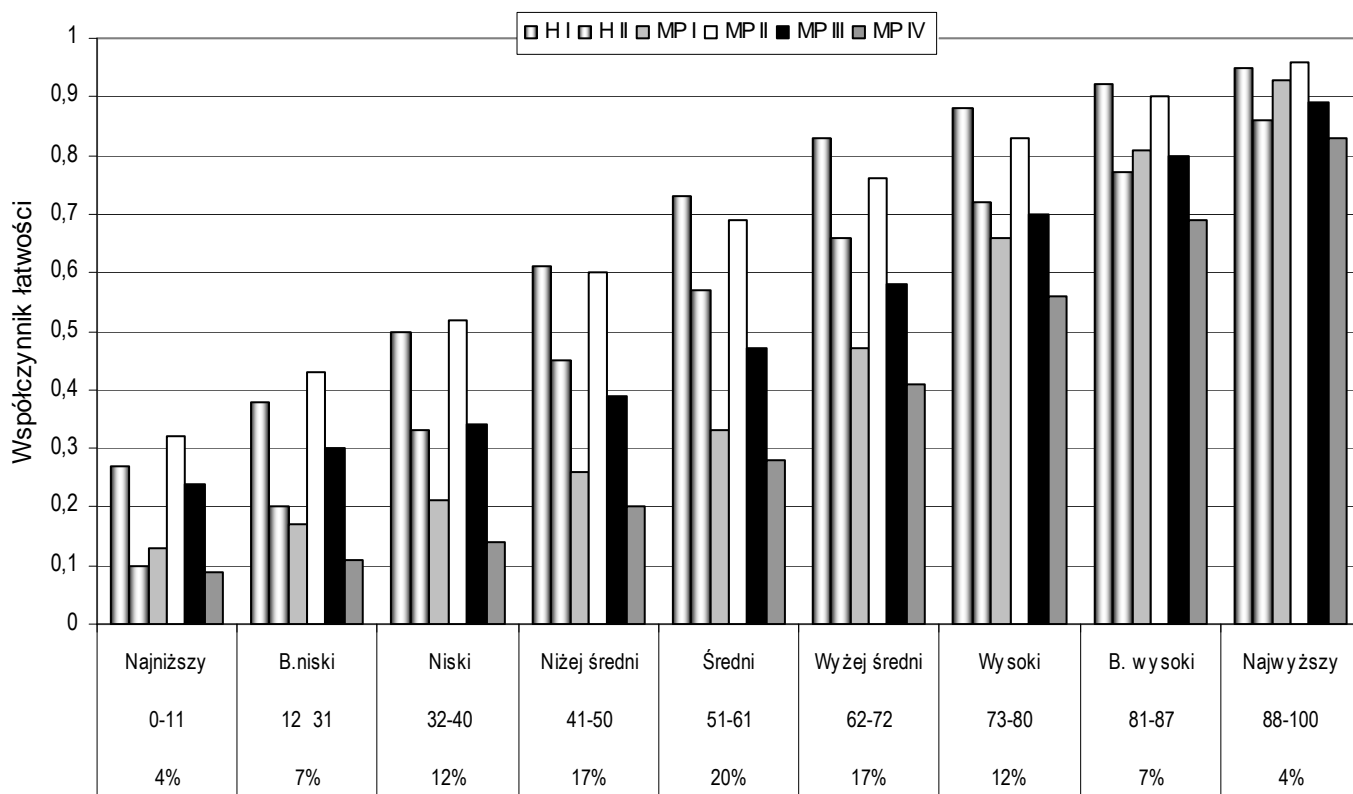
C. Osiągnięcia uczniów w zakresie całego egzaminu

1. Wyniki łączne egzaminu gimnazjalnego

Poniżej przedstawiono, w jakim stopniu uczniowie (których wyniki mieszczą się w poszczególnych przedziałach skali staninowej ustalonej dla całego egzaminu łącznie), opanowali główne sprawdzane na egzaminie umiejętności, odpowiadające poszczególnym obszarom standardów wymagań egzaminacyjnych.

Na niżej przedstawionym wykresie obszary te oznaczono w następujący sposób:

- H I obszar I – czytanie i odbiór tekstów kultury
- H II obszar II – tworzenie własnego tekstu
- M I obszar I – umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno – przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu
- M II obszar II – wyszukiwanie i stosowanie informacji
- M III obszar III – wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo – skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych
- M IV obszar IV – stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów

Wykres 9. Poziom opanowania przez uczniów głównych umiejętności w poszczególnych przedziałach skali staninowej dla egzaminu gimnazjalnego łącznie – dane dla Okręgu

Pamiętając o tym, że o zadowalającym poziomie opanowania umiejętności świadczy w pomiarze wskaźnik łatwości 0,70, można stwierdzić, że uczniowie, których wyniki sytuują się w przedziałach niskich: 1.-3. (a więc otrzymali łącznie za obie części egzaminu wyniki poniżej 40 pkt), nie opanowali żadnej z głównych umiejętności określonych w standardach wymagań. **Oznacza to, że dla 23% gimnazjalistów wszystkie sprawdzane w czasie egzaminu umiejętności były trudne lub bardzo trudne.**

Największa, bo stanowiąca 54% grupa uczniów o wynikach średnich (w staninach: 4.– 6., czyli od 41 do 72 pkt), **opanowała w zasadzie tylko czytanie i odbiór tekstów oraz wyszukiwanie i stosowanie informacji.** Poziom opanowania tych umiejętności jest jednak zróżnicowany: w staninie 4. (wynik niżej średni) umiejętności te były umiarkowanie trudne, natomiast w staninie 5. i 6. (wynik średni i wyżej średni) okazały się łatwe.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że nawet gimnazjaliści, którzy uzyskali wyniki powyżej 70 pkt (w przedziałach: 7.-9., czyli od 73 do 100 pkt) **nie wszystkie sprawdzane podczas egzaminu gimnazjalnego umiejętności opanowali na zadowalającym poziomie;** w przedziale wysokim umiarkowanie trudne były: **stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu oraz stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.** Wymienione umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz **tworzenie własnego tekstu z zakresu przedmiotów humanistycznych** dla uczniów o wynikach wysokich i bardzo wysokich okazały się łatwe (lecz nie bardzo łatwe), zatem **te właśnie umiejętności mogą i powinny być doskonalone w pracy z uczniami o największych możliwościach.**

2. Wnioski ponadprzedmiotowe

Nauczanie powinno zmierzać do **wyposażenia ucznia w zintegrowaną wiedzę oraz umiejętności potrzebne w dalszym uczeniu się i funkcjonowaniu społecznym.**

Konieczne jest utrwalenie u uczniów podstawowej, połączonej z rozumieniem i funkcjonalnie potraktowanej, wiedzy ze wszystkich dziedzin odpowiadających przedmiotom szkolnym; bez niej niemożliwe jest ani kształcenie, ani tym bardziej wykorzystanie umiejętności.

Wiedza i umiejętności powinny być kształcone i doskonalone na zajęciach wszystkich przedmiotów, przez wszystkich nauczycieli:

1. **Konieczne jest realizowanie podstawy programowej kształcenia ogólnego, w szczególności czytanie, analizowanie i interpretowanie dzieł literackich** oraz innych tekstów kultury należących do polskiego dziedzictwa kulturowego. W oparciu o te teksty kształcić umiejętności samodzielnego stawiania pytań, formułowania odpowiedzi, wyciągania wniosków.
2. **Nadal ważne jest doskonalenie umiejętności rozwiązywania przez ucznia problemów w sposób samodzielny i twórczy, z zachowaniem kolejnych etapów: analizy danych, wyboru metody, opracowania i zrealizowania planu rozwiązywania, przedstawienia logicznej i komunikatywnej odpowiedzi.** Właściwe w tym celu jest rozwiązywanie wielu zadań z treścią z zakresu przedmiotów

matematyczno-przyrodniczych jak również tworzenie rozbudowanych wypowiedzi pisemnych na określony temat z różnych przedmiotów nauczania. Wypowiedzi te powinny mieć różnorodne formy, a nie być ograniczane do uzupełniania popularnych w szkołach zeszytów ćwiczeń.

3. Korzystanie z informacji wymaga od uczniów dobrze opanowanej umiejętności **analizowania i selekcjonowania danych**. W tym celu uczniowie powinni doskonalić **umiejętność doboru informacji**, (np. odróżniania opinii od informacji), **formułowania argumentów, uzasadniania własnej lub cudzej opinii/stwierdzenia, podsumowywania wyводу, wyciągania wniosków a także redagowania tekstu informacyjnego**.
4. Wyniki uzyskane przez uczniów za zadania sprawdzające **stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych** niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu **jak również tworzenia własnego tekstu w określonej formie użytkowej** pozwalają wywnioskować, że uczniowie nadal mają problem z wykonaniem obliczeń praktycznych czy tworzeniem wskazanego tekstu, co oznacza, że łączenie teoretycznej wiedzy z praktyką wymaga jeszcze wielu ćwiczeń na wszystkich poziomach nauczania.
5. **Trzeba wdrażać uczniów do weryfikacji udzielanych odpowiedzi** w celu uniknięcia odpowiedzi błędnych, niezgodnych z tematem, często zbyt ogólnikowych. Jest to jedna z umiejętności niezbędnych w procesie samokształcenia uczniów.
6. **Należy dążyć do tego, by „wiedza” nie była „sztuką dla sztuki”, lecz służyła kształceniu i doskonaleniu umiejętności niezbędnych każdemu człowiekowi w pracy i w życiu codziennym.**

Nadal aktualny pozostaje wniosek dotyczący ćwiczeń związanych z kształceniem umiejętności pisania. Nauczyciele na lekcjach wszystkich przedmiotach powinni wymagać od uczniów samodzielnie napisanych notatek, twórczych wypracowań. Niezbędne jest, aby prace te były sprawdzone, ocenione i skomentowane przez nauczyciela ze szczególnym uwzględnieniem poprawności stylistycznej, językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.

Rozdział III

WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW NIESŁYSZĄCYCH I SŁABO SŁYSZĄCYCH

III.1. ANALIZA STATYSTYCZNA WYNIKÓW OGÓLNYCH

1. Liczby szkół oraz uczniów słabo słyszających i niesłyszających

W Okręgu arkusz humanistyczny GH-7-082 oraz matematyczno-przyrodniczy GM-7-082 rozwiązywało 184 uczniów ze 99 szkół. Wielu uczniów słabo słyszających i niesłyszających uczęszczało do szkół masowych i wtedy średni wynik szkoły jest średnim wynikiem jednego bądź dwóch uczniów, z tego względu nie analizowano średnich wyników szkół. Szczegółową liczbę uczniów oraz szkół, w których rozwiązywano zadania z arkuszy: GH-7-082 oraz GM-7-082 ukazuje poniższe zestawienie.

Tabela 19. Zestawienie szkół oraz uczniów słabo słyszających i niesłyszających

Liczba szkół:	80	8	4	1	2	2	1	1
Liczba uczniów:	1	2	3	4	7	10	18	20

2. Wyniki ogólne

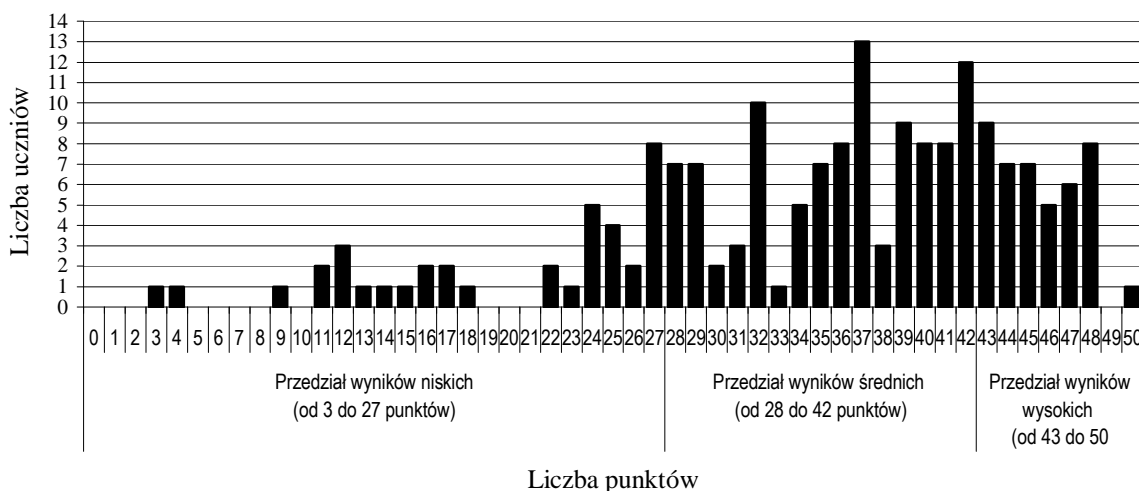
Tabela 20. Opis wyników uzyskanych przez uczniów w Okręgu

Liczba badanych	GH	GM
	184	184
Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania podczas egzaminu	50	50
Średni wynik ucznia za cały test	34,88	23,23
Średni wynik ucznia za zadania z I obszaru standardów wymagań	19,79 (max. 28 p.)	6,78 (max. 14 p.)
Średni wynik ucznia za zadania z II obszaru standardów wymagań	15,09 (max. 25 p.)	7,33 (max. 12 p.)
Średni wynik ucznia za zadania z III obszaru standardów wymagań	-----	4,01 (max. 15 p.)
Średni wynik ucznia za zadania z IV obszaru standardów wymagań	-----	2,11 (max. 9 p.)
Najwyższy wynik (w punktach)	50	50
Najniższy wynik (w punktach)	3	5
Rozstęp (różnica między maksymalnym i minimalnym wynikiem ucznia)	47	45
Modalna (wynik najczęściej występujący)	37	22
Mediana (wynik środkowy zbioru wyników)	36	22
Odchylenie standardowe	9,79	9,90
Rzetelność testu	0,88	0,90

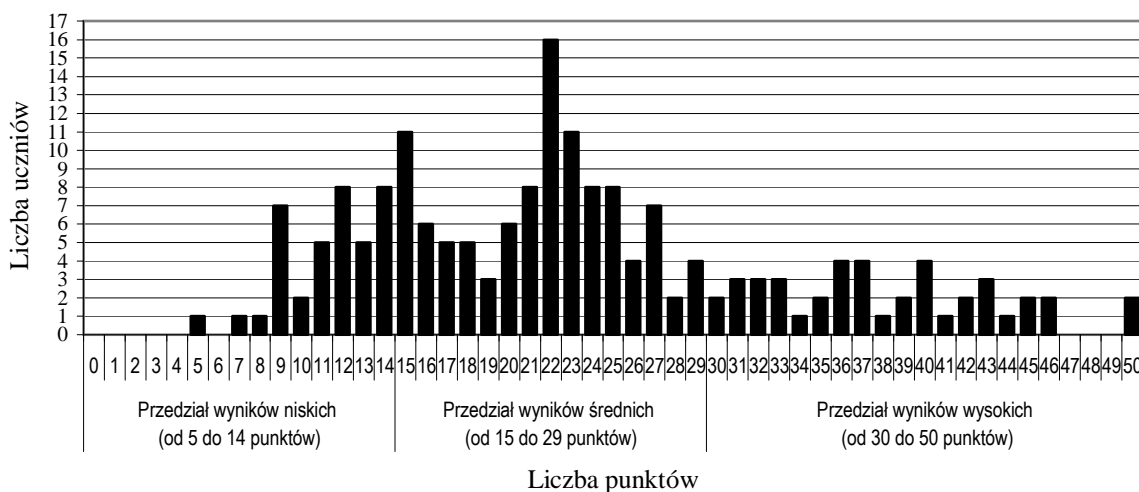
Uczniowie z dysfunkcją słuchu w części humanistycznej egzaminu uzyskali wynik ponad 11,5 punktu wyższy niż w części matematyczno-przyrodniczej.

Uzyskane wartości współczynnika rzetelności i odchylenia standardowego (w obu częściach egzaminu gimnazjalnego) pozwalają uznać, że prezentowane wyniki wiarygodnie informują o poziomie osiągnięć gimnazjalistów słabo słyszających i niesłyszających w Okręgu.

Rozkłady wyników punktowych uzyskanych przez uczniów słabo słyszących i niesłyszących w Okręgu w części humanistycznej oraz matematyczno-przyrodniczej przedstawiono na poniższych wykresach.

Wykres 10. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów w Okręgu część humanistyczna (GH-7-082)

Wykres 11. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów w Okręgu część matematyczno - przyrodnicza (GM-7-082)

Na wykresach prezentujących wyniki wyróżniono trzy przedziały wyników uczniów: przedział wyników niskich obejmujący 23% populacji zdających (staniny 1. – 3.), przedział wyników średnich – 54% populacji (staniny od 4.do 6.), przedział wyników wysokich – 23% zdających (staniny od 5. do 9.). Warto zwrócić uwagę na różnicę w krańcowych wartościach odpowiednich przedziałów wyników. Na przykład w części humanistycznej wynik średni uzyskany za rozwiązanie zadań przez uczniów słabo słyszących i niesłyszących to co najmniej 28 punktów, co stanowi 56% punktów możliwych do uzyskania. Natomiast w części matematyczno – przyrodniczej przedział wyników średnich rozpoczyna się już od 15 pkt; co oznacza, że wynik ucznia, który uzyskał 30% punktów, należy już do wyników średnich.

III.2. ANALIZA JAKOŚCIOWA – CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ ZDAJĄCYCH

W tej części raportu znajduje się interpretacja średnich wyników punktowych oraz współczynniki łatwości zadań **sprawdzających umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących** podczas egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej oraz matematyczno-przyrodniczej w 2008 roku. Natomiast charakterystyka arkuszy gimnazjalnych, kartoteka do obu części egzaminu oraz normy staninowe można znaleźć w Internecie¹.

A. Humanistyczna część egzaminu

1. Wyniki uzyskane za arkusz GH-7-082 oraz obszary standardów

Dane zamieszczone w tabeli 21. informują o poziomie osiągnięć uczniów słabo słyszących i niesłyszących w zakresie głównych, opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych umiejętności: **czytania i odbioru tekstów kultury (I obszar) oraz tworzenia własnego tekstu (II obszar)**.

Tabela 21. Średnie wyniki punktowe oraz współczynniki łatwości uzyskane za główne umiejętności (obszary standardów) w części humanistycznej egzaminu

Arkusz GH-7-082	Średnie wyniki ucznia dla:			Współczynniki łatwości dla:		
	całego arkusza (max. 50p.)	w tym za:		całego arkusza	w tym za	
		obszar I (max. 28p)	obszar II (max. 22p.)		obszar I	obszar II
Kraj	35,35	20,38	14,98	0,71	0,73	0,68
Okręg (OKE w Poznaniu)	34,88	19,79	15,09	0,70	0,74	0,69
woj. lubuskie	35,96	20,52	15,44	0,72	0,73	0,70
woj. wielkopolskie	33,16	19,02	14,14	0,66	0,68	0,64
woj. zachodniopomorskie	37,61	20,89	16,72	0,75	0,75	0,76

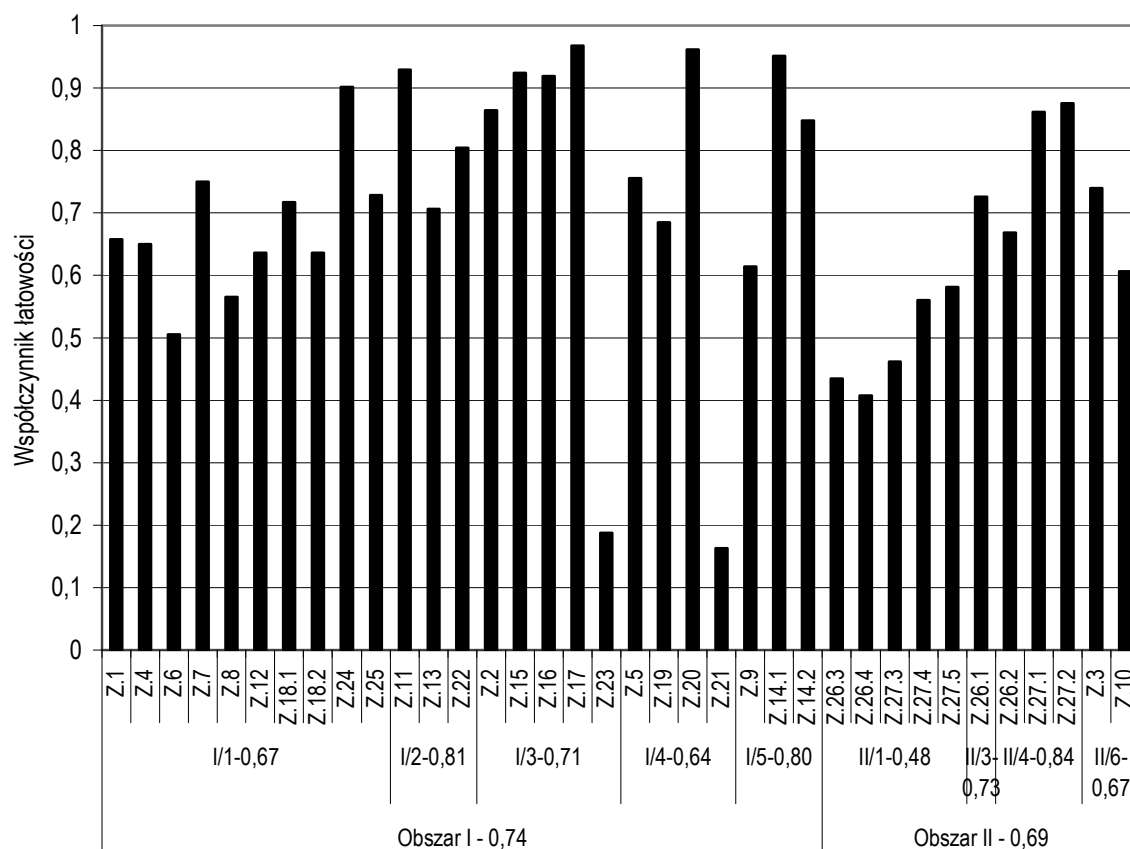
Średnie wyniki punktowe uzyskane w humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego przez uczniów słabo słyszących i niesłyszących świadczą o ogólnie zadowalającym poziomie opanowania umiejętności sprawdzanych w czasie egzaminu. Na podkreślenie zasługują wysokie osiągnięcia gimnazjalistów z województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego.

Umiejętności **czytania i odbioru tekstów kultury** (z I obszaru standardów) oraz **umiejętności tworzenia własnych tekstów** (z II obszaru standardów) dla zdających w województwie zachodniopomorskim i lubuskim okazały się łatwe, natomiast gimnazjalistom z województwa wielkopolskiego sprawiły umiarkowaną trudność.

¹ Adres strony internetowej OKE w Poznaniu: www.oke.poznan.pl

2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności w części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego

Poziom oraz zróżnicowanie osiągnięć uczniów słabo słyszących i niesłyszących w zakresie poszczególnych umiejętności czytania i odbioru tekstów oraz tworzenia własnego tekstu, sprawdzanych poprzez zadania w arkuszu egzaminacyjnym, ilustruje wykres 12.

Wykres 12. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych – dane dla Okręgu (GH-7-082)

Wykres 12. umożliwia interpretację poziomu opanowania przez uczniów umiejętności z zakresu **czytania i odbioru tekstów kultury** (obszar I) oraz z zakresu **tworzenie tekstu** (obszar II). Służy temu analiza współczynników łatwości uzyskanych w Okręgu za umiejętności sprawdzane przez poszczególne zadania.

Spośród umiejętności **czytania tekstów na poziomie dosłownym i przerośnym** (standard I/1) bardzo łatwe było rozpoznanie treści fotografii (z. 24.), natomiast określenie czasu akcji (z. 7.) oraz rozpoznanie tła fotografii (z. 25.) okazało się łatwe dla zdających. Rozpoznanie tematu tekstu (z. 1. i 12.), ocena prawdziwości podanych zdań w odniesieniu do tekstu (z. 4. i 18.), nazwanie uczuć bohaterów tekstu (z. 8.), wskazanie bohatera (z. 6.) okazało się dla uczniów umiarkowanie trudne.

Spośród umiejętności określonych przez poszczególne standardy wymagań z I obszaru **łatwe dla zdających okazały się** wszystkie zadania zamknięte, za których pomocą sprawdzono umiejętność **odczytywania intencji nadawcy tekstu** (standard I/2). Bardzo łatwe dla zdających było zadanie 11. wymagające odczytania intencji nadawcy tekstu, zadanie 22., w którym należało określić uczucia wyrażone w wierszu oraz zadanie 13. wymagające od ucznia rozpoznania zalecenia i odróżnienia go od pytania, argumentu, zarzutu okazały się zadaniami łatwymi.

Zróznicowany jest poziom opanowania umiejętności **wyszukiwania informacji w tekstach kultury** (standard 1/3). Spośród zadań sprawdzających tę umiejętność nie tylko zadania zamknięte (2., 16. i 17.) okazały się bardzo łatwe lub łatwe. Trudności nie sprawiło uczniom również wypisanie z tekstu odpowiednich wyrazów (z. 15.). Natomiast wypisanie z tekstu właściwych wersów okazało się dla zdających bardzo trudne (z. 23.).

Na nierównym poziomie uczniowie opanowali umiejętność dostrzegania środków wyrazu i określanie ich funkcji (standard I/4). Zdający bardzo dobrze poradzili sobie z rozpoznaniem wykrzyknienia (z. 20), łatwe było dla nich określenie formy wypowiedzi (z. 5.). Rozpoznanie rymów okazało się dla gimnazjalistów umiarkowanie trudne (z. 19.), natomiast rozpoznanie epitetu (z. 21.) okazało się dla uczniów bardzo trudne.

Zróznicowany jest także poziom opanowania umiejętności **dostrzegania w tekście związku przyczynowo-skutkowego** (standard I/5) - otwarte zdanie 14., które sprawdzało umiejętność określania przyczyny działań opisanych w tekście, okazało się łatwe dla zdających, natomiast zamknięte zadanie 9., za którego pomocą sprawdzono umiejętność dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych, było umiarkowanie trudne dla gimnazjalistów.

Biorąc pod uwagę współczynnik łatwości, stopień opanowania umiejętności wymaganych zadaniami znajdującymi się w arkuszu jest następujący:

- umiejętnością opanowaną na najwyższym poziomie z **II obszaru standardów** wymagań egzaminacyjnych było **tworzenie tekstu na określony temat, spójnego pod względem logicznym i składniowym** (standard II/4). Umiejętnością łatwą dla zdających okazało się zredagowanie treści sprawozdania z wycieczki w góry (kryterium 27.1) W zakresie kompozycji tekstu zdecydowanie większą trudność sprawiło uczniom zachowanie spójności krótkiego tekstu w formie użytkowej (kryterium 26.2), niż napisanie spójnego sprawozdania (kryterium 27.2).

- łatwe okazało się dla zdających **tworzenie tekstu o charakterze informacyjnym** (standard II/3) - zadanie 26. Uwzględniając potrzebne informacje (kryterium 26.1), 73% egzaminowanych uczniów poprawnie zredagowało zaproszenie.

- umiarkowanie trudne było dla gimnazjalistów **przetwarzanie informacji zawartych w tekstach kultury** (standard II/6). Łatwe okazało się otwarte zadanie nr 3, które wymagało od ucznia zaznaczenia na osi czasu podanych wydarzeń. Zadanie 6. (wskazanie narratora) i zadanie 10. (chronologiczne uporządkowanie informacji w tekście) okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne.

- największą trudność kolejny raz sprawiło gimnazjalistom **pisanie poprawne pod względem językowym i stylistycznym** (standard II/1). Redagując sprawozdanie, egzaminowani uczniowie zachowali poprawność ortograficzną i interpunkcyjną w około 60% (kryteria 27.4 i 27.5). Normy językowe zostały natomiast spełnione tylko w 46%. Na niższym poziomie kształtują się wyniki uzyskane za przestrzeganie norm poprawności językowej (43%) oraz zapisu (41%) w zaproszeniu (kryteria 26.3 i 26.4).

3. Wnioski

Ogólnie można stwierdzić, że **uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w sposób zadowolający radzą sobie z czytaniem i interpretowaniem tekstów kultury, natomiast tworzenie własnego tekstu jest umiejętnością umiarkowanie trudną**. Pozytywne tendencje można również zauważyć w zakresie poszczególnych umiejętności, które co roku sprawdzane są podczas egzaminu:

1. Wyniki tegorocznego egzaminu potwierdziły, że uczniowie z deficytami słuchu (podobnie jak wszyscy inni gimnazjaliści) **lepiej opanowali umiejętności czytania i odbioru tekstów niż umiejętności tworzenia własnych tekstów**. Wyniki wskazują także na **potrzebę doskonalenia niektórych umiejętności czytania i odbioru tekstów**. Szczególną uwagę na lekcjach warto poświęcić **odczytywaniu i analizowaniu wierszy**: trudności sprawia uczniom nie tylko dostrzeżenie środków wyrazu, takich jak epitet, lecz nawet wyszukanie w tekście poetyckim określonych informacji.
2. **Podobnie jak w latach poprzednich gimnazjaliści z deficytami słuchu nie mieli trudności z dosłownym odczytywaniem tekstu popularnonaukowego i poetyckiego oraz z wyszukiwaniem w nich informacji**, np. z odczytywaniem intencji nadawcy (np. rozpoznanie zalecenia i odróżnienie go od pytania, argumentu, zarzutu).
3. **Dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych** (w zakresie czytania i odbioru tekstów) oraz **przetwarzanie informacji, uzasadnianie** (w zakresie tworzenia tekstu) to umiejętności, które sprawiają uczniom niesłyszającym pewne problemy. Tegoroczne wyniki uzyskane przez zdających są zadowolające.
4. **Egzamin przeprowadzony w tym roku potwierdził, że łatwe dla uczniów jest tworzenie tekstu na określony temat, spójnego pod względem logicznym** – zredagowanie treści i zachowanie spójności zarówno sprawozdania, jak i zaproszenia. Pytania pomocnicze oraz podane informacje, które towarzyszą tematowi, wpływają na uzyskanie lepszych wyników za napisanie wypracowania niż tekstu użytkowego. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż absolwenci szkół w województwie lubuskim uzyskali lepsze wyniki w obszarze tworzenia własnego tekstu, aniżeli w roku ubiegłym. Po raz kolejny dla gimnazjalistów z województwa zachodniopomorskiego zarówno zadania zamknięte, jak i te wymagające samodzielnego redagowania, okazały się łatwe.
5. Nadal **zdecydowanie trudniejsze było przestrzeganie norm poprawności: językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, w tym posługiwanie się językiem poprawnym na poziomie doboru wyrazów, ich odmiany, łączenia w zdania i równoważniki zdań oraz właściwe stosowanie znaków przestankowych**. Wskazuje to na konieczność przeprowadzania ćwiczeń redakcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zasad gramatyki oraz interpunkcji, które warunkują społeczne funkcjonowanie dziecka z deficytem słuchu.

B. Matematyczno-przyrodnicza część egzaminu

1. Wyniki uzyskane za arkusz GM-7-082 oraz obszary standardów

O poziomie osiągnięć uczniów słabo słyszących i niesłyszących w zakresie głównych, opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych, umiejętności: **stosowania terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (obszar I), wyszukiwania i stosowania informacji (obszar II), wskazywania i opisywania faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (obszar III) oraz stosowania zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (obszar IV)** informują dane przedstawione w tabeli 22.

Tabela 22. Średnie wyniki punktowe oraz współczynniki łatwości uzyskane za arkusz oraz za główne umiejętności (obszary standardów)

Arkusz GM-7-082	Średnie wyniki ucznia dla:					Współczynniki łatwości dla:				
	całego arkusza	w tym za obszar:				całego arkusza	w tym za			
		I (max.14p.)	II (max.12p.)	III (max.15p.)	IV (max.9p.)		I	II	III	IV
Kraj	23,25	6,75	7,24	7,02	2,23	0,46	0,48	0,60	0,47	0,25
Okręg (OKE w Poznaniu)	23,23	6,78	7,33	7,01	2,11	0,46	0,48	0,61	0,47	0,23
woj. lubuskie	24,04	6,63	7,96	7,15	2,30	0,48	0,47	0,66	0,48	0,26
woj. wielkopolskie	21,98	6,22	7,02	6,66	2,08	0,44	0,44	0,58	0,44	0,23
woj. zachodniopomorskie	25,20	7,91	7,61	7,61	2,07	0,50	0,56	0,63	0,51	0,23

Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów słabo słyszących i niesłyszących w części matematyczno – przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego świadczą o ogólnie niezadowalającym poziomie opanowania umiejętności sprawdzanych podczas egzaminu. Trzeba jednak zauważyć, że wyniki uzyskane przez tych uczniów z województw lubuskiego i zachodniopomorskiego są wyższe od wyników krajowych.

Uczniowie z dysfunkcją słuchu z województwa zachodniopomorskiego uzyskali średnie wyniki punktowe, za cały arkusz oraz za I i III obszar standardów, wyższe niż uczniowie z pozostałych województw. Natomiast gimnazjaliści z województwa lubuskiego rozwiązujący zadania z arkusza GM-7-082 uzyskali wyższe średnie wyniki, w porównaniu z uczniami z województwa wielkopolskiego i województwa zachodniopomorskiego, za umiejętności z zakresu II i IV obszaru.

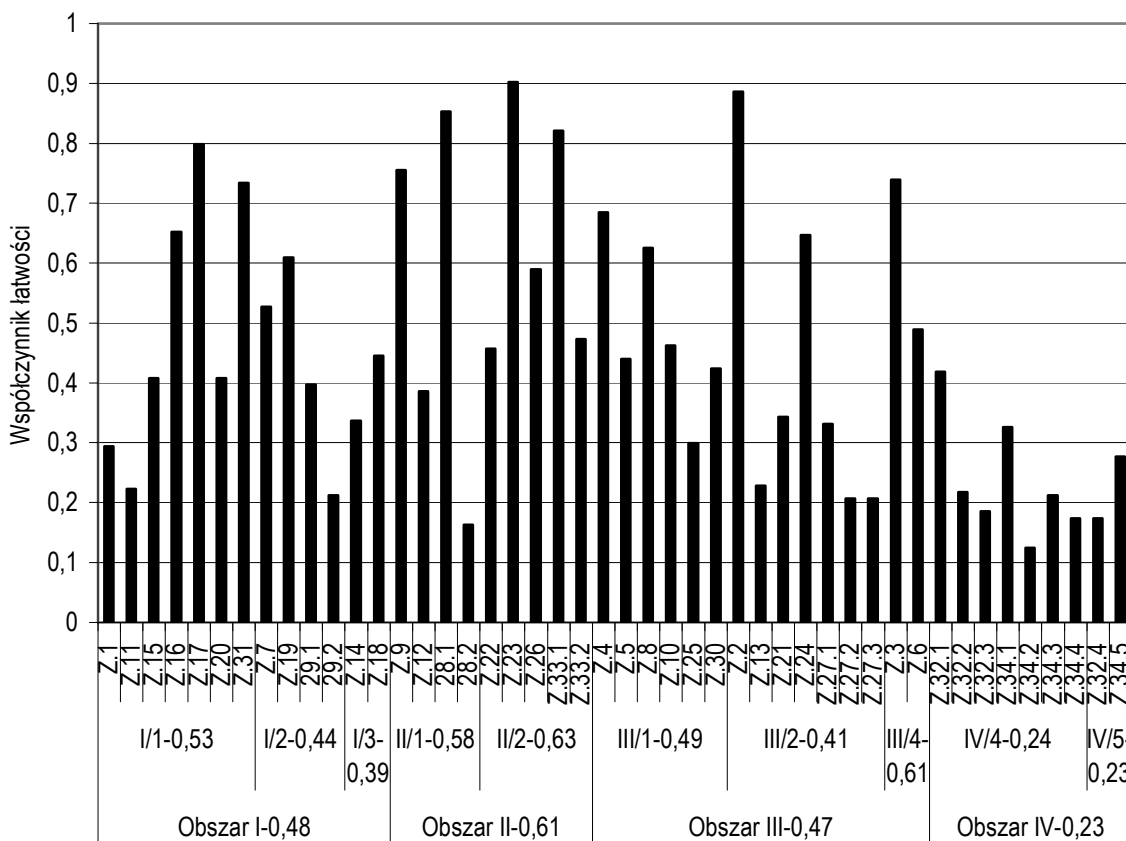
Umiejętności z zakresu wyszukiwania i stosowania informacji (obszar II standardów) okazały się umiarkowanie trudne dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących, tzn. współczynnik łatwości dla tego obszaru standardów ma wartość około 0,60.

Umiejętności: stosowania terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno – przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (obszar I standardów) oraz wskazywania i opisywania faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (III obszar standardów) sprawiły uczniom znaczną trudność.

Natomiast umiejętności związane ze stosowaniem zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (IV obszar standardów) zdający w kraju i we wszystkich województwach naszego Okręgu opanowali na najniższym poziomie.

2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności

Poziom i zróżnicowanie osiągnięć uczniów słabo słyszających i niesłyszających w zakresie opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych umiejętności szczegółowych, sprawdzanych poprzez zadania w arkuszu egzaminacyjnym, przedstawiono na poniższym wykresie. Za miarę poziomu opanowania przez uczniów konkretnej umiejętności przyjęto współczynnik łatwości poszczególnych zadań (kryteriów).

Wykres 13. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych – dane dla Okręgu (GM-7-082)

W ramach poszczególnych standardów wymagań egzaminacyjnych istnieje znaczne zróżnicowanie wyników uzyskanych za zadania, poprzez które sprawdzano umiejętności szczegółowe, co daje podstawę do stwierdzenia nierównego poziomu opanowania badanych umiejętności.

W zakresie **stosowania terminów i pojęć matematyczno – przyrodniczych (standard I/1)** łatwe okazało się rozpoznanie obiektu zaznaczonego na mapie (z. 17.) oraz uzupełnienie rysunku podanymi nazwami geograficznymi (z. 31.). Umiarkowanie trudne było nazwanie krajów należących do Europy Środkowo - Wschodniej (z. 16.). Trudne było wskazanie: określenia powietrza jako mieszaniny gazów jednorodnych (z. 1.), budowy porostu (z. 11.), współrzędnych geograficznych zaznaczonego punktu (z. 15.) oraz podanie nazwy planety wskazanej na schemacie Układu Słonecznego (z. 20.).

Spośród umiejętności związanych z wykonywaniem obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych (standard I/2) umiarkowanie trudne dla zdających było wskazanie

procentu danej liczby (z. 7.) oraz średniej arytmetycznej (z. 19.). Natomiast trudne było obliczenie procentu danej liczby (z. 29.).

Trudne dla uczniów okazało się **posługiwanie się własnościami figur (standard I/3)** sprawdzane poprzez umiejętności: wskazania wielkości pól trójkątów o tej samej podstawie (z. 14.) oraz określenie skali mianowanej mapy (z. 18.).

W ramach umiejętności związanych z **odczytywaniem informacji (standard II/1)** zdający poradzili sobie na poziomie zadowalającym z rozpoznaniem na rysunku narządu będącego częścią układu oddechowego (z. 9.) oraz odczytaniem z wykresu procentowego udziału składników mineralnych w ciele człowieka (z. 28.1). Trudne okazało się wskazanie schematów obwodów elektrycznych, w których płynie prąd (z. 12.). Natomiast odczytanie z wykresu ułamka zwykłego określającego udział składników mineralnych w organizmie człowieka (z. 28.2) było umiejętnością bardzo trudną.

Porównanie współczynników łatwości za zadania, poprzez które sprawdzano umiejętności związane z **analizowaniem, przetwarzaniem i porównywaniem informacji (standard II/2)** pozwala stwierdzić, że bardzo łatwe (najłatwiejsze w całym teście) było odczytanie z wykresu czasu potrzebnego do przebycia określonej drogi (z. 23.). Łatwe okazało się przetworzenie informacji podanej w tabeli (z. 33.1). Umiarkowaną trudność sprawiło piszącym określenie różnic w wyglądzie sosny na podstawie warunków, w jakich ona rośnie (z. 26.). Trudne było określenie na podstawie wykresu, jakim ruchem porusza się ciało (z. 22.) oraz narysowanie wykresu słupkowego do przetworzonych danych z tabeli (z.33.2).

Spośród umiejętności **wskazywania prawidłowości w funkcjonowaniu układów i systemów (standard III/1)** umiarkowanie trudne było dla uczniów opisanie ruchu powietrza podczas wietrzenia mieszkania (z. 4.) oraz wskazanie funkcji receptorów w jamie nosowej człowieka (z. 8.). Trudne okazały się zadania, w których wymagano wskazania: próbówki, w której nie powstaje kwas (z. 5.), związku między czystością powietrza a występowaniem porostów (z. 10.), czynników niezbędnych do fotosyntezy (z. 25.) oraz poziomu wody w naczyniach połączonych (z. 30.).

Bardzo nierówny jest poziom opanowania umiejętności **posługiwania się językiem symboli i wyrażen algebraicznych (standard III/2)**. Uczniowie nie mieli trudności ze wskazaniem symboli chemicznych głównych składników powietrza (z. 2.). Wskazanie układu równań przedstawiającego opisaną sytuację (z. 24.) sprawiło uczniom umiarkowaną trudność. Gimnazjaliści mieli problemy z obliczeniem pracy prądu elektrycznego (z. 13.), rozpoznaniem wzoru na pole zamalowanego na rysunku obszaru (z. 21.) oraz z zapisaniem wzoru dwutlenku węgla i obliczeniem jego masy cząsteczkowej (z. 27.).

Umiarkowaną trudność sprawiło trzecioklasistom **stosowanie zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych (standard III/4)**. Łatwe było dla zdających rozpoznanie zanieczyszczeń powietrza niebędących gazami (z. 3.), a trudne okazało się określenie zjawiska spowodowanego działaniem freonów (z. 6.).

W zakresie **tworzenia i realizowania planu rozwiązania zadania (standard IV/4)** gimnazjaliści mieli trudności z: ustaleniem zależności między odległościami (z. 32.1), stosowaniem twierdzenia Pitagorasa (z. 32.2), zastosowaniem metody obliczenia objętości walca i sześcianu (z. 34.1). Umiejętnościami bardzo trudnymi dla uczniów okazało się obliczenie wskazanej odległości (z. 32.3), objętości walca (z. 34.2) oraz objętości sześcianu (z. 34.4).

Kolejny raz potwierdza się, że uczniowie mają największe problemy z **opracowaniem wyników (standard IV/5)**. Wciąż trudna jest dla nich interpretacja uzyskanego wyniku (z. 34.5), a bardzo trudne jest wykonanie poprawnych obliczeń w całym zadaniu (z. 32.4).

3. Wnioski

Ogólnie można stwierdzić, że w Okręgu średnie wyniki uzyskane za cały arkusz w roku 2008 przez uczniów słabo słyszających i niesłyszających są niższe niż w roku ubiegłym; w województwach: zachodniopomorskim i lubuskim o około 5 punktów, a w województwie wielkopolskim o 7 punktów.

We wszystkich województwach żadna z umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych nie została opanowana na poziomie zadowalającym (w ubiegłym roku na poziomie zadowalającym opanowano umiejętności z st. I/1, st. II/1, st. II/2 i st. III/2).

W Okręgu wyniki kolejnego egzaminu potwierdziły, że gimnazjaliści mają stosunkowo najmniej problemów z **odczytywaniem informacji przedstawionej w różnej formie oraz operowaniem tą informacją.**

Podobnie jak w latach ubiegłych, **zdecydowanie najtrudniejsze okazały się umiejętności wymagające stosowania zintegrowanej wiedzy do rozwiązywania problemów.** W każdym województwie tegoroczne wyniki są o około 7% niższe od tych z 2007 r.

Należy zwrócić uwagę na znaczne zróżnicowanie osiągnięć uczniów słabo słyszających i niesłyszających w zakresie opisanych w poszczególnych standardach wymagań egzaminacyjnych **umiejętności szczegółowych, sprawdzanych poprzez zadania w arkuszu egzaminacyjnym.** Znaczący wpływ na uzyskane wyniki miały często popełniane elementarne błędy rachunkowe w obliczeniach i nieznajomość wzorów matematycznych. Należy obiektywnie stwierdzić, że zdającym brakowało podstawowej wiedzy przedmiotowej.

Wyniki tegorocznego egzaminu gimnazjalnego z zakresu przedmiotów matematyczno – przyrodniczych wskazują na potrzebę stosowania w codziennej praktyce dydaktycznej:

- ciągłego, a nie sporadycznego, utrwalania podstawowych wiadomości i umiejętności przedmiotowych,
- częstego wykonywania obliczeń związanych z sytuacjami praktycznymi,
- doskonalenia odczytywania, porównywania, analizowania i interpretowania informacji przedstawionych w różnej formie,
- wymagania zapisywania wielkości za pomocą symboli, a związków i procesów za pomocą równań i nierówności, ćwiczenie przekształcania wyrażeń algebraicznych,
- intensywniejszych ćwiczeń w analizowaniu zadań tekstowych, planowaniu ich rozwiązania, poszukiwaniu najprostszego rozwiązania poprzez omawianie i uzasadnianie różnych rozwiązań.

ROZDZIAŁ IV

WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

IV.1. ANALIZA STATYSTYCZNA WYNIKÓW OGÓLNYCH

1. Liczby szkół oraz uczniów z trudnościami w uczeniu się

W Okręgu w 432 szkołach zadania z arkusza humanistycznego rozwiązywało 1846 gimnazjalistów, natomiast zadania z arkusza matematyczno-przyrodniczego 1845 uczniów. Szczegółową liczbę uczniów oraz szkół, w których egzamin zdawali uczniowie z upośledzeniem w stopniu lekkim : GH-8-082 oraz GM-8-082 ukazuje poniższe zestawienie:

Tabela 23. Zestawienie szkół oraz uczniów z trudnościami w uczeniu się

Liczba szkół:	176	201	38	14	1	1	1
Liczba uczniów:	1	od 2 do 9	od 10 do 19	od 20 do 26	31	33	38

2. Wyniki ogólne

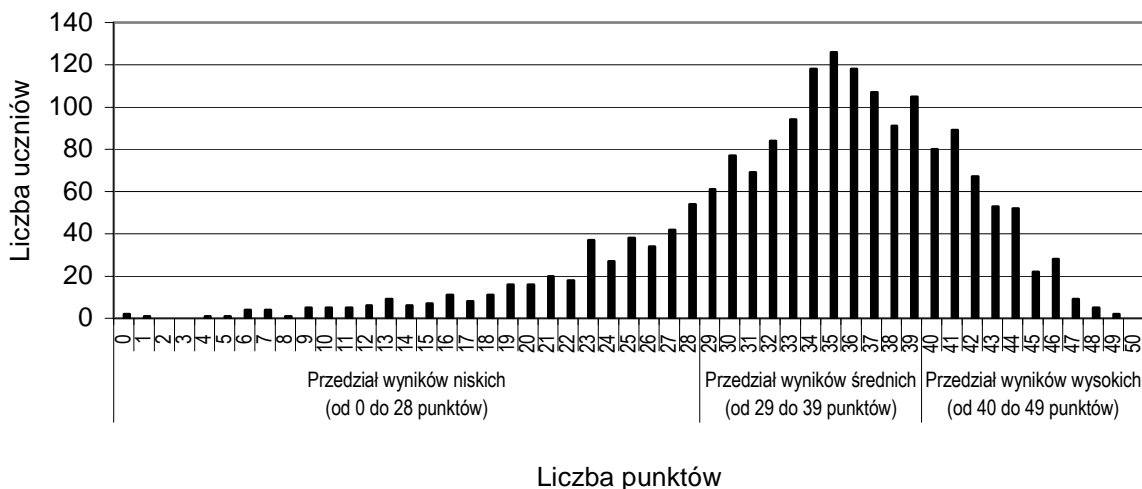
Tabela 24. Opis wyników uzyskanych przez uczniów w Okręgu

Liczba badanych	GH	GM
	1846	1845
Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania podczas egzaminu	50	50
Średni wynik ucznia za cały test	33,58	29,43
Średni wynik ucznia za zadania z I obszaru standardów wymagań	22,36	9,31
Średni wynik ucznia za zadania z II obszaru standardów wymagań	11,22	10,71
Średni wynik ucznia za zadania z III obszaru standardów wymagań	-----	5,42
Średni wynik ucznia za zadania z VI obszaru standardów wymagań	-----	3,99
Najwyższy wynik (w punktach)	49	49
Najniższy wynik (w punktach)	1	2
Rozstęp (w pkt.)	48	47
Modalna (wynik najczęściej występujący w badanej grupie zdających)	35	26
Mediana (wynik środkowy; pozycja skali pomiarowej dzieląca badaną grupę zdających na połowy)	34	28
Odchylenie standardowe	7,72	7,75
Rzetelność testu	0,86	0,83

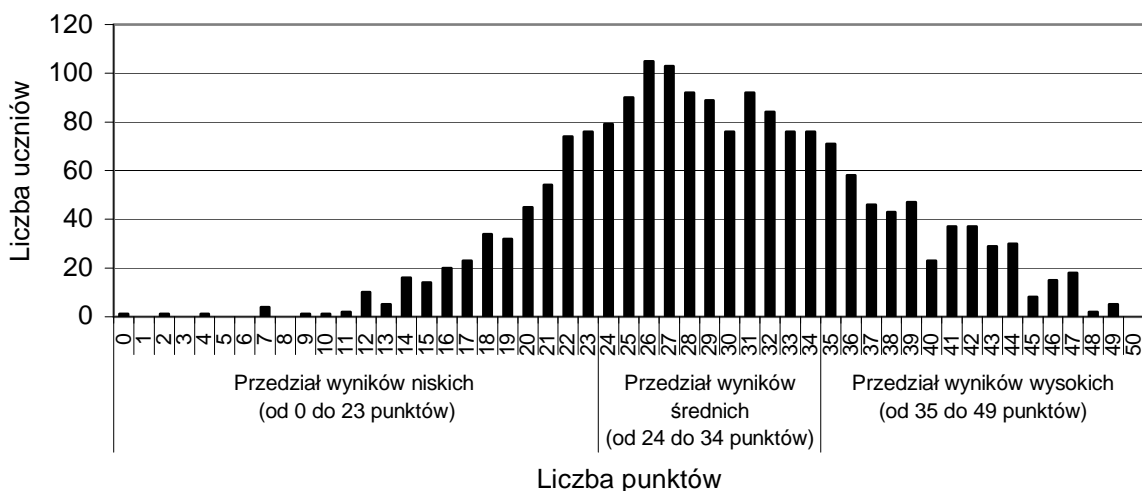
Uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w części humanistycznej egzaminu uzyskali wynik prawie o 4 punkty wyższy niż w części matematyczno-przyrodniczej. Zdający najczęściej otrzymywali za rozwiązanie zadań w arkuszu: humanistycznym 35, a w matematyczno-przyrodniczym 26 punktów.

Otrzymane wartości współczynnika rzetelności i odchylenia standardowego (w obu częściach egzaminu gimnazjalnego) pozwalają uznać, że prezentowane wyniki wiarygodnie informują o poziomie osiągnięć gimnazjalistów z trudnościami w uczeniu się.

Rozkłady wyników punktowych, uzyskanych przez uczniów z upośledzeniem lekkim w części humanistycznej oraz matematyczno-przyrodniczej, przedstawiono poniżej.

Wykres 14. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów w Okręgu część humanistyczna (GH - 8-082)

Wykres 15. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów w Okręgu część matematyczno - przyrodnicza (GM-8-082)

Na wykresach ilustrujących rozkład wyników wyróżniono trzy przedziały wyników uczniów: przedział wyników niskich obejmujący wyniki 23% populacji zdających (staniny 1. – 3.), przedział wyników średnich – 54% populacji (staniny od 4. do 6.), przedział wyników wysokich – 23% zdających (staniny od 5. do 9.). Należy zauważyć, że granice przedziałów wyników są różne w każdej części egzaminu. Na przykład: jeżeli uczeń z upośledzeniem w stopniu lekkim uzyskał z każdej części egzaminu 38 punktów, to w części humanistycznej jest to wynik należący do przydziału wyników średnich, a w części matematyczno - przyrodniczej jest to wynik z przedziału wyników wysokich. Aby wynik należał do przedziału wyników wysokich, trzeba było uzyskać w części humanistycznej co najmniej 80% punktów możliwych do uzyskania, gdy w części matematyczno - przyrodniczej wystarczyło mieć ich 70%.

IV.2. ANALIZA JAKOŚCIOWA – CHARAKTERYSTYKA OSIĄGNIĘĆ ZDAJĄCYCH

W tej części raportu znajduje się interpretacja średnich wyników punktowych oraz współczynników łatwości uzyskanych przez uczniów z trudnościami w uczeniu się za umiejętności sprawdzane w części humanistycznej oraz matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego w 2008 roku. Natomiast charakterystykę arkuszy egzaminacyjnych, kartoteki do obu części egzaminu oraz normy staninowe można znaleźć w Internecie¹.

A. Część humanistyczna egzaminu

1. Wyniki uzyskane za arkusz GH-8-082 oraz obszary standardów

O poziomie osiągnięć uczniów z trudnościami w uczeniu się w zakresie głównych, opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych umiejętności: czytania i odbioru tekstów kultury (I obszar) oraz tworzenia własnego tekstu (II obszar) oraz o ich zróżnicowaniu w poszczególnych województwach na terenie działania OKE w Poznaniu informują dane zamieszczone w tabeli 25.

Tabela 25. Średnie wyniki punktowe oraz współczynniki łatwości uzyskane przez uczniów za główne umiejętności (obszary standardów) w części humanistycznej

Arkusz GH-8-082	Średnie wyniki ucznia dla:			Współczynniki łatwości dla:		
	całego arkusza (max. 50 pkt)	w tym za:		całego arkusza	w tym za:	
		obszar I (max. 30 pkt)	obszar II (max. 20 pkt)		obszar I	obszar II
Kraj	32,12	22,18	9,95	0,64	0,74	0,50
Okręg (OKE w Poznaniu)	33,58	22,36	11,22	0,67	0,75	0,56
woj. lubuskie	34,98	23,05	11,93	0,70	0,77	0,60
woj. wielkopolskie	32,94	22,03	10,91	0,66	0,73	0,55
woj. zachodniopomorskie	34,09	22,63	11,46	0,68	0,75	0,57

Umiejętności sprawdzane w humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w województwie lubuskim okazały się łatwe, natomiast w województwach wielkopolskim i zachodniopomorskim umiarkowanie trudne.

We wszystkich województwach wyraźna jest dysproporcja między osiągnięciami uczniów w zakresie głównych umiejętności opisanych w obszarach standardów wymagań

¹ Adres strony internetowej OKE w Poznaniu: www.oke.poznan.pl

egzaminacyjnych: czytanie i odbiór tekstów to umiejętność łatwa dla zdających, natomiast tworzenie własnego tekstu było dla nich umiarkowanie trudne.

Po raz kolejny na podkreślenie zasługują nieco wyższe niż w pozostałych województwach wyniki uczniów z województwa lubuskiego, przewagę tę dostrzegamy zarówno w obszarze czytanie i odbiór tekstów kultury, jak i w ogólnie trudniejszej dla gimnazjalistów umiejętności tworzenia własnego tekstu.

2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności

Punktem wyjścia dla interpretacji wyników, uzyskanych przez uczniów z trudnościami w uczeniu się za szczegółowe umiejętności sprawdzane w humanistycznej części egzaminu, będzie analiza danych przedstawionych w tabeli nr 26 oraz na wykresie 16.

Współczynniki łatwości zawarte w tabeli informują o poziomie osiągnięć uczniów w zakresie umiejętności, odpowiadających standardom wymagań z obu głównych obszarów: **I – czytanie i odbiór tekstów kultury** oraz **II – tworzenie własnego tekstu**.

Tabela 26. Współczynniki łatwości uzyskane za umiejętności sprawdzane w części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego 2008 r., arkusz GH-8-082, dane dla Okręgu

Numer standardu	I/1	I/2	I/3	I/4	I/5	II/1	II/3	II/4
Współczynnik łatwości	0,75	0,70	0,82	0,75	0,59	0,34	0,54	0,75

Wszystkie umiejętności z I obszaru standardów wymagań - czytanie i odbiór tekstów kultury - zostały przez zdających opanowane na zróżnicowanym poziomie: po raz kolejny najmniej trudności sprawiło im wyszukiwanie informacji w tekście (standard I/3), czytanie tekstów na poziomie dosłownym i przerośnym (standard I/1), dostrzeganie w analizowanych tekstach środków wyrazu i określanie ich funkcji (standard I/4) oraz interpretowanie tekstów z uwzględnieniem intencji nadawcy (standard I/2); umiarkowanie trudną okazała się umiejętność dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych (standard I/5).

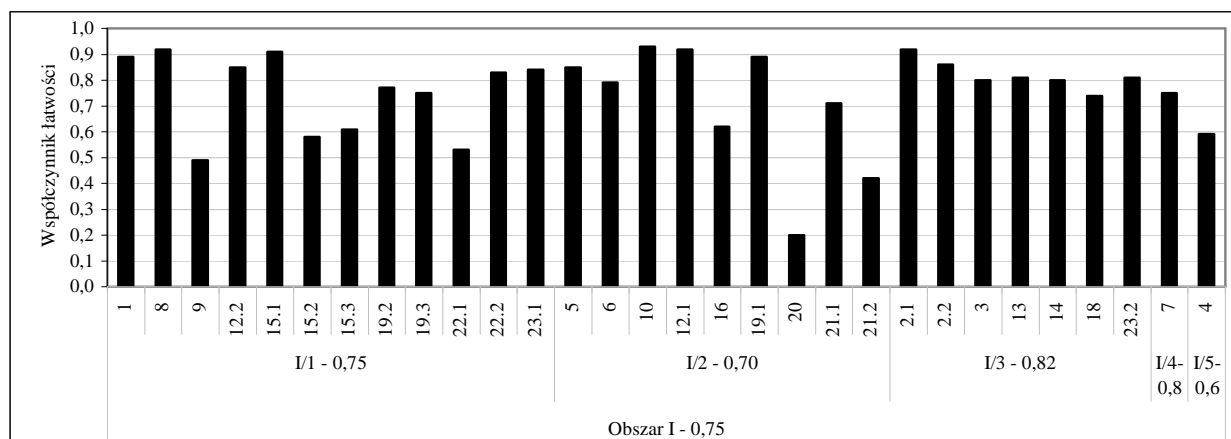
Znacznie niższe i bardziej zróżnicowane są wyniki uzyskane za poszczególne umiejętności tworzenia własnego tekstu, odpowiadające standardom wymagań egzaminacyjnych z obszaru II.

Tylko tworzenie tekstu na wskazany temat, spójnego pod względem logicznym i składniowym (standard II/4) okazało się zadaniem łatwym dla zdających.

Umiarkowanie trudne było tworzenie tekstu o charakterze informacyjnym (standard II/3), kolejny raz najwięcej problemów mieli jednak uczniowie z pisaniem tekstu w określonej formie, poprawnego pod względem językowym i stylistycznym (standard I/1).

Warto przeanalizować osiągnięcia uczniów w zakresie szczegółowych umiejętności oraz zinterpretować przyczyny zróżnicowania poziomu tych osiągnięć.

Stopień opanowania przez uczniów umiejętności związanych z czytaniem i odbiorem tekstów kultury (z zakresu I obszaru standardów egzaminacyjnych) ilustruje wykres 16.

Wykres 16. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z I obszaru w arkuszu GH-8-082, dane dla Okręgu

Standard I/1 – czytanie tekstu na poziomie dosłownym i przenośnym.

Czynnościami łatwymi dla uczniów okazały się: dosłowne odczytanie tekstu (z. 1. – 0,89, 12.2 – 0,85, 15.1 – 0,91, 19.2 – 0,77, 19.3 – 0,75, 22.2 – 0,83 i 23.1 – 0,84) oraz rozpoznanie tematu wiersza (z. 8. – 0,92). Umiarkowaną trudność sprawiły zdającym zadania otwarte typu prawda-fałsz (z.: 15.2 – 0,58 i 15.3 – 0,61) polegające na odczytaniu dosłownym tekstu oraz określenie tematu ulotki (z. 22.1 – 0,53); trudność sprawiło uczniom zadanie 9. (0,49), które wymagało odczytania dosłownego treści dzieła plastycznego.

Standard I/2 – interpretowanie tekstu z uwzględnieniem intencji nadawcy.

Bardzo łatwe były dla zdających zadanie 10. (0,93), które wymagało odczytania idei dzieła plastycznego oraz zadanie 12.1 (0,92) wymagające od zdających rozpoznania osoby mówiącej w wierszu. Zadanie 5. (0,85), w którym należało określić nastrój wiersza, zadanie 6. (0,79) wymagające zinterpretowania fragmentu tekstu oraz zadanie 21.1 (0,71) – odróżnienie faktu od opinii, należały do zadań łatwych. Trudne dla uczniów były zadania 21.2 (0,42) (na dobieranie) polegające na odróżnieniu faktu od opinii oraz zamknięte zadanie 20. (0,20), które wymagało dobrania tytułu do tekstu.

Standard I/3 – wyszukiwanie informacji w tekstach kultury.

Zadania, które posłużyły sprawdzeniu tej umiejętności, w zdecydowanej większości były dla uczniów bardzo łatwe (2.1 – 0,92) lub łatwe (2.2–0,86, 3. – 0,80, 13. – 0,81, 14. – 0,80, 18. – 0,74) i 23.2 – 0,81). Wymagały one od ucznia wyszukania w tekście potrzebnych informacji.

Standard I/4 – dostrzeganie w tekstach środków wyrazu i określanie ich funkcji.

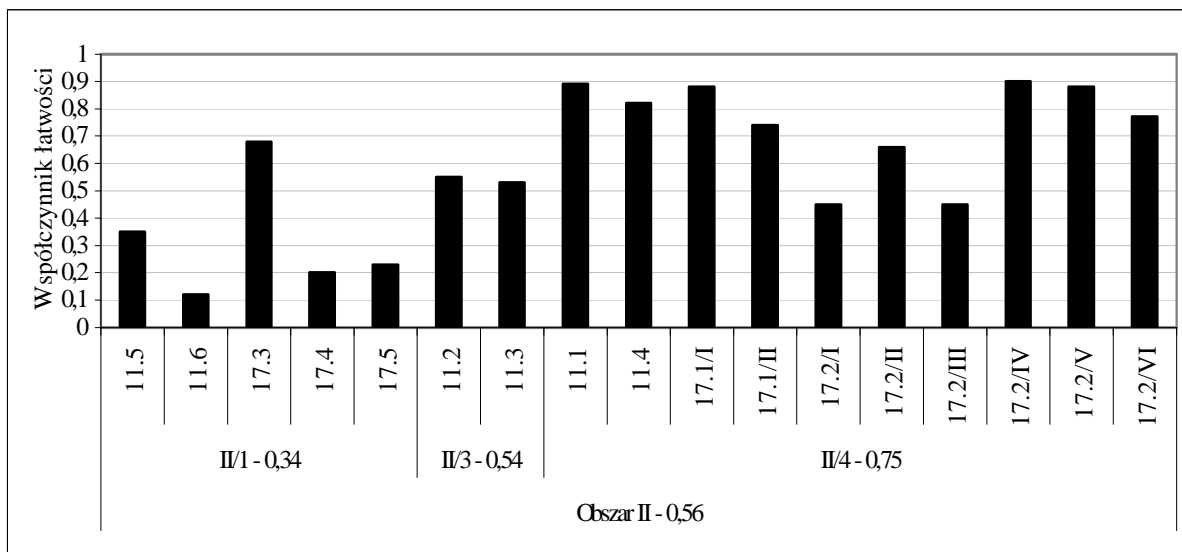
Zadanie 7. (0,75), za którego pomocą sprawdzano tę umiejętność, polegało na rozpoznaniu refrenu.

Standard I/5 – dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych.

Umiarkowanie trudne dla uczniów było odnalezienie przyczyny podanego zachowania. Umiejętność tę sprawdzało zadanie 4. – 0,59.

Podsumowując należy stwierdzić, że uczniowie o wiele lepiej rozwiązują zadania zamknięte, sprawdzające umiejętności czytania i interpretowania tekstów, niż zadania otwarte, reprezentujące te same standardy wymagań.

Stopień opanowania przez uczniów umiejętności związanych z tworzeniem tekstów (z zakresu II obszaru standardów egzaminacyjnych) ilustruje wykres 17.

Wykres 17. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z II obszaru w arkuszu GH-8-082, dane dla Okręgu

Sprawdzeniu umiejętności z tego zakresu posłużyły zadania otwarte, wymagające samodzielnego zredagowania dłuższych wypowiedzi na określony temat i w określonej formie: opisu ilustracji (z. 11.) oraz listu do kolegi (z. 17.).

Po raz kolejny najmniej trudności mieli uczniowie z napisaniem tekstu na zadany temat i zachowaniem spójności wypowiedzi (standard II/4); łatwe było dla nich zredagowanie opisu zgodnego z treścią zamieszczonej ilustracji (kryterium 11.1, 11.4), napisanie opowiadania (zawartego w liście) o wydarzeniu związanym ze szkołą (kryterium 17.1/I) oraz stosowanie zasad organizacji tekstu – tworzenie tekstu na zadany temat, spójnego pod względem logicznym i składniowym (kryterium 17.2/IV, 17.2/V i 17.2/VI). Natomiast na zróżnicowanym poziomie zdający opanowali umiejętności związane z zastosowaniem formalnych wyróżników listu: tylko 45% zdających opatrzyło list nagłówkiem i podpisem oraz wpisało miejscowość i datę (kryterium 17.2/I i 17.2/III), 66% zakończyło list formułą pożegnalną (17.2/II).

Umiejętnością trudną okazało się stosowanie wyrazów i wyrażeń sytuujących w przestrzeni oraz wyrazów określających (kryterium 11.2/III).

Najwięcej trudności sprawiło uczniom pisanie poprawne pod względem stylistycznym, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym (standard II/1). Gimnazjaliści pisząc do kolegi list, w którym wymaga się spełnienia norm polszczyzny potocznej (kryterium 17.3), w 68% zachowali poprawność językową (właściwie dobrali wyrazy, poprawnie je odmienili oraz zbudowali poprawne zdania i równoważniki zdań); redagując opis, zachowali normy poprawności językowej tylko w 38% (kryterium 11.5). Znacznie trudniejsze dla uczniów jest przestrzeganie reguł poprawnego zapisu. Tylko 12% (mniej niż w ubiegłym roku) gimnazjalistów redagujących opis popełniło nie więcej niż 2 błędy ortograficzne lub interpunkcyjne (kryterium 11.6); 23% zdających napisało list poprawny pod względem interpunkcyjnym (kryterium 17.5), a $\frac{1}{5}$ popełniła w nim nie więcej niż 4 błędy ortograficzne (kryterium 17.4).

3. Wnioski

Określone w standardach wymagań umiejętności, sprawdzane w humanistycznej części egzaminu, zostały przez gimnazjalistów z trudnościami w uczeniu się opanowane w 67%. Umiejętności czytania i odbioru tekstów (z I obszaru standardów) były dla nich łatwe, natomiast tworzenie własnego tekstu (obszar II) okazało się umiarkowanie trudne (w Okręgu zostało opanowane w 58%). Cieszą wyższe, średnio o 0,5%, wyniki uzyskane z obszaru II w poszczególnych województwach.

1. **Zdający na ogół dobrze radzą sobie z odczytywaniem dosłownego sensu tekstów pisanych wierszem i prozą oraz wyszukiwaniem w nich podstawowych, zrozumiałe sformułowanych informacji.** Należy jednak podkreślić, że do sprawdzenia tych umiejętności posłużyły zadania polegające na wskazaniu lub dobraniu odpowiedzi oraz zadania wymagające wypisania wyrazu z tekstu. Trudność uczniom sprawiło dosłowne odczytanie dzieła plastycznego, warto zatem poświęcić więcej czasu i uwagi w praktyce szkolnej na analizę dzieł sztuki.
2. **Doskonalić należy umiejętności uczniów, które wymagają myślenia logicznego i abstrakcyjnego:** dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych, odróżniania stwierdzenia faktu od opinii autora tekstu oraz stosowania wyrażen sytuacji w przestrzeni i oceniających a także dobieranie tytułu do tekstu.
3. Uczniowie potrafią pisać tekst (list, opis) zgodny z tematem i spójny; szczególną uwagę podczas kształcenia pisania listu należy zwrócić na **doskonalenie umiejętności zachowania wyróżników formalnych listu** (dotyczy to zwłaszcza uwzględnienia daty i miejscowości, nagłówek i podpisu).
4. **Wyniki egzaminu ujawniły po raz kolejny niski poziom sprawności stylistycznej i językowej a zwłaszcza ortograficznej i interpunkcyjnej gimnazjalistów** (w zakresie poprawności zapisu wyniki są niższe niż w roku ubiegłym). Potwierdza to szczególną rolę pisania w różnych formach, przeprowadzania ćwiczeń redakcyjnych (stylistycznych, gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych) w edukacji szkolnej. Dbałość o poprawne pisanie wypowiedzi uczniów w czasie każdej lekcji jest obowiązkiem wszystkich nauczycieli.

B. Matematyczno-przyrodnicza część egzaminu

1. Wyniki uzyskane za arkusz GM-8-082 oraz główne umiejętności

Zaprezentowane poniżej wyniki pozwalają ocenić zróżnicowanie i poziom osiągnięć uczniów z trudnościami w uczeniu się w zakresie umiejętności matematyczno - przyrodniczych opisanych w czterech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych.

Tabela 27. Średnie wyniki punktowe oraz współczynniki łatwości uzyskane przez uczniów za główne umiejętności w części matematyczno-przyrodniczej

Arkusz GM-8-082	Średnie wyniki ucznia dla:					Współczynniki łatwości dla:				
	całego arkusza	w tym za obszar:				całego arkusza	w tym za obszar:			
		obszar I (20 pkt)	obszar II (15 pkt)	obszar III (9 pkt)	obszar IV (6 pkt)		I	II	III	IV
Kraj	28,81	7,24	10,02	5,43	3,96	0,58	0,36	0,67	0,60	0,66
Okręg (OKE w Poznaniu)	29,43	9,31	10,71	5,42	3,99	0,61	0,47	0,71	0,60	0,66
woj. lubuskie	29,22	8,99	10,79	5,43	4,01	0,61	0,45	0,72	0,60	0,67
woj. wielkopolskie	29,12	9,19	10,60	5,35	3,97	0,60	0,46	0,71	0,59	0,66
woj. zachodniopomorskie	30,13	9,70	10,89	5,54	4,00	0,64	0,49	0,73	0,62	0,67

W Okręgu i poszczególnych województwach wyniki uzyskane przez uczniów z trudnościami w uczeniu się są wyższe od wyników krajowych. Są to jednak wyniki niezadowolające. Średni wynik za cały arkusz jest niższy o prawie 1,5 punktu od wyniku uzyskanego w roku ubiegłym. Najwyższe w Okręgu wyniki uzyskali gimnazjaliści w województwie zachodniopomorskim, natomiast najniższe – uczniowie w województwie wielkopolskim.

We wszystkich województwach na poziomie zadowolającym opanowano umiejętność wyszukiwania i stosowania informacji (II obszar).

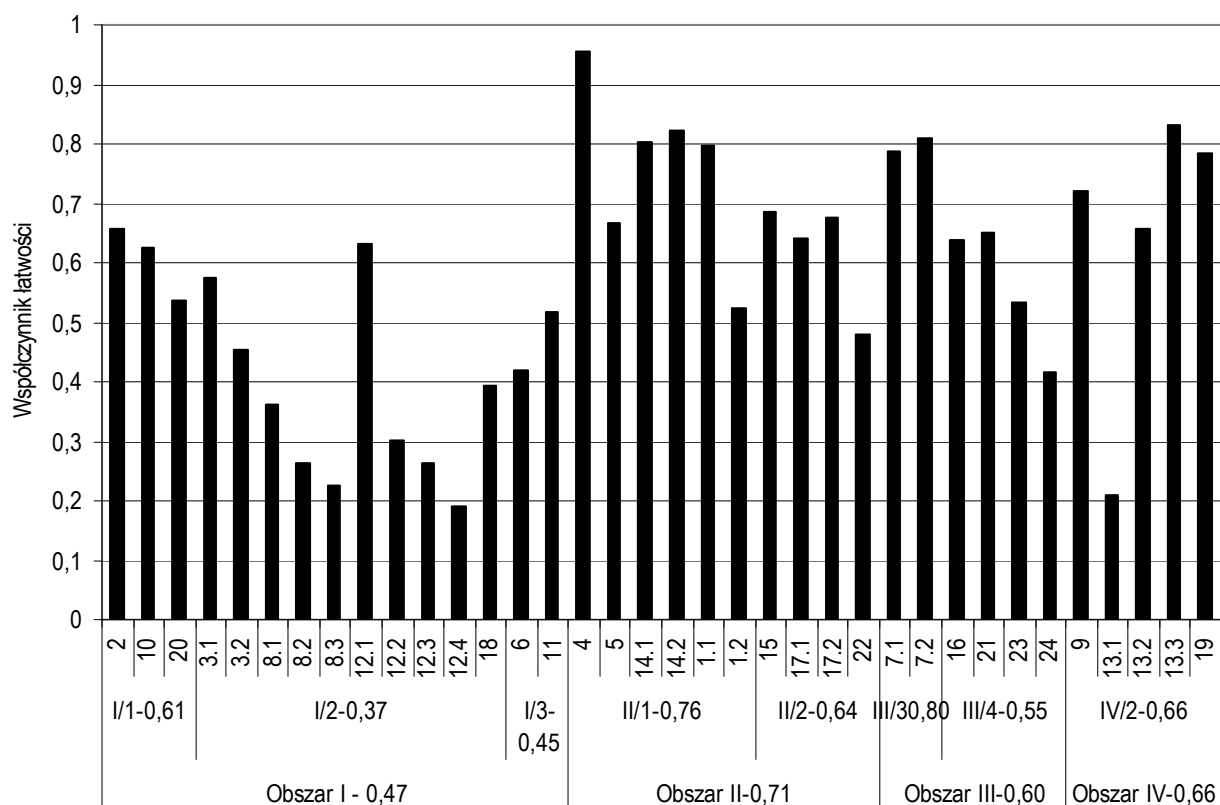
Prawie zadowolający jest poziom stosowania zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (IV obszar).

Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom wykazanie się umiejętnościami związanymi ze wskazywaniem i opisywaniem faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (III obszar).

Umiejętności związane ze stosowaniem terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno - przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (I obszar) okazały się dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim trudne.

2. Osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych umiejętności

Poziom i zróżnicowanie osiągnięć uczniów z trudnościami w uczeniu się w zakresie opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych umiejętności szczegółowych, sprawdzanych poprzez zadania w arkuszu egzaminacyjnym, przedstawiono poniżej.

Wykres 18. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych w części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego – arkusz GM-8-082, dane dla Okręgu

Najtrudniejsze dla gimnazjalistów z upośledzeniem w stopniu lekkim okazały się umiejętności z zakresu stosowania terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno - przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej (I obszar). Uczniowie ci uzyskali wyraźnie najniższe wyniki za umiejętności związane z wykonywaniem obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych (standard I/2) oraz obliczaniem miar figur płaskich i przestrzennych (standard I/3). Umiarkowaną trudność sprawiło im posługiwanie się terminami i pojęciami matematyczno-przyrodniczymi (standard I/1).

W ramach II obszaru standardów łatwiejsze okazało się odczytywanie informacji przedstawionej w różnej formie (standard II/1) niż operowanie informacją (standard II/2). Gimnazjalistom rozwiązującym arkusz GM-8-082 umiarkowaną trudność sprawiły umiejętności: posługiwanie się funkcjami (standard III/3) oraz stosowanie zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych (standard III/4).

Wszystkie umiejętności z zakresu stosowania zintegrowanej wiedzy do rozwiązywania problemów (IV obszar) zostały przez zdających opanowane dobrze.

Obszar I – stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno - przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu

Sprawdzeniu umiejętności stosowania terminów i pojęć matematyczno - przyrodniczych (standard I/1) posłużyły w arkuszu GM-8-082 trzy zadania, które sprawiły uczniom umiarkowaną trudność. Były to: wskazanie nazw obiektów położonych w Europie (z. 2. i z. 10.) oraz określanie naturalnego środowiska życia ryb (z. 20.).

Największą (w całym teście) trudność sprawiło uczniom rozwiązanie zadań, poprzez które badano opanowanie umiejętności wykonywania obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych (standard I/2). Trudne okazało się obliczenie: czasu, który upłynął od powstania Unii Europejskiej (z. 3.), różnicy temperatur powietrza (z. 8.), liczby euro, które można kupić za określoną kwotę (z. 12.), procentu danej liczby (z. 18.).

W zakresie standardu posługiwanie się własnościami figur (I/3) trudniejsze dla uczniów okazało się określenie liczby osi symetrii figury (z. 6.) niż rozpoznanie kątów ostrych (z. 11.).

Obszar II – wyszukiwanie i stosowanie informacji

Wśród umiejętności odczytywania informacji przedstawionej w różnej formie (standard II/1) umiarkowanie trudne dla uczniów było określenie położenia geograficznego Europy (z. 1.) oraz wskazanie cech położenia geograficznego charakterystycznego dla podanych państw europejskich (z. 5.). Zdecydowanie najłatwiejszą umiejętnością w całym teście było odczytywanie z tabeli: powierzchni państw europejskich (z. 4.) oraz godzin odlotów (z. 14.).

Wszystkie zadania, które posłużyły sprawdzeniu umiejętności operowania informacją (standard II/2), okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne. Najlepiej zdający poradzili sobie z porównaniem informacji podanych w formie diagramu (z. 15.) i wykresu (z. 17.). Trudniejsze okazało się przetworzenie informacji w celu wskazania wzoru sumarycznego tlenku żelaza (z. 22.).

Obszar III – wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo - skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych

Umiejętność posługiwania się funkcjami (sprawdzaną poprzez zadanie 7.) opanowali uczniowie na poziomie zadowalającym.

Spośród sprawdzanych umiejętności związanych ze stosowaniem zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych (standard III/4) trudne okazało się określenie skutków zanieczyszczenia mórz (z. 24.). Umiarkowaną trudność sprawiło gimnazjalistom wskazanie rodzaju energii oraz szkodliwych dla środowiska produktów powstałych w wyniku spalania węgla (z. 16.), wskazanie skutków nadmiernych połowów ryb (z. 21.) oraz określenie przyczyn zanieczyszczenia mórz (z. 23.).

Obszar IV – stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów

W zakresie analizowania sytuacji problemowej (standard IV/2) uczniowie na zadowalającym poziomie potrafili wskazać sposoby: zabezpieczenia skóry przed odmrożeniami (z. 9.) oraz postępowania w sytuacji zagrożenia pożarowego (z. 19.). Umiarkowana trudność sprawiło piszącym wskazanie sposobów udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach (z. 13.).

3. Wnioski

Średnie wyniki uzyskane za cały arkusz w roku 2008 są **niższe** niż w roku 2007; w województwie: lubuskim o ponad 2 punkty, wielkopolskim o ok. 1,5 punktu, zachodniopomorskim o ok. 1,2 punktu. Umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych z przedmiotów matematyczno - przyrodniczych uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu GM-8-082 opanowali na średnim poziomie (współczynnik łatwości za cały arkusz jest nieco wyższy niż 0,60). Znaczący wpływ na uzyskane wyniki miały często popełniane elementarne błędy rachunkowe w obliczeniach.

Na zadowalającym poziomie uczniowie z trudnościami w uczeniu się opanowali umiejętności związane z **odczytywaniem i przetwarzaniem informacji (II obszar)**. Odczytywanie informacji wystarczy kształcić tak jak dotychczas. Natomiast więcej pracy, na wszystkich zajęciach, wymaga doskonalenie umiejętności przetwarzania informacji podanych w różnej formie.

Gimnazjaliści rozwiązujący arkusz GM-8-02 **dosyć dobrze opanowali analizowanie sytuacji problemowej, w tym określanie celu i procedur jego osiągnięcia (obszar IV)**.

Uczniowie wciąż nie potrafią wskazać, co jest przyczyną, a co skutkiem danego zjawiska (obszar III). W kształceniu tych uczniów ważne powinno być przeprowadzanie wielu doświadczeń i ćwiczeń, a następnie ich opisywanie.

Wyraźnie **najtrudniejsze** dla gimnazjalistów z upośledzeniem w stopniu lekkim jest **wykonywanie obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych**. Należy więc zadbać o to, aby w praktyce szkolnej uczniowie mieli możliwość **samodzielnego wykonywania obliczeń związanych z praktycznymi sytuacjami znanymi z życia codziennego**.

Zdającym brakuje podstawowej wiedzy przedmiotowej. **Braki w wiadomościach powodują, że uczniowie nie potrafią stosować pojęć i terminów matematyczno - przyrodniczych w sytuacjach życia codziennego (obszar I)**. Wskazuje to konieczność ciągłego utrwalania **podstawowych wiadomości i umiejętności przedmiotowych**.

Wiele kłopotów mają uczniowie z zastosowaniem odpowiednich operacji matematycznych do rozwiązania prostych sytuacji w zadaniach tekstowych. **Wskazuje to na potrzebę ćwiczeń w zakresie rozumienia stosowanych działań matematycznych**.

ROZDZIAŁ V

Sprawozdanie z badań dotyczących stanu przygotowania szkół i uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języków obcych nowożytnych

Fakt wprowadzenia obowiązkowego egzaminu z języków obcych nowożytnych na poziomie gimnazjum od roku szkolnego 2008/2009 zainspirował poznańską Komisję do przeprowadzenia badań nad stanem przygotowań do tego egzaminu. Ranga języków obcych w szkołach, co pokazały poprzednie badania poznańskiej Komisji, jest bardzo wysoka, a społeczna akceptacja użyteczności znajomości języków obcych tak duża, że stało się niezbędne sprawdzenie, czy proces kształcenia w tym zakresie daje gwarancję na elementarne komunikowanie się w języku obcym.

Jest to zupełnie nowy egzamin i zostanie przeprowadzony pierwszy raz, więc tym bardziej jest interesujące jak uczniowie, nauczyciele i dyrektorzy postrzegają swoją dotychczasową pracę, co sam fakt wprowadzenia egzaminu zmienił w ich działaniach. Czy informacje przekazane przez twórców tego egzaminu są wystarczające, jakie są potrzeby szkół?

Kształcenie językowe obrosło w szereg obiegowych opinii i stereotypów, np. że kadra nauczycielska jest nieodpowiednia, o niskich kwalifikacjach merytorycznych i pedagogicznych, często zmieniająca pracę na bardziej dochodową, nieinteresującą się życiem szkoły. To, że w szkołach brakuje sprzętu wspomagającego naukę języków, że samorzady nie dbają o właściwą organizację pracy uczniów, uniemożliwiając podział na grupy. Z kolei uczniowie uczą się niechętnie i osiągają niskie wyniki edukacyjne, a zainteresowani muszą uczestniczyć w odpłatnych kursach i lekcjach pozaszkolnych. Jednocześnie pierwszym pytaniem rodziców wybierających szkołę dla swojego dziecka są języki obce, jakie i w jakim wymiarze godzin oferuje dana placówka. W szkołach podstawowych wprowadzono języki obce już od pierwszej klasy, stąd zainteresowanie kształceniem w tym zakresie stało się priorytetowe.

Stało się zatem niezbędne, aby sprawdzić, na ile powyższe problemy są rzeczywiste, czy ten pierwszy egzamin odłoni słabości kształcenia językowego, czy wręcz odwrotnie pozwoli na optymistyczną ocenę przyszłych osiągnięć egzaminacyjnych uczniów. Warto przyrzeć się i wręcz monitorować, w jaki sposób formalne przepisy wpływają na zmiany w świadomości uczniów i nauczycieli. Jaki charakter mają te zmiany, czy spowodują wymierne korzyści? Z przeprowadzonych rozmów z nauczycielami wynika, że są zadowoleni z wprowadzonego egzaminu, że spodziewają się pozytywnych zmian w kształceniu językowym, głównie dlatego, że stanie się on dźwignią motywacyjną dla uczniów. Choć z drugiej strony nie byli wolni od obaw związanych z oceną pracy nauczyciela na podstawie wyników egzaminacyjnych oraz podkreślali, że obciążenie gimnazjalisty trzema egzaminami może być zbyt stresujące.

Zarysowana problematyka spowodowała wielostronny sposób badania kształcenia językowego w szkołach. Z jednej strony starano się zdiagnozować poziom umiejętności

uczniów klas drugich gimnazjów, skupiono się na językach najbardziej popularnych, czyli angielskim i niemieckim. Z drugiej strony badano proces dydaktyczny oraz pracę szkół w aspekcie przekazanych informacji o egzaminie, by na końcu przeanalizować funkcjonowanie osób uczących języków obcych w roli nauczyciela i wychowawcy. Uznano bowiem, że osadzenie się, zakorzenienie się w roli nauczyciela obok kwalifikacji merytorycznych może mieć wpływ na poziom kształcenia. Tak samo istotne znaczenie może mieć organizacja pracy oraz wyposażenie szkoły. Badano, czy i w jaki sposób uwzględniane są standardy wymagań egzaminacyjnych w procesie kształcenia. Zgodnie z prawem na dwa lata przed egzaminem oddano je do dyspozycji uczniów i nauczycieli, aby szkoły mogły nabrać pewności co do jakości i efektywności swojego procesu dydaktycznego oraz racjonalnie przygotowywać uczniów do egzaminu.

Informacje dotyczące powyższych zagadnień zbierano za pomocą różnych technik.

Osiągnięcia uczniów badano dwoma testami diagnostycznymi, pierwszy posłużył standaryzacji zadań egzaminacyjnych, drugim badano umiejętności językowe wylosowanej próby uczniów z terenu trzech województw, która zapewniała reprezentatywność populacji uczniów. Wyniki indywidualne uczniów rozwiązujących pierwszy, bądź drugi test diagnostyczny przesłano szkołom, natomiast w opracowanym raporcie z badań posłużono się jedynie zestawieniami zbiorczymi.

Przeprowadzono ankiety wśród uczniów klas drugich, wywiady z nauczycielami oraz dyrektorami wylosowanych gimnazjów. Dodatkowo, aby poszerzyć i uzupełnić zakres zbieranych informacji, posłużono się ankietami audytoryjnymi dla dyrektorów szkół, które rozpowszechniano podczas szkoleń z zakresu procedur egzaminacyjnych oraz ankietą internetową dla nauczycieli języków obcych. Mamy zatem nadzieję, że zyskała na tym pewność wnioskowania.

Jakie są wyniki naszych dociekań? Szczegółową analizę i wyniki badań zaprezentujemy Państwu, już tradycyjnie, w osobnym opracowaniu. Zachęcając do lektury, możemy powiedzieć, że diagnoza poziomu osiągnięć uczniów okazała się nie w pełni zadowalająca, z języka angielskiego na poziomie 57% punktów możliwych do uzyskania, z języka niemieckiego na poziomie 49% punktów. Obszary i umiejętności, z którymi nie radzili sobie uczniowie, zostały poddane szczegółowej analizie.

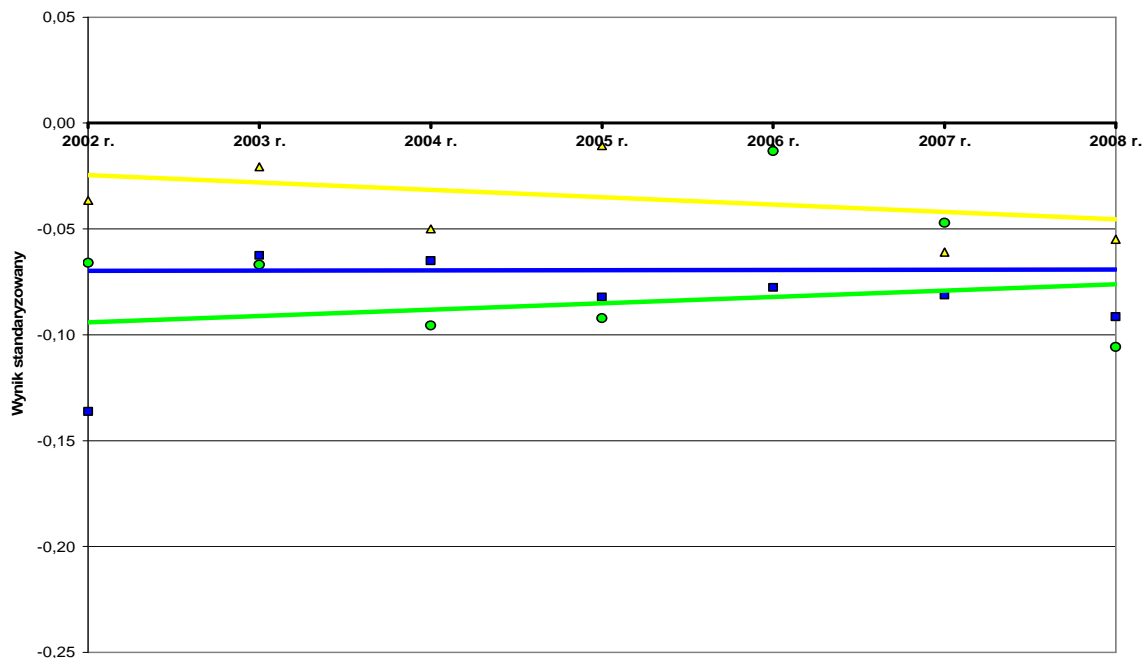
Nauczyciele języków obcych są przez swoich dyrektorów bardzo dobrze oceniani jako pracownicy. Często wiążą swoją przyszłość ze szkołą, ale za największą przeszkodę w pracy i powód odejścia uznają niewydolność szkolnego systemu wychowawczego.

Mamy nadzieję, że analizy i wnioski z badań będą zaprezentowane na tyle wcześnie, że pozwolą Państwu na ewentualną modyfikację swoich działań i przyczynią się do sukcesów egzaminacyjnych uczniów.

OKRĘG POZNAŃSKI
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

**TENDENCJE ROZWOJOWE SZKÓŁ WOJEWÓDZTW NALEŻĄCYCH
DO OKE W POZNANIU NA TLE KRAJU**

Egzamin gimnazjalny część humanistyczna

Legenda do obu wykresów

lubuskie

wynik standaryzowany

linia trendu/tendencja rozwojowa

wielkopolskie

wynik standaryzowany

linia trendu/tendencja rozwojowa

zachodniopomorskie

wynik standaryzowany

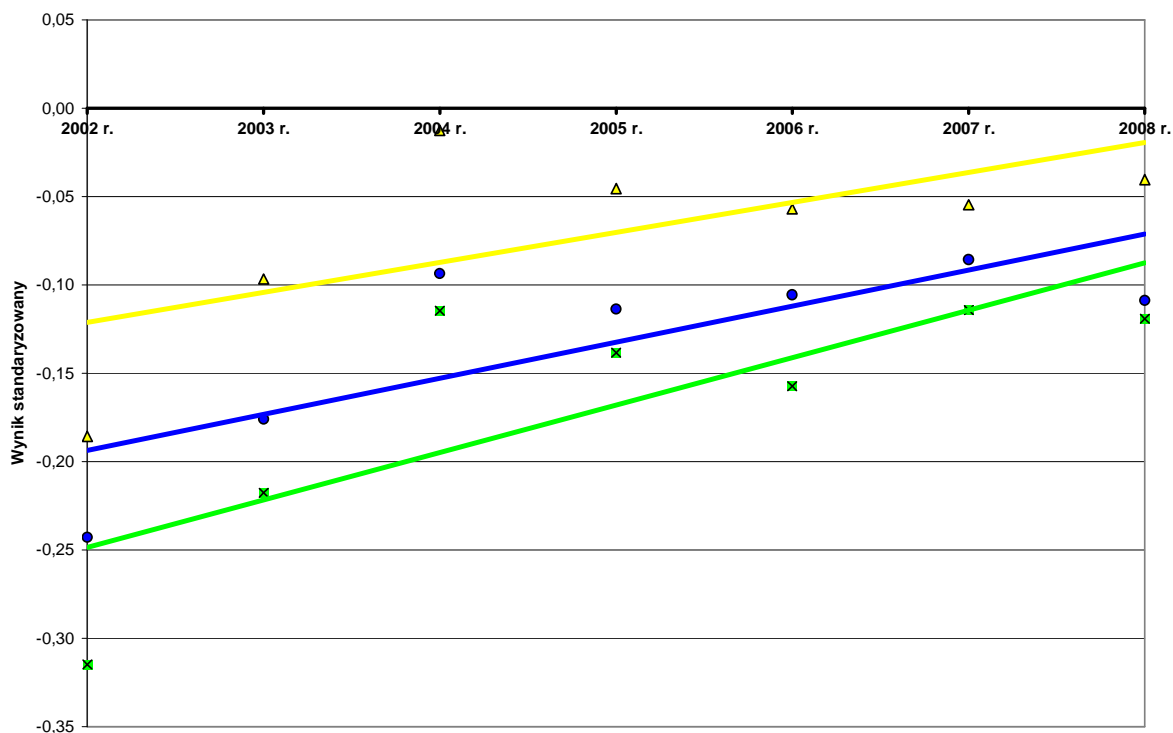
linia trendu/tendencja rozwojowa

oś pozioma (0.00)

wynik krajowy

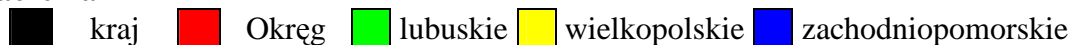
Egzamin gimnazjalny część matematyczno - przyrodnicza

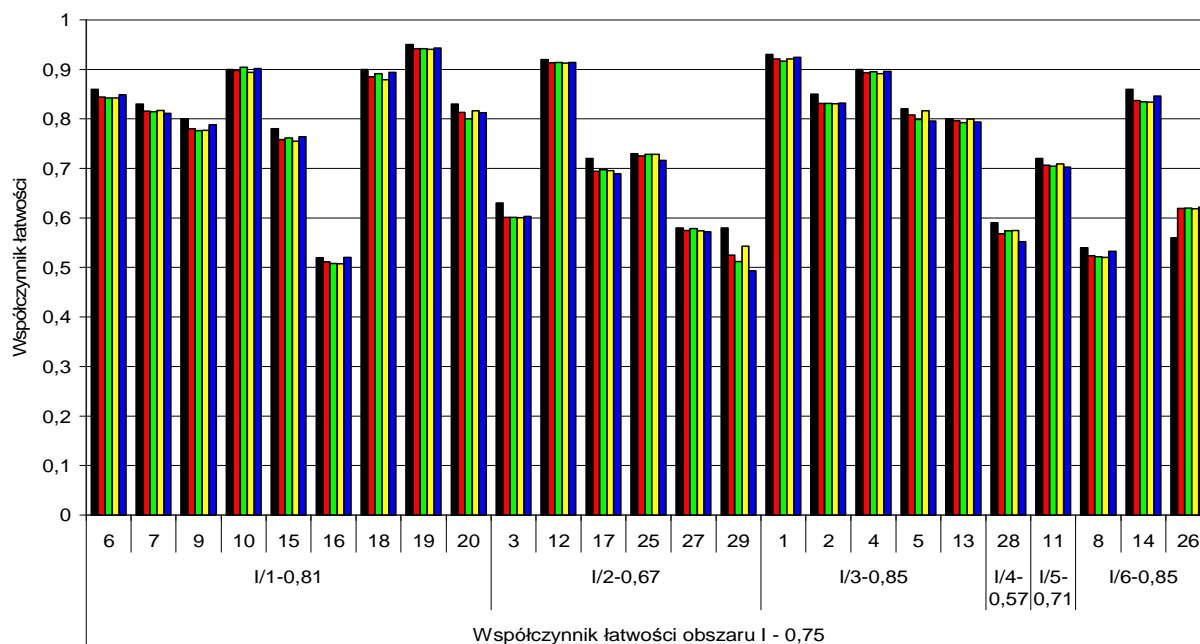
OKRĘG POZNAŃSKI
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

**POZIOM OPANOWANIA UMIEJĘTNOŚCI SZCZEGÓŁOWYCH
W WOJEWÓDZTWACH NA TLE WYNIKÓW OKRĘGU I KRAJU**

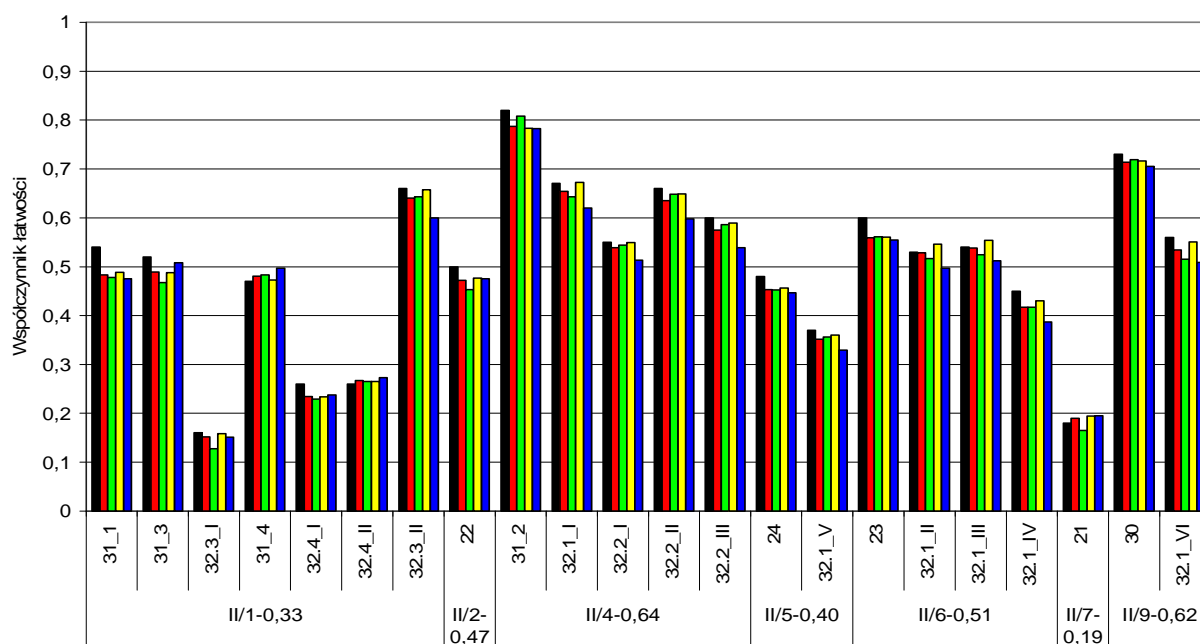
Oznaczenia

Część humanistyczna – obszar I
CZYTANIE I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

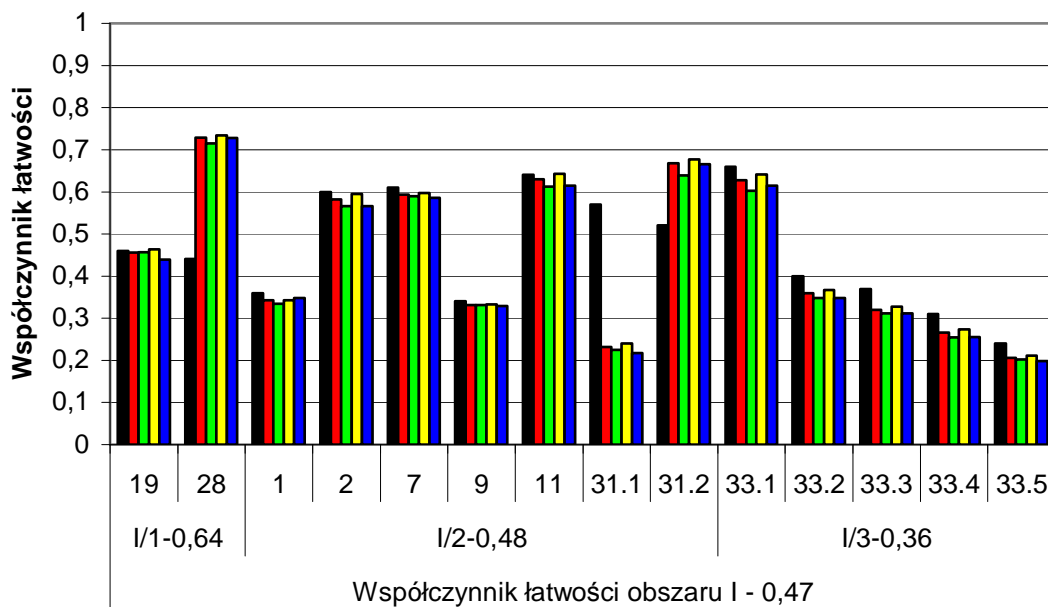

Część humanistyczna – obszar II
TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU

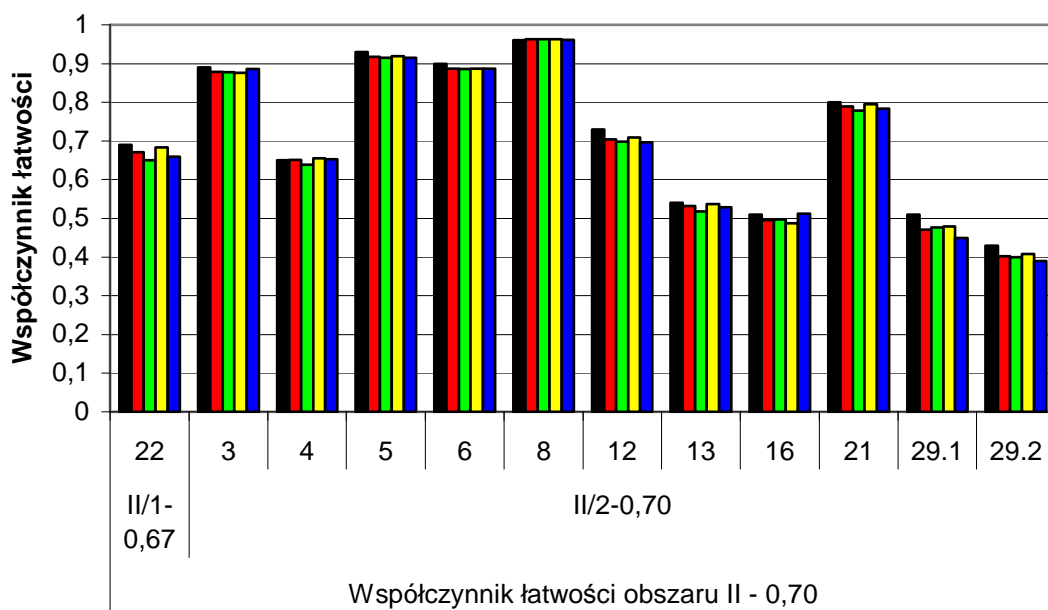

OKRĘG POZNAŃSKI
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Część matematyczno - przyrodnicza – obszar I
UMIĘJĘTNE STOSOWANIE TERMINÓW, POJĘĆ I PROCEDUR (...)
NIEZBĘDNYCH W PRAKTYCE ŻYCIOWEJ I DAŁSZYM KSZTAŁCENIU

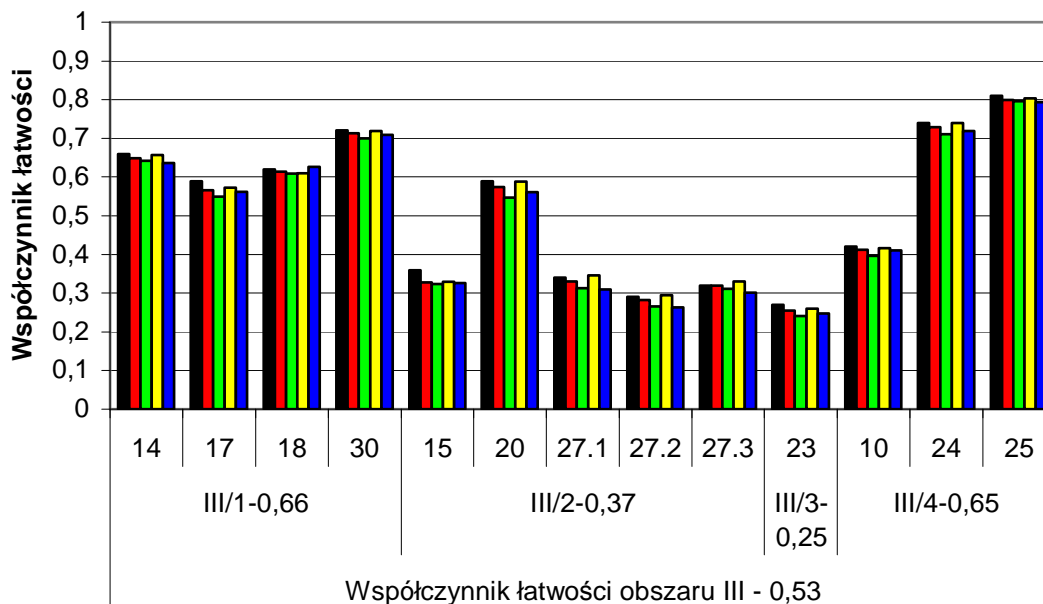

Część matematyczno - przyrodnicza – obszar II
WYSZUKIWANIE I STOSOWANIE INFORMACJI

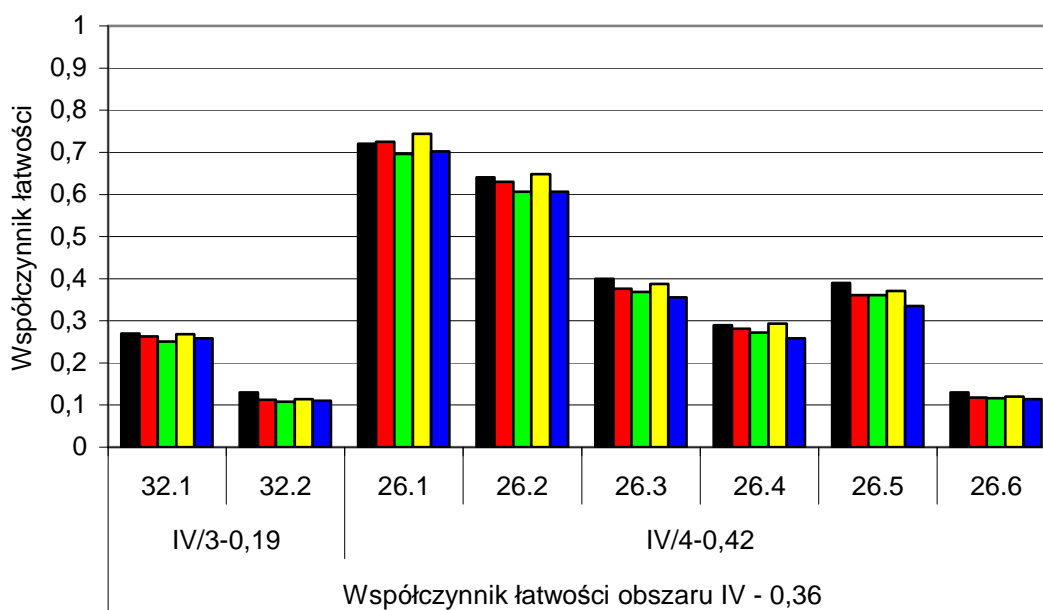

OKRĘG POZNAŃSKI
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Część matematyczno - przyrodnicza – obszar III
WSKAZYWANIE I OPISYWANIE FAKTÓW, ZWIĄZKÓW I ZALEŻNOŚCI
W SZCZEGÓLNOŚCI PRZYCZYNOWO-SKUTKOWYCH, FUNKCJONALNYCH,
CZASOWYCH I PRZESTRZENNYCH

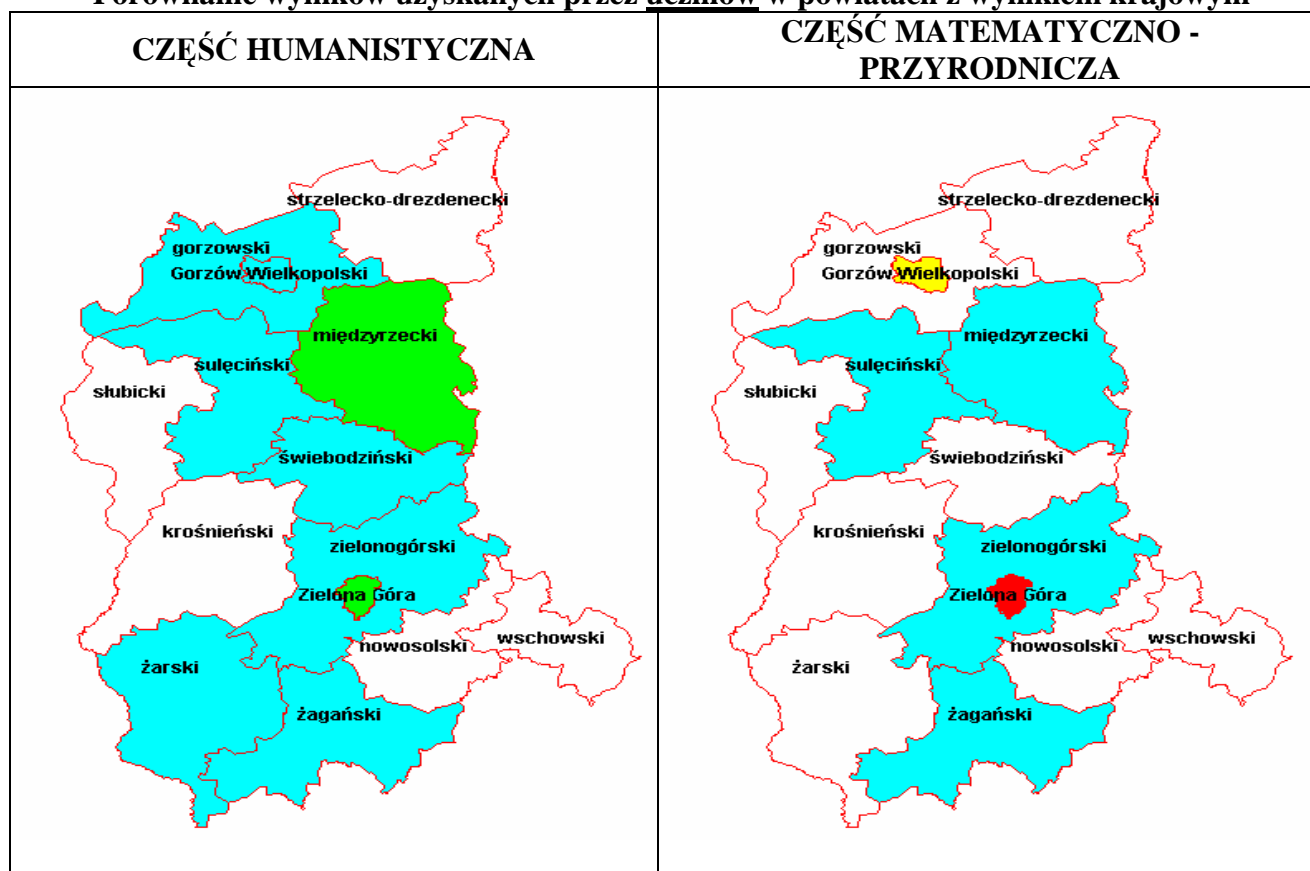

Część matematyczno - przyrodnicza – obszar IV
STOSOWANIE ZINTEGROWANEJ WIEDZY DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach z wynikiem krajowym

Legenda:

wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 2,0 pkt.
 wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 0,5 pkt.
 wynik punktowy zbliżony do krajowego ($\pm 0,5$ pkt.)
 wynik punktowy niższy od krajowego o 0,51 pkt. – 2,0 pkt.
 wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 2,0 pkt.

Średnie wyniki punktowe dużych miast w Okręgu (dawnych miast wojewódzkich)

Egzamin gimnazjalny 2008	Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów w części:									
	humanistycznej				matematyczno-przyrodniczej					
	Caly arkusz	Obszar –	Obszar =	Obszar =	Caly arkusz	Obszar –	Obszar =	Obszar =	Obszar =	Obszar =
Poznań	33,51	20,27	13,24	29,64	8,14	8,97	9,02	3,51		
Konin	31,50	19,32	12,18	27,11	7,23	8,71	8,23	2,94		
Kalisz	33,34	19,80	13,54	28,63	7,75	8,72	8,74	3,42		
Koszalin	32,46	19,77	12,69	28,32	7,77	8,71	8,43	3,40		
Piła	29,45	19,02	10,44	27,19	7,22	8,56	8,45	2,96		
Leszno	30,65	19,20	11,44	27,76	7,84	8,52	8,11	3,28		
Zielona Góra	32,54	20,13	12,41	29,22	8,01	8,90	8,81	3,51		
Gorzów Wlkp.	30,99	19,46	11,53	27,46	7,45	8,69	8,22	3,10		
Szczecin	31,86	19,97	11,89	28,30	7,81	8,74	8,55	3,20		

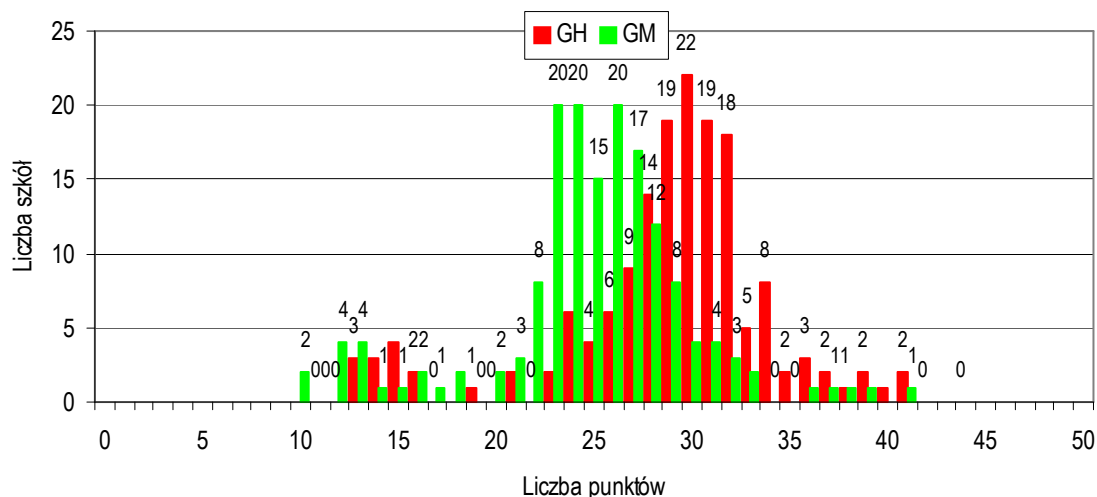
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Średnie wyniki punktowe uzyskane przez szkoły w latach 2002 – 2008

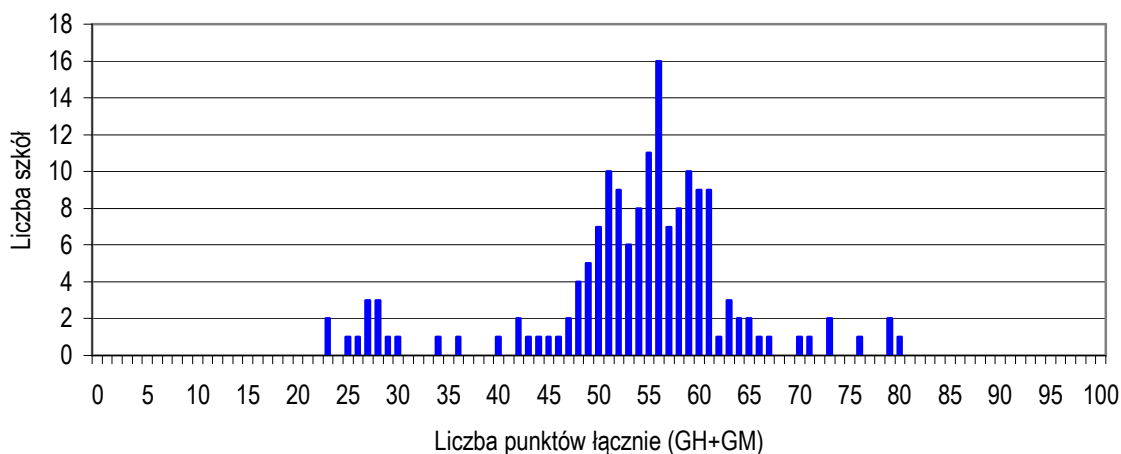
Rok	Wynik uzyskany w szkołach w części							
	humanistycznej:				matematyczno – przyrodniczej:			
	za arkusz	najwyższy	najniższy	modalna	za arkusz	najwyższy	najniższy	modalna
2002	29,8	44 (1 szk. *)	10 (1 szk.)	28 (70 szk.)	26,5	43 (1 szk.)	11 (2 szk.)	25 (84 szk.)
2003	31,7	44 (1 szk.)	12 (1 szk.)	33 i 34 (po 47)	24,7	42 (2 szk.)	7 (1 szk.)	23 (89 szk.)
2004	26,6	41 (3 szk.)	9 (1 szk.)	25 (79 szk.)	24,4	44 (1 szk.)	9 (5 szk.)	21 i 23 (po 58 szk.)
2005	33,1	46 (2 szk.)	10 (1 szk.)	33 (81 szk.)	23,8	41 (2 szk.)	7 (1 szk.)	22 (81 szk.)
2006	31,3	44 (2 szk.)	8 (1 szk.)	31 (86 szk.)	23,4	43 (1 szk.)	6 (1 szk.)	22 (82 szk.)
2007	30,37 (kraj -30,86)	45,2 (1 szk.)	7,4 (1 szk.)	31 (71 szk.)	24,50 (kraj -24,98)	44,0 (1 szk.)	11,00 (3 szk.)	25 (78 szk.)
2008	29,84 (kraj -30,75)	41 (2 szk.)	13 (3 szk.)	30 (22 szk.)	25,79 (kraj -27,07)	41 (1 szk.)	10 (2 szk.)	23,24 i 26 (po 20 szk.)

* 1 szk. – oznacza liczbę szkół, które uzyskały dany wynik

Rozkład średnich wyników szkół za każdą część egzaminu

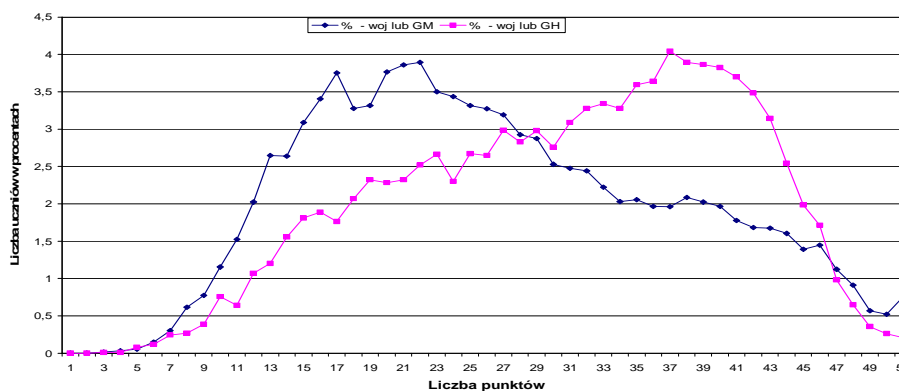
Rozkład średnich wyników szkół za cały egzamin (łącznie)

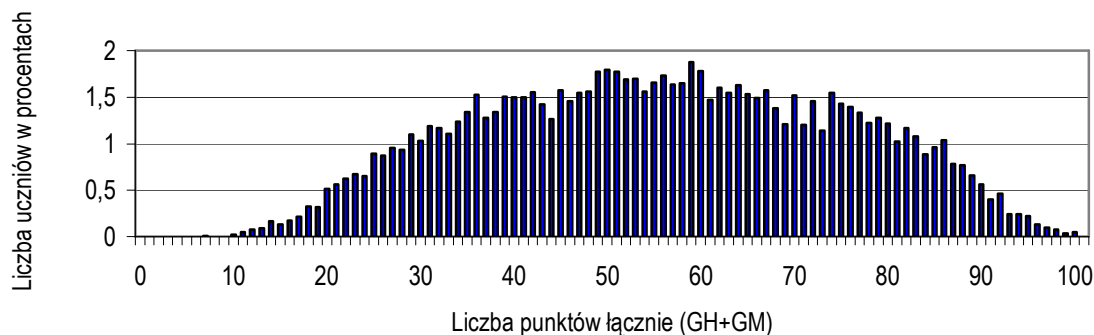
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008
Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2008

	% dyslektyków	Średnie wyniki punktowe uzyskane za:							
		część humanistyczną			część matematyczno - przyrodniczą				
		Czytanie	Pisanie	Arkusz max 50 p.	Pojęcia	Informacje	Zależności	Problemy	Arkusz max 50 p.
		Obszar I max 25 p.	Obszar II max 25 p.		Obszar I max 15p.	Obszar II max 12p.	Obszar III max 15p.	Obszar IV max 8p.	
Kraj	9,30	19,09	11,65	30,75	7,41	8,52	8,17	2,97	27,02
Okręg lubuskie	8,17	18,78	11,23	30,01	7,08	8,36	8,00	2,87	26,30
wielkopolskie	9,88	18,80	11,08	29,84	6,91	8,30	7,81	2,78	25,79
zachodniopomorskie	6,93	18,77	11,40	30,20	7,18	8,40	8,11	2,95	26,64
gorzowski	9,77	18,38	10,94	29,71	6,95	8,32	7,88	2,74	25,90
gorzowski	10,59	18,64	11,10	29,73	6,50	8,08	7,51	2,72	24,81
krośniński	3,81	18,31	10,06	28,38	6,58	8,05	7,69	2,60	24,92
międzyrzecki	18,44	18,76	12,79	31,55	6,77	8,40	7,81	2,79	25,78
nowosolski	6,41	18,25	9,67	27,92	6,81	8,19	7,47	2,59	25,06
ślubicki	5,82	18,01	9,60	27,61	6,67	7,95	7,31	2,60	24,52
strzelecko-drezdenecki	7,52	18,01	10,00	28,01	6,63	8,10	7,49	2,49	24,70
sulęciński	8,60	18,29	11,61	29,89	6,90	8,39	8,14	2,83	26,26
świebodziński	4,95	18,66	11,35	30,01	6,49	8,17	7,56	2,66	24,87
zielonogórski	7,78	18,69	11,31	30,00	6,73	8,27	7,72	2,58	25,30
żagański	8,20	18,94	11,47	30,40	6,68	8,19	7,68	2,60	25,15
żarski	8,37	18,54	10,81	29,35	6,62	8,12	7,68	2,57	24,99
wschowski	8,87	17,71	10,03	27,74	6,61	7,83	7,01	2,55	24,00
m. Gorzów Wlkp	23,70	19,46	11,53	30,99	7,45	8,69	8,22	3,10	27,46
m. Zielona Góra	7,35	20,13	12,41	32,54	8,01	8,90	8,81	3,51	29,22

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów za każdą część egzaminu

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów za cały egzamin (łącznie)

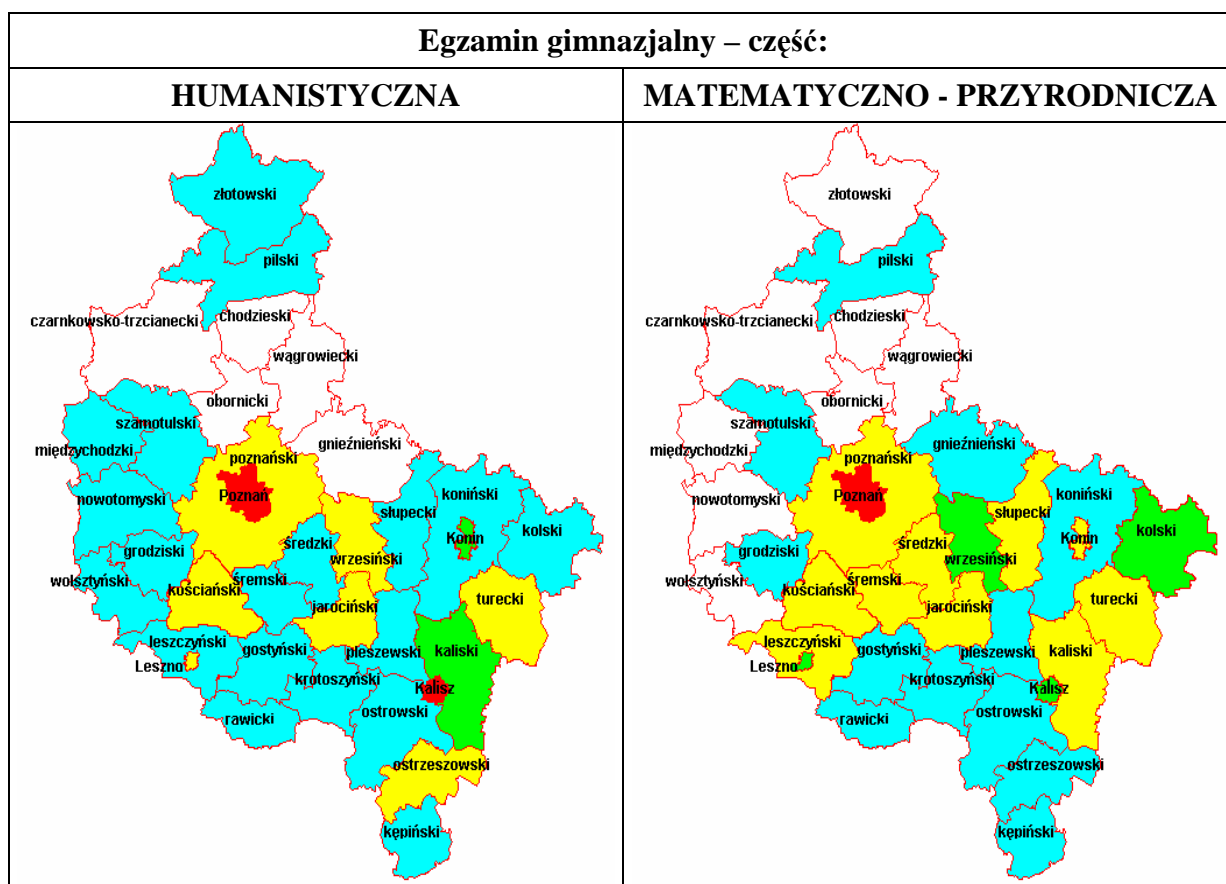
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Normy staninowe średnich wyników punktowych szkół

Liczba punktów	CZEŚĆ HUMANISTYCZNA					Stanin	Opis	Liczba punktów	CZEŚĆ MATEMATYCZNO - PRZYRODNICZA					Stanin	Opis
	Liczba szkół	% szkół	% skumulowany	Ranga centylowa					Liczba szkół	% szkół	% skumulowany	Ranga centylowa			
0	0	0	0,00%	0%	1	Najniższy	0	0	0	0,00%	0%	1	Najniższy		
1	0	0	0,00%	0%											
2	0	0	0,00%	0%											
3	0	0	0,00%	0%											
4	0	0	0,00%	0%											
5	0	0	0,00%	0%											
6	0	0	0,00%	0%											
7	0	0	0,00%	0%											
8	0	0	0,00%	0%											
9	0	0	0,00%	0%											
10	0	0	0,00%	0%											
11	0	0	0,00%	0%											
12	0	0	0,00%	0%											
13	3	1,875	1,88%	1%	2	Bardzo niski	13	4	2,5	6,25%	5%	2	Bardzo niski		
14	3	1,875	3,75%	3%											
15	4	2,5	6,25%	5%											
16	2	1,25	7,50%	7%											
17	0	0	7,50%	8%											
18	0	0	7,50%	8%											
19	1	0,625	8,13%	8%											
20	0	0	8,13%	8%											
21	2	1,25	9,38%	9%											
22	0	0	9,38%	9%											
23	2	1,25	10,63%	10%											
24	6	3,75	14,38%	13%											
25	4	2,5	16,88%	16%			3	Niski	25	15	9,375			53,13%	48%
26	6	3,75	20,63%	19%											
27	9	5,625	26,25%	23%	4	Niżej średni	27	17	10,63	76,25%	71%	6	Wyżej średni		
28	14	8,75	35,00%	31%											
29	19	11,88	46,88%	41%	5	Średni	29	8	5	88,75%	86%	7	Wysoki		
30	22	13,75	60,63%	54%											
31	19	11,88	72,50%	67%	6	Wyżej średni	31	4	2,5	93,75%	93%	8	Bardzo wysoki		
32	18	11,25	83,75%	78%											
33	5	3,125	86,88%	85%	7	Wysoki	32	3	1,875	95,63%	95%	9	Najwyższy		
34	8	5	91,88%	89%											
35	2	1,25	93,13%	93%	8	Bardzo wysoki	34	0	0	96,88%	97%				
36	3	1,875	95,00%	94%											
37	2	1,25	96,25%	96%	9	Najwyższy	35	0	0	96,88%	97%				
38	1	0,625	96,88%	97%											
39	2	1,25	98,13%	98%											
40	1	0,625	98,75%	98%											
41	2	1,25	100,00%	99%											
42	0	0	100,00%	100%											
43	0	0	100,00%	100%											
44	0	0	100,00%	100%											
45	0	0	100,00%	100%											
46	0	0	100,00%	100%											
47	0	0	100,00%	100%											
48	0	0	100,00%	100%											
49	0	0	100,00%	100%											
50	0	0	100,00%	100%											

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach z wynikiem krajowym

Legenda:

	wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 2,0 pkt.
	wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 0,5 pkt.
	wynik punktowy zbliżony do krajowego ($\pm 0,5$ pkt.)
	wynik punktowy niższy od krajowego o 0,51 pkt. – 2,0 pkt.
	wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 2,0 pkt.

Średnie wyniki punktowe dużych miast w Okręgu (dawnych miast wojewódzkich)

Egzamin gimnazjalny 2008	Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów w części:								
	humanistycznej			matematyczno-przyrodniczej					
	Cały arkusz	Obszar –	Obszar =	Cały arkusz	Obszar –	Obszar =	Obszar ≡	Obszar IV	
Poznań	33,51	20,27	13,24	29,64	8,14	8,97	9,02	3,51	
Konin	31,50	19,32	12,18	27,11	7,23	8,71	8,23	2,94	
Kalisz	33,34	19,80	13,54	28,63	7,75	8,72	8,74	3,42	
Koszalin	32,46	19,77	12,69	28,32	7,77	8,71	8,43	3,40	
Piła	29,45	19,02	10,44	27,19	7,22	8,56	8,45	2,96	
Leszno	30,65	19,20	11,44	27,76	7,84	8,52	8,11	3,28	
Zielona Góra	32,54	20,13	12,41	29,22	8,01	8,90	8,81	3,51	
Gorzów Wlkp.	30,99	19,46	11,53	27,46	7,45	8,69	8,22	3,10	
Szczecin	31,86	19,97	11,89	28,30	7,81	8,74	8,55	3,20	

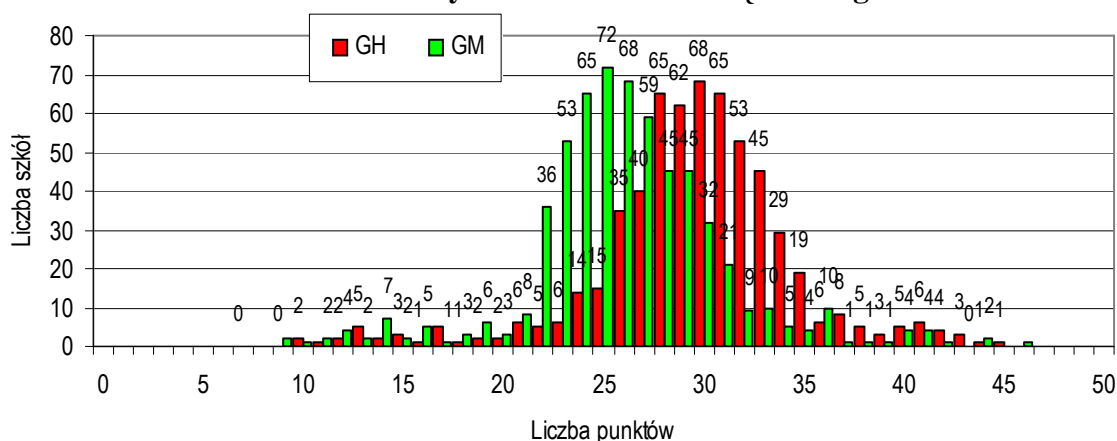
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Średnie wyniki punktowe uzyskane przez szkoły w latach 2002 – 2008

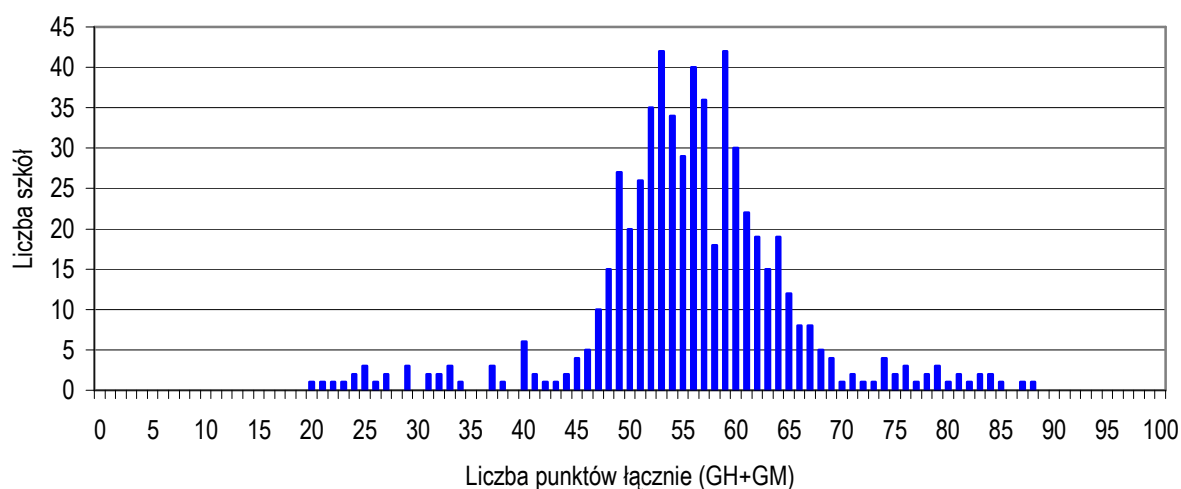
Rok	Wynik uzyskany w szkołach w części							
	humanistycznej:				matematyczno – przyrodniczej:			
	za arkusz	najwyższy	najniższy	modalna	za arkusz	najwyższy	najniższy	modalna
2002	29,8	44 (1 szk.)	10 (1 szk.)	28 (70 szk.)	26,5	43 (1 szk.)	11 (2 szk.)	25 (84 szk.)
2003	31,7	44 (1 szk.)	12 (1 szk.)	33 i 34 (po 47)	24,7	42 (2 szk.)	7 (1 szk.)	23 (89 szk.)
2004	26,6	41 (3 szk.)	9 (1 szk.)	25 (79 szk.)	24,4	44 (1 szk.)	9 (5 szk.)	21 i 23 (po 58 szk.)
2005	33,1	46 (2 szk.)	10 (1 szk.)	33 (81 szk.)	23,8	41 (2 szk.)	7 (1 szk.)	22 (81 szk.)
2006	31,3	44 (2 szk.)	8 (1 szk.)	31 (86 szk.)	23,4	43 (1 szk.)	6 (1 szk.)	22 (82 szk.)
2007	30,37 (kraj -30,86)	45,2 (1 szk.)	7,4 (1 szk.)	31 (71 szk.)	24,50 (kraj -24,98)	44,0 (1 szk.)	11,00 (3 szk.)	25 (78 szk.)
2008	30,20 (kraj 30,75)	45,0 (1 szk.)	10,0 (2 szk.)	30,0 (68 szk.)	26,64 (kraj 27,07)	46,0 (1 szk.)	9,0 (2 szk.)	25,0 (72 szk.)

* 1 szk. – oznacza liczbę szkół, które uzyskały dany wynik

Rozkład średnich wyników szkół za każdą część egzaminu

Rozkład średnich wyników szkół za cały egzamin (łącznie)

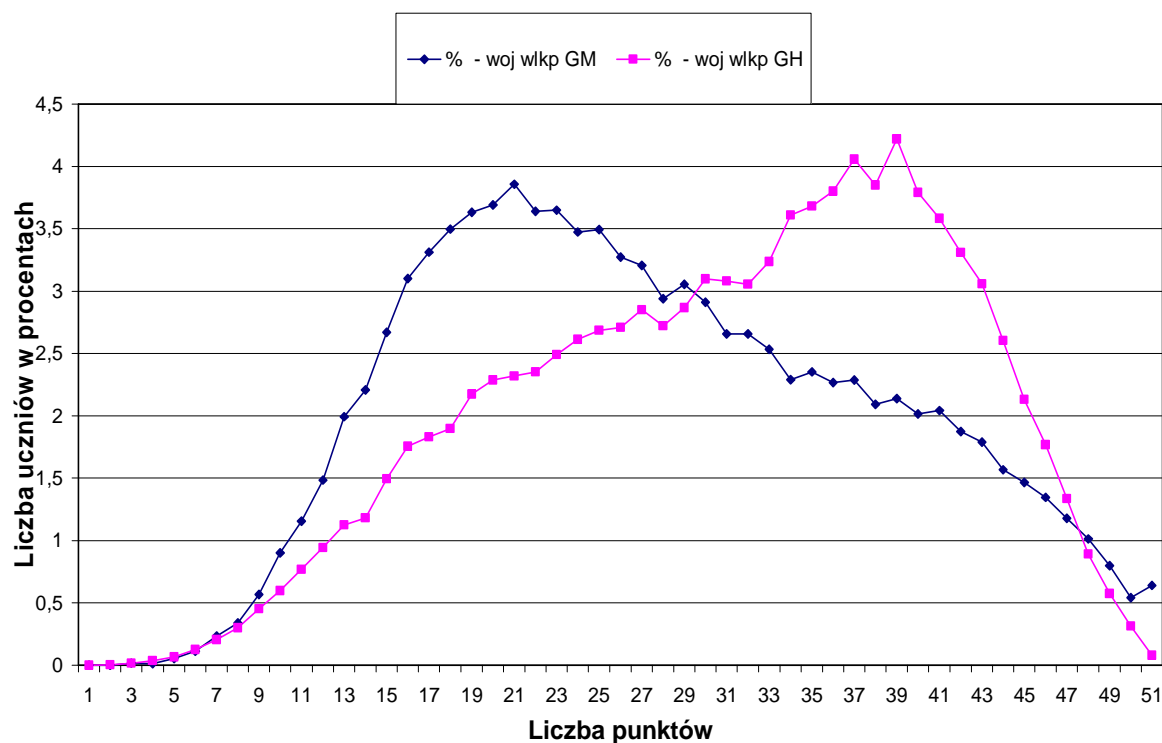
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2008

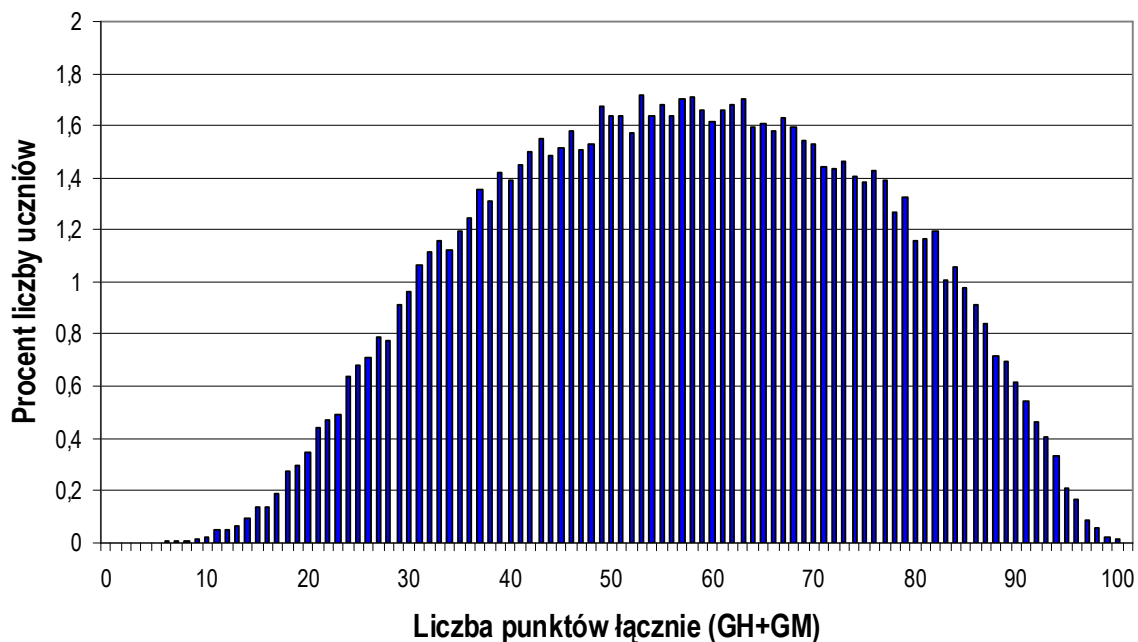
	% dyslektyków	Średnie wyniki punktowe uzyskane za:							
		część humanistyczną			część matematyczno - przyrodniczą				
		Czytanie	Pisanie	Arkusz max 50 p.	Pojęcia	Informacje	Zależności	Problemy	Arkusz max 50 p.
		Obszar I max 25 p.	Obszar II max 25 p.		Obszar I max 15 p.	Obszar II max 12 p.	Obszar III max 15 p.	Obszar IV max 8 p.	
Kraj	9,30	19,09	11,65	30,75	7,41	8,52	8,17	2,97	27,02
Okręg	8,17	18,78	11,23	30,01	7,08	8,36	8,00	2,87	26,30
lubuskie	9,88	18,80	11,08	29,84	6,91	8,30	7,81	2,78	25,79
wielkopolskie	6,93	18,77	11,40	30,20	7,18	8,40	8,11	2,95	26,64
zachodniopomorskie	9,77	18,38	10,94	29,71	6,95	8,32	7,88	2,74	25,90
chodzieski	3,41	17,70	9,77	27,47	6,52	8,16	7,56	2,65	24,89
czarnkowsko-trzcianecki	3,83	17,95	10,09	28,04	6,54	8,07	7,46	2,51	24,57
gnieźnieński	1,25	18,08	10,62	28,71	6,75	8,07	7,66	2,68	25,16
gostyński	6,45	18,24	11,42	29,67	6,89	8,21	7,85	2,74	25,69
grodziski	3,80	18,32	10,62	28,94	7,09	8,34	8,22	2,78	26,42
jarociński	7,87	18,92	12,04	30,97	7,42	8,34	8,14	3,27	27,18
kaliski	11,74	18,92	12,53	31,44	7,36	8,33	8,29	2,94	26,91
kępiński	4,11	18,61	11,10	29,71	6,91	8,36	7,87	2,80	25,95
kolski	1,97	18,80	11,43	30,23	7,92	8,63	8,61	3,32	28,48
koniński	3,37	18,31	10,89	29,20	6,78	8,32	7,98	2,75	25,83
kościański	5,41	18,74	11,59	30,33	7,41	8,32	8,13	3,24	27,09
krotoszyński	15,26	18,34	11,20	29,54	7,26	8,24	7,91	2,98	26,39
leszczyński	5,54	18,61	11,24	29,85	7,67	8,53	8,09	3,16	27,44
międzychodzki	5,27	18,41	10,90	29,31	6,05	7,88	7,45	2,32	23,70
nowotomyski	2,28	18,34	10,54	28,88	6,33	8,35	7,71	2,52	24,92
obornicki	3,40	18,01	9,71	27,72	6,56	7,88	7,50	2,70	24,65
ostrowski	11,21	18,51	11,27	29,78	7,03	8,29	7,98	2,72	26,02
ostrzeszowski	11,08	18,53	11,73	30,25	7,11	8,35	7,92	2,94	26,32
piłski	4,87	18,49	10,44	28,93	6,73	8,29	7,89	2,66	25,57
pleszewski	10,74	18,16	10,84	29,00	7,01	7,92	7,40	2,77	25,11
poznański	8,02	18,22	11,53	30,75	7,35	8,48	8,28	3,00	27,11
rawicki	2,42	18,30	10,66	28,96	7,28	8,18	7,54	2,97	25,98
ślupecki	9,96	18,73	11,24	29,97	7,11	8,33	8,01	3,18	26,63
szamotulski	3,05	18,64	10,90	29,54	6,56	8,20	7,69	2,63	25,07
średzki	4,86	19,00	11,02	30,02	7,18	8,48	8,16	2,86	26,69
śremski	2,28	18,63	9,98	28,61	7,27	8,25	8,13	2,97	26,61
turecki	5,34	18,80	11,46	30,26	7,21	8,65	8,43	2,83	27,12
wągrowiecki	2,70	17,35	9,95	27,30	6,36	7,78	7,21	2,47	23,82
wolsztyński	5,47	18,38	10,50	28,89	6,15	8,25	7,48	2,46	24,35
wrzesiński	2,43	18,79	11,68	30,47	7,59	8,45	8,44	3,33	27,79
złotowski	2,30	18,41	10,75	29,15	5,42	8,28	7,69	2,67	25,06
m. Kalisz	16,07	19,80	13,54	33,34	7,75	8,72	8,74	3,42	28,63
m. Konin	5,54	19,32	12,18	31,50	7,23	8,71	8,23	2,94	27,11
m. Leszno	5,96	19,20	11,44	30,65	7,84	8,52	8,11	3,28	28,76
m. Poznań	13,03	20,27	13,24	33,51	8,14	8,97	9,02	3,51	29,64

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów za każdą część egzaminu

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów za cały egzamin (łącznie)

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

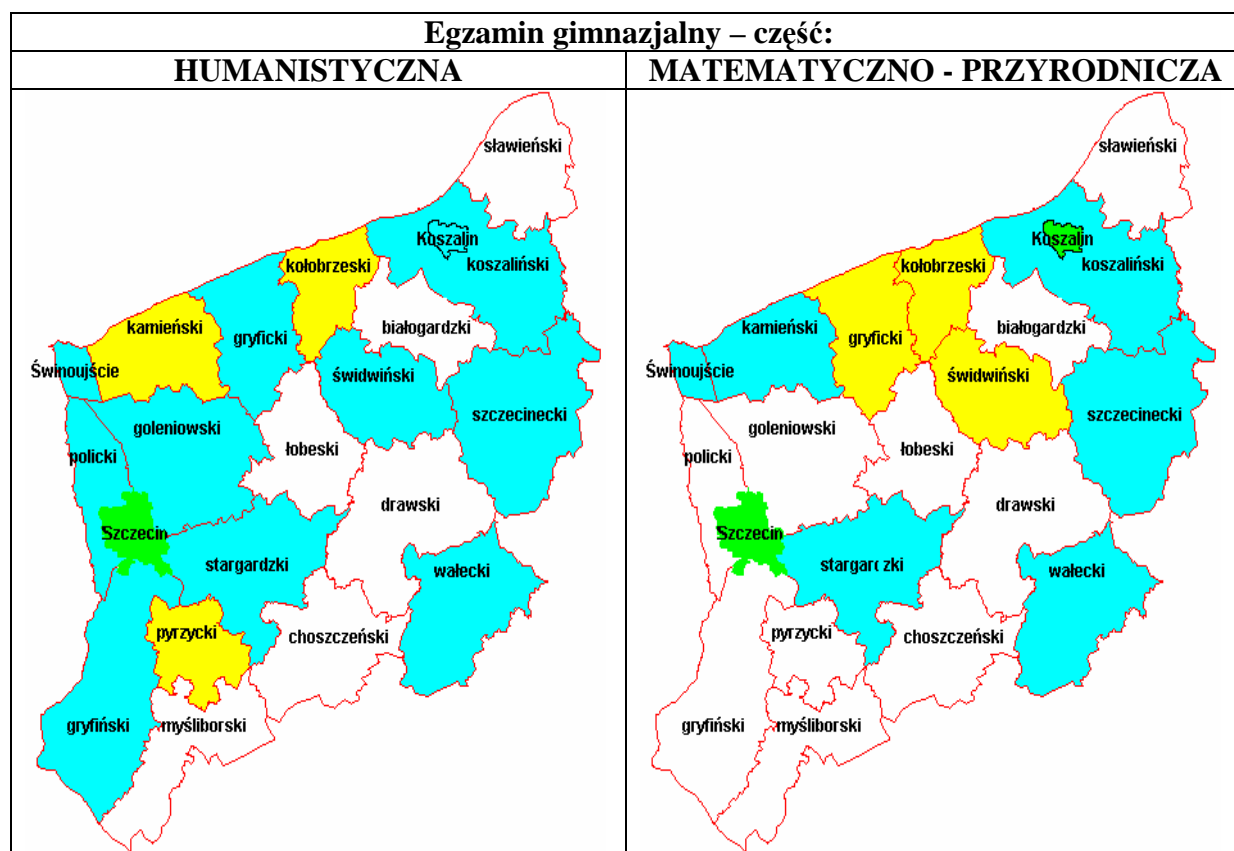
Normy staninowe średnich wyników punktowych szkół

Liczba punktów	CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA					Opis	Liczba punktów	CZĘŚĆ MATEMATYCZNO - PRZYRODNICZA					Opis
	Liczba szkół	% szkół	% skumulowany	Ranga centylowa	Stanin			Liczba szkół	% szkół	% skumulowany	Ranga centylowa	Stanin	
0	0	0	0,00%	0%	1	Najniższy	0	0	0	0,00%	0%	1	Najniższy
1	0	0	0,00%	0%									
2	0	0	0,00%	0%									
3	0	0	0,00%	0%									
4	0	0	0,00%	0%									
5	0	0	0,00%	0%									
6	0	0	0,00%	0%									
7	0	0	0,00%	0%									
8	0	0	0,00%	0%									
9	0	0	0,00%	0%									
10	2	0,336	0,34%	0%									
11	1	0,168	0,50%	0%									
12	2	0,336	0,84%	1%									
13	5	0,84	1,68%	1%									
14	2	0,336	2,02%	2%									
15	3	0,504	2,52%	2%									
16	1	0,168	2,69%	3%									
17	5	0,84	3,53%	3%									
18	1	0,168	3,70%	4%									
19	2	0,336	4,03%	4%									
20	2	0,336	4,37%	4%									
21	6	1,008	5,38%	5%									
22	5	0,84	6,22%	6%									
23	6	1,008	7,23%	7%									
24	14	2,353	9,58%	8%									
25	15	2,521	12,10%	11%									
26	35	5,882	17,98%	15%									
27	40	6,723	24,71%	21%									
28	65	10,92	35,63%	30%									
29	62	10,42	46,05%	41%									
30	68	11,43	57,48%	52%									
31	65	10,92	68,40%	63%									
32	53	8,908	77,31%	73%									
33	45	7,563	84,87%	81%									
34	29	4,874	89,75%	87%									
35	19	3,193	92,94%	91%									
36	6	1,008	93,95%	93%									
37	8	1,345	95,29%	95%									
38	5	0,84	96,13%	96%									
39	3	0,504	96,64%	96%									
40	5	0,84	97,48%	97%									
41	6	1,008	98,49%	98%									
42	4	0,672	99,16%	99%									
43	3	0,504	99,66%	99%									
44	1	0,168	99,83%	100%									
45	1	0,168	100,00%	100%									
46	0	0	100,00%	100%									
47	0	0	100,00%	100%									
48	0	0	100,00%	100%									
49	0	0	100,00%	100%									
50	0	0	100,00%	100%									
0	0	0	0,00%	0%	2	Bardzo niski	0	0	0	0,00%	0%	2	Bardzo niski
1	0	0	0,00%	0%									
2	0	0	0,00%	0%									
3	0	0	0,00%	0%									
4	0	0	0,00%	0%									
5	0	0	0,00%	0%									
6	0	0	0,00%	0%									
7	0	0	0,00%	0%									
8	0	0	0,00%	0%									
9	2	0,336	0,34%	0%									
10	1	0,168	0,50%	0%									
11	2	0,336	0,84%	1%									
12	4	0,672	1,51%	1%									
13	2	0,336	1,85%	2%									
14	7	1,176	3,03%	2%									
15	2	0,336	3,36%	3%									
16	5	0,84	4,20%	4%									
17	1	0,168	4,37%	4%									
18	3	0,504	4,87%	5%									
19	6	1,008	5,88%	5%									
20	3	0,504	6,39%	6%									
21	8	1,345	7,73%	7%									
22	36	6,05	13,78%	11%									
23	53	8,908	22,69%	18%									
24	65	10,92	33,61%	28%									
25	72	12,1	45,71%	40%									
26	68	11,43	57,14%	51%									
27	59	9,916	67,06%	62%									
28	45	7,563	74,62%	71%									
29	45	7,563	82,18%	78%									
30	32	5,378	87,56%	85%									
31	21	3,529	91,09%	89%									
32	9	1,513	92,61%	92%									
33	10	1,681	94,29%	93%									
34	5	0,84	95,13%	95%									
35	4	0,672	95,80%	95%									
36	10	1,681	97,48%	97%									
37	1	0,168	97,65%	98%									
38	1	0,168	97,82%	98%									
39	1	0,168	97,98%	98%									
40	4	0,672	98,66%	98%									
41	4	0,672	99,33%	99%									
42	1	0,168	99,50%	99%									
43	0	0	99,50%	99%									
44	2	0,336	99,83%	100%									
45	0	0	99,83%	100%									
46	1	0,168	100,00%	100%									
47	0	0	100,00%	100%									
48	0	0	100,00%	100%									
49	0	0	100,00%	100%									
50	0	0	100,00%	100%									
0	0	0	0,00%	0%	3	Niski	0	0	0	0,00%	0%	3	Niski
1	0	0	0,00%	0%									
2	0	0	0,00%	0%									
3	0	0	0,00%	0%									
4	0	0	0,00%	0%									
5	0	0	0,00%	0%									
6	0	0	0,00%	0%									
7	0	0	0,00%	0%									
8	0	0	0,00%	0%									
9	2	0,336	0,34%	0%									
10	1	0,168	0,50%	0%									
11	2	0,336	0,84%	1%									
12	4	0,672	1,51%	1%									
13	2	0,336	1,85%	2%									
14	7	1,176	3,03%	2%									
15	2	0,336	3,36%	3%									
16	5	0,84	4,20%	4%									
17	1	0,168	4,37%	4%									
18	3	0,504	4,87%	5%									
19	6	1,008	5,88%	5%									
20	3	0,504	6,39%	6%									
21	8	1,345	7,73%	7%									
22	36	6,05	13,78%	11%									
23	53	8,908	22,69%	18%									
24	65	10,92	33,61%	28%									
25	72	12,1	45,71%	40%									
26	68	11,43	57,14%	51%									
27	59	9,916	67,06%	62%									
28	45	7,563	74,62%	71%									
29	45	7,563	82,18%	78%									
30	32	5,378	87,56%	85%									
31	21	3,529	91,09%	89%									
32	9	1,513	92,61%	92%									
33	10	1,681	94,29%	93%									
34	5	0,84	95,13%	95%									
35	4	0,672	95,80%	95%									
36	10	1,681	97,48%	97%									
37	1	0,168	97,65%	98%									
38	1	0,168	97,82%	98%									
39	1	0,168	97,98%	98%									
40	4	0,672	98,66%	98%									
41	4	0,672	99,33%	99%									
42	1	0,168	99,50%	99%									
43	0	0	99,50%	99%									
44	2	0,336	99,83%	100%									
45	0	0	99,83%	100%									
46	1	0,168	100,00%	100%									
47	0	0	100,00%	100%									
48	0	0	100,00%	100%									
49	0	0	100,00%	100%									
50	0	0	100,00%	100%									
0	0	0	0,00%	0%	4	Niżej średni	0	0	0	0,00%	0%	4	Niżej średni
1	0	0	0,00%	0%									
2	0	0	0,00%	0%									
3	0	0	0,00%	0%									
4	0	0	0,00%	0%									
5	0	0	0,00%	0%									
6	0	0	0,00%	0%									
7	0	0	0,00%	0%									
8	0	0	0,00%	0%									
9	2	0,336	0,34%	0%									
10	1	0,168	0,50%	0%									
11	2	0,336	0,84%	1%									
12	4	0,672	1,51%	1%									
13	2	0,336	1,85%	2%									
14	7	1,176	3,03%	2%									
15	2	0,336	3,36%	3%									
16	5	0,84	4,20%	4%									
17	1	0,168	4,37%	4%									
18	3	0,504	4,87%	5%									
19	6	1,008	5,88%	5%									
20	3	0,504	6,39%	6%									
21	8	1,345	7,73%	7%									
22	36	6,05	13,78%	11%									
23	53	8,908	22,69%	18%									
24	65	10,92	33,61%	28%									
25	72	12,1	45,71%	40%									
26	68	11,43	57,14%	51%									
27	59	9,916	67,06%	62%									
28	45	7,563	74,62%	71%									
29	45	7,563	82,18%	78%									
30	32	5,378	87,56%	85%									
31	21	3,529	91,09%	89%									
32	9	1,513	92,61%	92%									
33	10	1,681	94,29%	93%									
34	5	0,84	95,13%	95%									
35	4	0,672	95,80%	95%									
36	10	1,681	97,48%	97%									
37	1	0,168	97,65%	98%									
38	1	0,168	97,82%	98%									
39	1	0,168	97,98%	98%									
40	4	0,672	98,66%	98%									
41	4	0,672	99,33%	99%									
42	1	0,168	99,50%	99%									
43	0	0	99,50%	99%									
44	2	0,336	99,83%	100%									
45	0	0	99,83%	100%									
46	1	0,168	100,00%	100%									
47	0	0	100,00%	100%									
48	0	0	100,00%	100%									
49	0	0	100,00%	100%									
50	0	0	100,00%	100%									
0	0	0	0,00%	0%	5	Średni	0	0	0	0,00%	0%	5	Średni
1	0	0	0,00%	0%									
2	0	0	0,00%	0%									
3	0	0	0,00%	0%									
4	0	0	0,00%	0%									
5	0	0	0,00%	0%									
6	0	0	0,00%	0%									
7	0	0	0,00%	0%									
8	0	0	0,00%	0%									
9	2	0,336	0,34%	0%									
10	1	0,168	0,50%	0%									
11	2	0,336	0,84%	1%									
12	4	0,672	1,51%	1%									
13	2	0,336	1,85%	2%									
14	7	1,176	3,03%	2%									
15	2	0,336	3,36%	3%									
16	5	0,84	4,20%	4%									
17	1	0,168	4,37%	4%									
18	3	0,504	4,87%	5%									
19	6	1,008	5,88%	5%									
20	3	0,504	6,39%	6%									
21	8	1,345	7,73%	7%									
22	36	6,05	13,78%	11%									
23	53	8,908	22,69%	18%									
24	65	10,92	33,61%	28%									
25	72	12,1	45,71%	40%									
26	68	11,43	57,14%	51%									
27	59	9,916	67,06%	62%									
28	45	7,563	74,62%	71%									
29	45	7,563	82,18%	78%									
30	32	5,378	87,56%	85%									
31	21	3,529	91,09%	89%									
32	9	1,513	92,61%	92%									
33	10	1,681	94,29%	93%									
34	5	0,84	95,13%	95%									
35	4	0,672	95,80%	95%									
36	10	1,681	97,48%	97%									
37	1	0,168	97,65%	98%									
38	1	0,168	97,82%	98%									
39	1	0,168	97,98%	98%									
40	4	0,672	98,66%	98%									
41	4	0,672	99,33%	99%									
42	1	0,168	99,50%	99%									
43	0	0	99,50%	99%									
44	2	0,336	99,83%	100%									
45	0	0	99,83%	100%									
46	1	0,168	100,00%	100%									
47	0	0	100,00%	100%									
48	0	0	100,00%	100%									
49	0	0	100,00%	100%									
50	0	0	100,00%	100%									
0	0	0	0,00%	0%	6	Wyżej średni	0	0	0	0,00%	0%	6	Wyżej średni
1	0	0	0,00%	0%									
2	0	0	0,00%	0%									
3	0	0	0,00%	0%									
4	0	0	0,00%	0%									
5	0	0	0,00%	0%									
6	0	0	0,00%	0%									
7	0	0	0,00%	0%									
8	0	0	0,00%	0%									
9	2	0,336	0,34%	0%									
10	1	0,168	0,50%	0%									
11	2	0,336	0,84%	1%									
12	4	0,672											

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach z wynikiem krajowym

Legenda:

- wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 2,0 pkt.
- wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 0,5 pkt.
- wynik punktowy zbliżony do krajowego ($\pm 0,5$ pkt.)
- wynik punktowy niższy od krajowego o 0,51 pkt. – 2,0 pkt.
- wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 2,0 pkt.

Średnie wyniki punktowe dużych miast w Okręgu (dawnych miast wojewódzkich)

Egzamin gimnazjalny 2008	Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów w części:							
	humanistycznej			matematyczno-przyrodniczej				
	Cały arkusz	Obszar I	Obszar II	Cały arkusz	Obszar I	Obszar II	Obszar III	Obszar IV
Poznań	33,51	20,27	13,24	29,64	8,14	8,97	9,02	3,51
Konin	31,50	19,32	12,18	27,11	7,23	8,71	8,23	2,94
Kalisz	33,34	19,80	13,54	28,63	7,75	8,72	8,74	3,42
Koszalin	32,46	19,77	12,69	28,32	7,77	8,71	8,43	3,40
Piła	29,45	19,02	10,44	27,19	7,22	8,56	8,45	2,96
Leszno	30,65	19,20	11,44	27,76	7,84	8,52	8,11	3,28
Zielona Góra	32,54	20,13	12,41	29,22	8,01	8,90	8,81	3,51
Gorzów Wlkp.	30,99	19,46	11,53	27,46	7,45	8,69	8,22	3,10
Szczecin	31,86	19,97	11,89	28,30	7,81	8,74	8,55	3,20

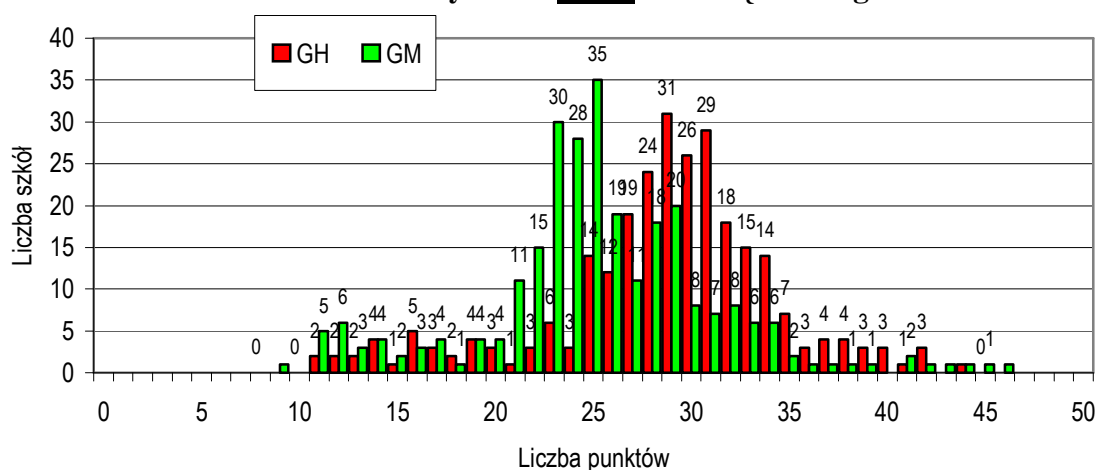
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Średnie wyniki punktowe uzyskane przez szkoły w latach 2002 – 2008

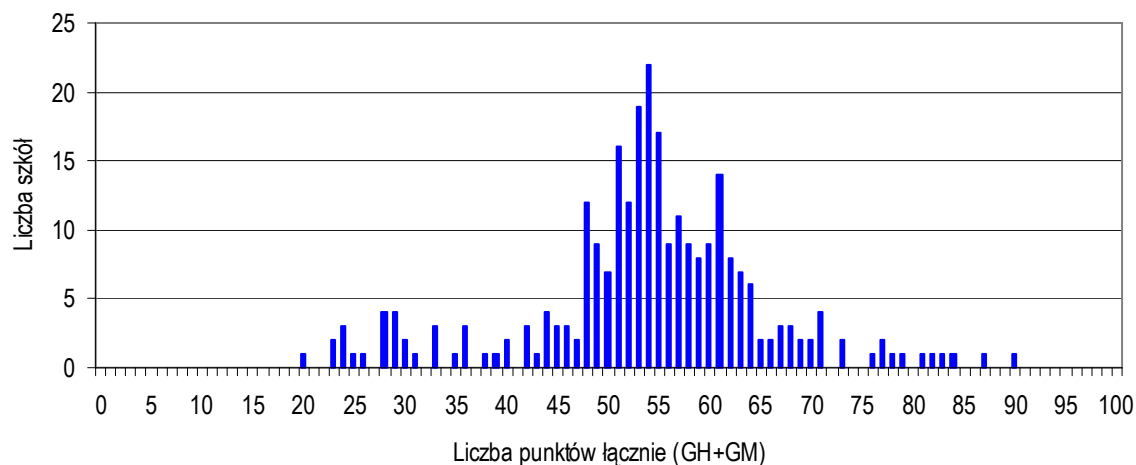
Rok	Wynik uzyskany w szkołach w części							
	humanistycznej:				matematyczno – przyrodniczej:			
	za arkusz	najwyższy	najniższy	modalna	za arkusz	najwyższy	najniższy	modalna
2002	29,8	44 (1 szk.)	10 (1 szk.)	28 (70 szk.)	26,5	43 (1 szk.)	11 (2 szk.)	25 (84 szk.)
2003	31,7	44 (1 szk.)	12 (1 szk.)	33 i 34 (po 47)	24,7	42 (2 szk.)	7 (1 szk.)	23 (89 szk.)
2004	26,6	41 (3 szk.)	9 (1 szk.)	25 (79 szk.)	24,4	44 (1 szk.)	9 (5 szk.)	21 i 23 (po 58 szk.)
2005	33,1	46 (2 szk.)	10 (1 szk.)	33 (81 szk.)	23,8	41 (2 szk.)	7 (1 szk.)	22 (81 szk.)
2006	31,3	44 (2 szk.)	8 (1 szk.)	31 (86 szk.)	23,4	43 (1 szk.)	6 (1 szk.)	22 (82 szk.)
2007	30,37 (kraj -30,86)	45,2 (1 szk.)	7,4 (1 szk.)	31 (71 szk.)	24,50 (kraj -24,98)	44,0 (1 szk.)	11,00 (3 szk.)	25 (78 szk.)
2008	29,71 (kraj 30,75)	44,0 (1 szk.)	11,0 (2 szk.)	31,0 (29 szk.)	25,90 (kraj 27,07)	46 (1 szk.)	9,0 (1 szk.)	25,0 (35 szk.)

* 1 szk. – oznacza liczbę szkół, które uzyskały dany wynik

Rozkład średnich wyników szkół za każdą część egzaminu

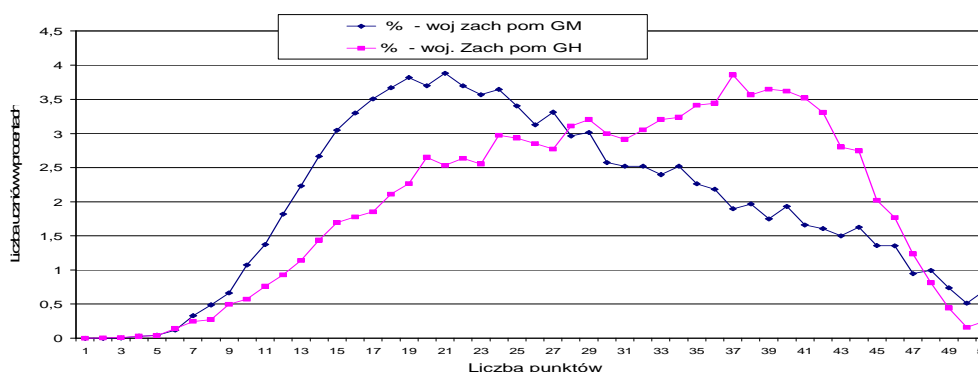
Rozkład średnich wyników szkół za cały egzamin (łącznie)

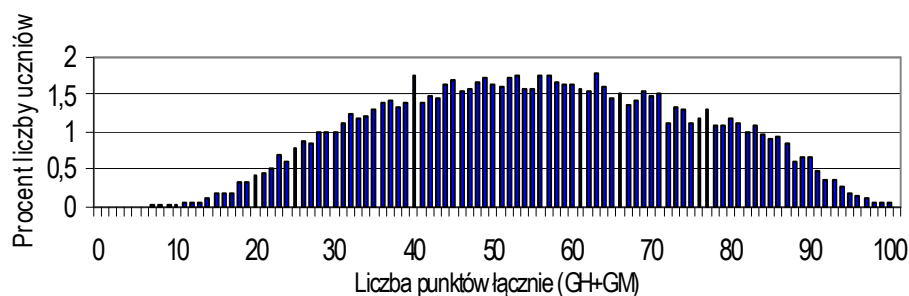
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

	% dyslektyków	Średnie wyniki punktowe uzyskane za:							
		część humanistyczną			część matematyczno - przyrodniczą				
		Czytanie	Pisanie	Arkusz max 50 p.	Pojęcia	Informacje	Zależności	Problemy	Arkusz max 50 p.
		Obszar I max 25 p.	Obszar II max 25 p.		Obszar I max 15 p.	Obszar II max 12 p.	Obszar III max 15 p.	Obszar IV max 8 p.	
Kraj	9,30	19,09	11,65	30,75	7,41	8,52	8,17	2,97	27,02
Okręg	8,17	18,78	11,23	30,01	7,08	8,36	8,00	2,87	26,30
lubuskie	9,88	18,80	11,08	29,84	6,91	8,30	7,81	2,78	25,79
wielkopolskie	6,93	18,77	11,40	30,20	7,18	8,40	8,11	2,95	26,64
zachodniopomorskie	9,77	18,38	10,94	29,71	6,95	8,32	7,88	2,74	25,90
białogardzki	5,17	18,11	9,85	27,96	6,41	8,03	7,40	2,37	24,22
choszczeński	7,43	18,07	9,91	27,97	6,55	8,10	7,36	2,68	24,69
drawski	1,47	18,03	9,75	27,78	6,21	8,25	7,44	2,51	24,31
goleniowski	17,72	18,44	10,61	29,05	6,52	8,11	7,54	2,39	24,55
gryficki	10,11	18,76	10,29	29,05	6,97	8,49	8,42	2,92	26,80
gryfiński	15,41	18,16	10,82	28,98	6,39	8,03	7,17	2,47	24,06
kamieński	6,77	18,65	11,64	30,28	6,57	8,16	7,88	2,67	25,28
kołobrzeski	7,68	18,79	11,55	30,95	7,16	8,43	8,13	2,87	26,60
koszaliński	12,11	18,22	10,60	28,82	7,00	8,30	7,70	2,74	25,73
myśliborski	10,95	17,67	9,37	27,04	6,34	7,88	7,22	2,30	23,74
policki	17,70	18,57	10,52	29,09	6,49	7,99	7,40	2,50	24,38
pyrzycki	10,43	18,62	11,84	30,45	6,62	8,16	7,36	2,68	24,73
ślawieński	10,78	18,05	10,68	28,70	6,49	8,03	7,51	2,47	24,50
stargardzki	6,06	18,52	10,44	28,95	6,76	8,33	7,83	2,45	25,36
szczecinecki	9,02	18,77	10,80	29,57	7,05	8,36	8,00	2,83	26,23
świdwiński	2,09	18,62	11,44	30,05	7,04	8,52	8,43	2,84	26,83
walecki	12,33	18,20	10,57	28,77	6,88	8,14	7,54	2,54	25,10
łobeski	2,09	17,64	9,85	27,48	5,94	7,76	7,33	1,82	22,85
m. Koszalin	5,16	19,77	12,69	32,46	7,77	8,71	8,43	3,40	28,32
m. Szczecin	12,37	19,97	11,89	31,86	7,81	8,74	8,55	3,20	28,30
m. Świnoujście	12,13	19,08	10,32	29,41	6,61	8,22	7,77	2,57	25,18

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów za każdą część

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez uczniów za cały egzamin (łącznie)

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE
EGZAMIN GIMNAZJALNY 2008

Normy staninowe średnich wyników punktowych szkół

Liczba punktów	CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA					Liczba punktów	CZĘŚĆ MATEMATYCZNO - PRZYRODNICZA					Stanin	Opis
	Liczba szkół	% szkół	% skumulowany	Ranga centylowa	Stanin		Liczba szkół	% szkół	% skumulowany	Ranga centylowa	Stanin		
0	0	0	0,00%	0%	1	Najniższy	0	0	0	0,00%	0%	1	Najniższy
1	0	0	0,00%	0%			1	0	0	0,00%	0%		
2	0	0	0,00%	0%			2	0	0	0,00%	0%		
3	0	0	0,00%	0%			3	0	0	0,00%	0%		
4	0	0	0,00%	0%			4	0	0	0,00%	0%		
5	0	0	0,00%	0%			5	0	0	0,00%	0%		
6	0	0	0,00%	0%			6	0	0	0,00%	0%		
7	0	0	0,00%	0%			7	0	0	0,00%	0%		
8	0	0	0,00%	0%			8	0	0	0,00%	0%		
9	0	0	0,00%	0%			9	1	0,368	0,37%	0%		
10	0	0	0,00%	0%			10	0	0	0,37%	0%		
11	2	0,735	0,74%	0%	11	5	1,838	2,21%	1%				
12	2	0,735	1,47%	1%	12	6	2,206	4,41%	3%				
13	2	0,735	2,21%	2%	13	3	1,103	5,51%	5%				
14	4	1,471	3,68%	3%	14	4	1,471	6,99%	6%				
15	1	0,368	4,04%	4%	15	2	0,735	7,72%	7%				
16	5	1,838	5,88%	5%	16	3	1,103	8,82%	8%				
17	3	1,103	6,99%	6%	17	4	1,471	10,29%	10%				
18	2	0,735	7,72%	7%	18	1	0,368	10,66%	10%				
19	4	1,471	9,19%	8%	19	4	1,471	12,13%	11%				
20	3	1,103	10,29%	10%	20	4	1,471	13,60%	13%				
21	1	0,368	10,66%	10%	21	11	4,044	17,65%	16%				
22	3	1,103	11,76%	11%	22	15	5,515	23,16%	20%				
23	6	2,206	13,97%	13%	23	30	11,03	34,19%	29%				
24	3	1,103	15,07%	15%	24	28	10,29	44,49%	39%				
25	14	5,147	20,22%	18%	25	35	12,87	57,35%	51%				
26	12	4,412	24,63%	22%	26	19	6,985	64,34%	61%				
27	19	6,985	31,62%	28%	27	11	4,044	68,38%	66%				
28	24	8,824	40,44%	36%	28	18	6,618	75,00%	72%				
29	31	11,4	51,84%	46%	29	20	7,353	82,35%	79%				
30	26	9,559	61,40%	57%	30	8	2,941	85,29%	84%				
31	29	10,66	72,06%	67%	31	7	2,574	87,87%	87%				
32	18	6,618	78,68%	75%	32	8	2,941	90,81%	89%				
33	15	5,515	84,19%	81%	33	6	2,206	93,01%	92%				
34	14	5,147	89,34%	87%	34	6	2,206	95,22%	94%				
35	7	2,574	91,91%	91%	35	2	0,735	95,96%	96%				
36	3	1,103	93,01%	92%	36	1	0,368	96,32%	96%				
37	4	1,471	94,49%	94%	37	1	0,368	96,69%	97%				
38	4	1,471	95,96%	95%	38	1	0,368	97,06%	97%				
39	3	1,103	97,06%	97%	39	1	0,368	97,43%	97%				
40	3	1,103	98,16%	98%	40	0	0	97,43%	97%				
41	1	0,368	98,53%	98%	41	2	0,735	98,16%	98%				
42	3	1,103	99,63%	99%	42	1	0,368	98,53%	98%				
43	0	0	99,63%	100%	43	1	0,368	98,90%	99%				
44	1	0,368	100,00%	100%	44	1	0,368	99,26%	99%				
45	0	0	100,00%	100%	45	1	0,368	99,63%	99%				
46	0	0	100,00%	100%	46	1	0,368	100,00%	100%				
47	0	0	100,00%	100%	47	0	0	100,00%	100%				
48	0	0	100,00%	100%	48	0	0	100,00%	100%				
49	0	0	100,00%	100%	49	0	0	100,00%	100%				
50	0	0	100,00%	100%	50	0	0	100,00%	100%				